

Helyi
Esélyegyenlőségi
Program

SAJÓSZÖGED

Községi
Önkormányzat

(2023-2028)

Készítette: Lengyel Leonóra

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	4
Értékeink, küldetésünk.....	19
Célok.....	20
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	21
1. Jogszabályi háttér bemutatása	22
2. Stratégiai környezet bemutatása	36
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	54
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	80
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	103
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	112
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	122
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	130
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	132
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	133
Jövőképünk	134
2. Összegző táblázat Program Intézkedési Terve.....	143
3. Megvalósítás.....	138
3.1 A megvalósítás előkészítése	138
3.2 A megvalósítás folyamata.....	138
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	141
3.4 Nyilvánosság	142
3.6 Érvényesülés, módosítás	143
4. Elfogadás módja és dátuma	144

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

A társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetése Magyarország számára is alapvető jelentőségű. A foglalkoztatás növelése, a képzettségbeli hiányosságok orvoslása, a vállalkozások versenyképességének javítása csak a társadalmi szolidaritás megerősítésével, a társadalom megújuló képességének fejlesztésével, erőforrásaink bővítésével érhető el.

Az a fontos, hogy minden állampolgár számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén: a kulturális környezetben, a lakhatás és a közlekedési eszközök vonatkozásában, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, valamint a kulturális és társadalmi élet, sport és szórakozási lehetőségek területén is.

Az esélyegyenlőség mindannyiunk számára fontos érték, ugyanis segít elérni a célunkat, hogy mindenkinek esélye legyen arra, hogy a felsoroltak megvalósuljanak.

Sajószöged Községi Önkormányzatnak célja, hogy a településen élő emberek részére biztosítsa az idősek, a hátrányos helyzetű polgárok, a fogyatékkal élők esélyegyenlőségét, elérhetővé tegye mindenki számára az alapszolgáltatásokat az élet minden területén.

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.)**

Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Sajószöged Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését.

Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A település bemutatása

Sajószöged település földrajzilag Közép-Európában, Magyarország Észak – Keleti Régiójában Borsod – Abaúj – Zemplén megye dél-borsodi vidékén található. A többnemzetiségű község a Sajó mellett, közel annak a Tiszába torkolásához (a két folyó árterében), a 35-ös főút mentén helyezkedik el. A község neve először a XIV. században, 1327-ben merül fel az oklevelekben, ekkor egy birtokösszeíráskor nevezték meg Szeghed néven. 1420 után Zeked, Zeoged néven is említették. A török uralom alatti 1546-os összeírásban Zeged, Zuga, Szöge nevekkkel szerepelt.

Az 1598-as dézsma összeírásban jelent meg először Sajó-Zeged néven. A II. József rendeletére 1780-85 között készült katonai összeírásban Sajó-Szegedként szerepelt. 1860-ban már mai nevén Sajó-Szöged néven írta alá jelentését a falu jegyzője. Neve személynévből keletkezett, a magyar névadás szabályai szerint. Alapja a szög = szeg, mely személynévnek is használatos volt (cegu). Maga a szó az ék, sarok, kiszögelés jelentésű "szög" névből származtatható. Általában olyan helyen jött létre ilyen nevű falu, település, ahol egy-egy folyó szöget alkot, esetünkben a Sajó-Tisza szögében.

A község vezetői 1864-ben hasonlóan magyarázzák a község nevét: "a Sajó és Tisza össze folyásánál mint egy a két folyónak szögébe esik, innen vélik (ti. a szögről) venni a nevét." A község első birtokos családja a Szegedi volt a XIV. században. A reformáció hamar elterjedt a községben, 1580-ban már önálló egyház volt. Református leányegyházai 1581-ben: Tarján, Szederkény, Sajóőrös.

Sajószöged település 1599-ben és 1705-ben leégett. A pusztahely betelepítésére sok jövevény, elsősorban szlávok települtek be, akik vallásuk szerint görög katolikusok voltak. A görög katolikus plébánia keletkezésére vonatkozó pontos adatok nem állnak rendelkezésre, de annyit biztosan lehet tudni, hogy a török időben már állt.

A római katolikus plébániát 1737-ben állították fel melyet Szent Mihály tiszteletére szenteltek fel. A templom tornyát 1809-ben Klier Vencel miskolci építési tervrajzának megfelelően restaurálták 1888-ban pedig Wind István építési vállalkozó új parókiát épített.

Az 1939-es adatok szerint Sajószöged községnek 1042 lakosa volt (520 férfi, 522 nő), területe 2442 kat.hold (1.406 ha). Földbirtokosai 1945-ig gróf Bethlen Pál, báró Beniczky Andor és Gyülvézi Dadányi Miklós.1890-92 táján alakult a Hitelszövetkezet melyhez 18 község tartozott.1921-ben alakult a Hangyaszövetkezet, melybe 200 családot szerveztek be. 1944. november 11-én kezdték meg a földosztást, 194 család kapott földet.

A mezőgazdasági jellegű vidéknek a nagyvállalatok betelepítésével AES Tiszai Hőerőmű, Tiszai Vegyi Kombinát, lassan átrajzolódott a táj arculata. Mint természeti érték azonban nem sérült, a Sajó ártere a kavicsbányászat során képződött kb. 40 ha területű horgásztó, mely a térség horgászparadicsoma.

Vendéglőink az Autósbüfé, Tóparti Lángossütő, Sajó pékség, a Dominó ételbár községben áthaladó 35-ös főút mentén, finom étellel és itallal várják az erre látogatót.

A 12.000 kötetes Könyvtár Internet használattal nyújt lehetőséget egyrészt a szabadidő eltöltéséhez, másrészt a fontos információk megszerzéséhez úgy a helyi lakosok, mint az átutazó vendégek számára.

A 2376 lakosú Sajószöged község infrastruktúrája kiépült. A Triatlon Világ Kupa révén híressé vált Nemzeti Sportváros Tiszaújváros ipari "kertvárosa", mely a város széleskörű szolgáltatásaival, kiemelten gyógyturizmusával, mind jobb életfeltételi pozícióba kerül.

Jó lehetősége van a kis-és középvállalkozásoknak, a mezőgazdasági vállalkozásoknak a működésére, melyhez a kiépült vállalkozói park, a környezetvédelmi elvárásoknak mindenben megfelelő agrárfarm nyújt lehetőséget. A község kulturális életének alappillére a Sajószögedi Kölcsey Ferenc Körzeti Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, melynek növendékeiből Ifjúsági Fúvószenekar, Kamarazenekar és Big-Band zenekar alakult. Jelentős kulturális rendezvény az évente megrendezésre kerülő Big-Band fesztivál és a hagyományos falunapi ünnepségek, melyre augusztus hónapban kerül sor, abban a Szabadidő Parkban, mely Sajószöged település üde színfoltja, a Zászlóparkkal együtt, mely egyben településünk logója.

Sajószöged képekben:

Zászlópark

Római Katolikus Templom

Görög Katolikus Templom

I. világháború emlékműve

II. világháború emlékműve

Művelődési Ház és Könyvtár

Közösségi Ház

Sajószögedi Kölcsey Ferenc Általános
és Alapfokú Művészeti Iskola

Polgármesteri Hivatal

Óvoda

Zöld Sziget Bölcsőde

Orvosi rendelő

Községi Tesztelő Kör öltöző

Sportpark

Piactér

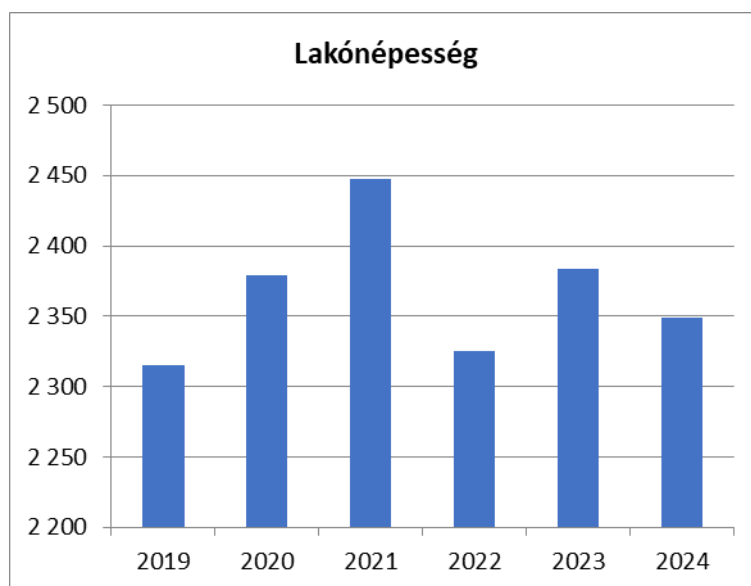

Játszótér

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2019	2 315	bázis év
2020	2 379	102,76%
2021	2 447	102,86%
2022	2 325	95,01%
2023	2 384	102,54%
2024	2 349	98,53%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

A lakónépesség 2021-es évben kiemelkedően megnövekedett az előző évekhez képest. A lakónépesség Sajószöged településen lakóhellyel rendelkező, de máshol tartózkodási hellyel nem rendelkező lakosokat, valamint Sajószöged területén tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes számát jelenti.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2022)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 208	1 168	2376	50,84%	49,16%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			51	2,15%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	186	196	382	7,83%	8,25%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	46	45	91	1,94%	1,89%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	695	596	1291	29,25%	25,08%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	71	75	146	2,99%	3,16%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	210	256	466	8,84%	10,77%

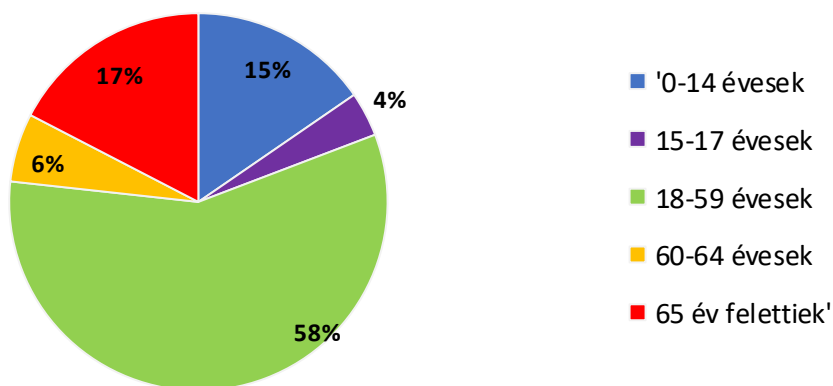
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A fenti adatokból megállapíthatjuk, hogy a lakosságszám tartósan meghaladja a 2300 főt. Állandó népesség alatt a Sajószögeden bejelentett állandó népességet értjük, tehát Sajószögeden bejelentett lakóhellyel, állandó lakással rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van -e máshol bejelentett tartózkodási helyük, ideiglenes lakásuk.

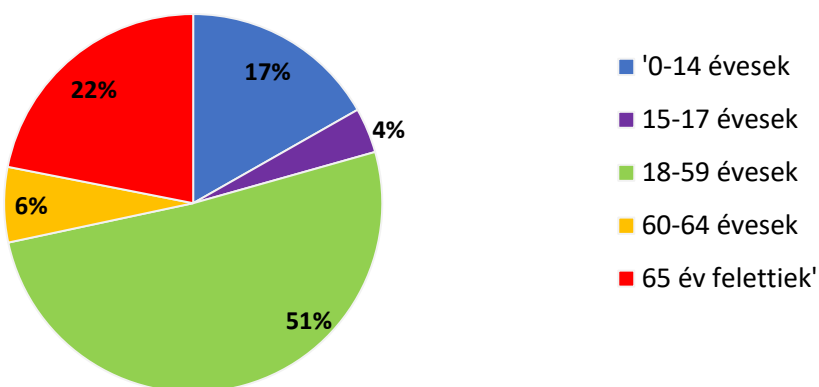
A fenti táblázatokból megállapítható, hogy a lakónépesség száma ha kis mértékben is, de növekedést mutat, különösen a 2021 évben érzékelhető nagyobb mértékű növekedés a lakónépesség arányát tekintve.

Az állandó népességben belül a 18-59 éves korosztályig magasabb a férfiak aránya, viszont a 65 év feletti lakosoknál ez a tendencia megfordul, és jelentősen megnövekedik a nők száma.

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

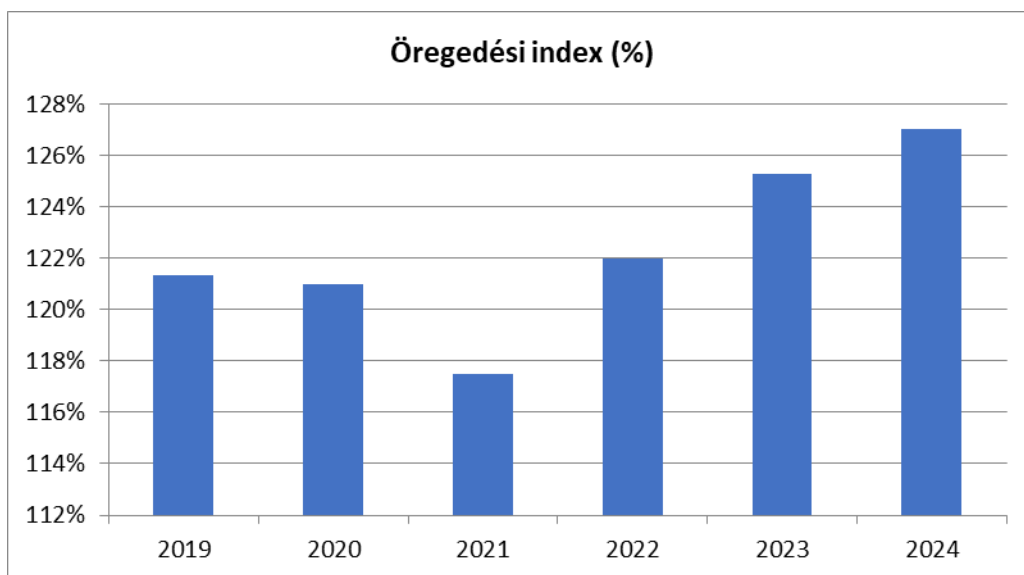
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2019	432	356	121,35%
2020	444	367	120,98%
2021	464	395	117,47%
2022	466	382	121,99%
2023	476	380	125,26%
2024	475	374	127,01%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 65 év feletti lakosok száma is fokozatosan növekszik évről -évre, ezért településünk előregedőnek mondható.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2019	19,69
2020	17,04
2021	27,35
2022	-10,48
2023	18,26
2024	0,00

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2019	-2,19
2020	-4,26
2021	-6,22
2022	-6,71
2023	2,97
2024	-3,80

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A nehéz gazdasági helyzet következménye, hogy azok a lakosok sem mernek több gyermeket vállalni, akik szeretnének, mert nem érzik, hogy kellő anyagi biztonságban fel tudják nevelni a gyermekeket. Az öregedő népességgel párhuzamosan, a halálozások száma is egyenes arányban növekszik.

A helyi esélyegyenlőségi program küldetése, hogy az élet valamennyi területén megelőzze a hátrányos megkülönböztetést, és kiemelt figyelmet fordítson a célcsoportjai, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, nők, idősek, fogyatékkal élők helyzetére. Ez a feladat, az állam, az önkormányzatok, és ezek intézményei, a civil szervezetek, és a magánszemélyek feladata.

Az esélyegyenlőség olyan általános, egyetemes alapelv, melyet az élet minden terület alkalmazni kell, és amelynek érvényesülni kell mindig és mindenhol, különös tekintettel a gazdasági, társadalmi, kulturális és családi életre.

Az egyenlő bánásmód elve a diszkrimináció tilalmának jogi megnevezése, mely azt jelenti, hogy mindenkit egyformán kell elfogadni, mindenkinek ugyanannyi lehetőséget szükséges biztosítani, mindenkivel úgy kell bánni, mint a többiekkel, még akkor is, ha más, mint a többiek.

Eszerint minden embert ugyanazok a jogok és lehetőségek illetnek meg függetlenül nemétől, korától, bőrszínétől, vallásától, nemzetiségétől, nyelvétől, politikai hovatartozásától, gondolataitól, beállítottságától, fogyatékoságától.

Az Európai Unió alapvető értékei közé tartozik az egyenlőség és a szolidaritás. A szolidaritás jelenti az egymás különbözőségének elismerését és elfogadását, az egymás iránti tisztelet és megértést is egyaránt. Közös, kölcsönös kötelesség és segítségvállalás, melynek célja, az embercsoportok közötti gazdasági, társadalmi igazságtalanság enyhítése, az esélyegyenlőség megteremtése.

Az esélyegyenlőség fontos érték minden állampolgár számára, nem csupán követelmény, hanem hosszútávú érdek is, mivel a célja, hogy mindenkinek legyen esélye munkavállalásra, jó életkörülmények megteremtésére, ténylegesen azonos esély a jogok gyakorlására, hogy mindenki azonos eséllyel érvényesülhessen az élet különféle területein, amelyek csökkentik illetve megszüntetik a hátrányokat.

Községünkben fontosnak tartjuk, hogy mindenki - korcsoporttól, vallási és anyagi helyzettől függetlenül - részt vehessen az Önkormányzat által szervezett programokon, hozzájusson az ismeretei fejlesztéséhez szükséges informatikai eszközökhöz.

Éppen ezért, könyvtárunkban nem csupán az internethez fér hozzá mindenki, de segítséget is kap technikai problémák esetén. Így valósul meg az a kapcsolat, mely még közelebb hozza egymáshoz a fiatal és az idősebb korosztályt.

Sajószöged Község Önkormányzatának célja, hogy olyan településsé váljon, ahol senkinek nem kell megtapasztalnia a hátrányos megkülönböztetést, sem közvetlenül, sem közvetve, ahol mindent megtesznek annak érdekében, hogy az érintett célcsoportok a saját településükön jussanak lehetőséghez, az egészségügy, az oktatás, a szociális szolgáltatás, a kultúra, a sport, a foglalkoztatás, a lakhatás, a kommunikáció és a közlekedés területén is.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

A HEP célja, hogy a település minden lakójának elérhetővé tegye a közszolgáltatásokat, biztosítsa a gyermekek, nők, idősek, a fogyatékkal élők és a hátrányos helyzetű állampolgárok esélyegyenlőségét.

Sajószöged település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt. Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A HEP-nek kiemelten foglalkoznia kell a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésével, foglalkozási esélyeinek javításával, a hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók hátrányainak kompenzálásával, az oktatási, egészségügyi, szociális foglalkoztatási, igazgatási területfejlesztési célok összehangolásával, az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításával, az esetleges mélyszegénységben élők, nők, kisgyermekesek esélyegyenlőségével, és az egyenlő bánásmód érvényesítésével, megfelelő természetbeni, pénzbeli juttatásokhoz való hozzáféréssel, a helyben élő nehezebb sorsú, tartós betegségben lévő, fogyatékkal élő, szegénységgel küszködők, hátrányos helyzetben levők segítségével, az emberi méltóság tiszteletben tartásával, az akadálymentes közlekedés biztosításával.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Sajószöged Községi Önkormányzata döntéseinel szem előtt tartja a szociálisan rászorulókat helyzetét, ennél fogva átvállalja fizetési kötelezettségük egy részét, ahogy azt az alábbi önkormányzati rendeletek kivonatai tartalmazzák:

Sajószöged Községi Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2022. (VIII. 1.) önkormányzati rendelete

az intézményi térítési díjakról

Sajószöged Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény 92. § (1) bekezdése a) pontjában, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 147. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. §(1) bekezdés 8. és a 8. a) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

(1)² Sajószöged Községi Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) által fenntartott intézményekben biztosított ellátásért az alábbi térítési díjat kell fizetni:

- a) A Sajószögedi Óvoda napi háromszori étkezés térítési díja 625 Ft/nap/fő
- b) Sajószögedi Kölcsey Ferenc Körzeti Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
 - ba) napi háromszori étkezés térítési díja 635 Ft/nap/fő
 - bb) tízórai+ebéd térítési díja 590 Ft/nap/fő
 - bc) ebéd térítési díja 545 Ft/nap/fő
- c) Házi segítségnyújtás
 - ca) szociális segítség intézményi térítési díja 715 Ft/óra
 - cb) személyes gondozás intézményi térítési díja 715 Ft/óra
- d) Szociális étkeztetés (ebéd) intézményi térítési díja 815 Ft/fő/nap
- e) A szociális étkeztetés (ebéd) kiszállításáért fizetendő térítési díj 180 Ft/nap f)
Sajószögedi Zöld Sziget Bölcsőde napi négyszeri étkezés térítési díja 575 Ft/fő/nap

(2) A térítési díjak az általános forgalmi adót nem tartalmazzák.

2. §

(1) A sajószögedi bölcsődébe beiratott normatív, vagy az Önkormányzat által megállapított térítési díjkedvezményben nem részesülő bölcsődések után 100 Ft/nap/fő,

2 Az 1. § (1) bekezdése a Sajószöged Községi Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2023. (II. 28.) önkormányzati rendelete 1. §-ával megállapított szöveg.

az Önkormányzat által megállapított térítési díjkezdvezményben részesülő bölcsődések után 50 Ft/nap/fő az önkormányzati hozzájárulás.

Az önkormányzati hozzájárulás a sajjszögedi óvodába beíratott normatív vagy az Önkormányzat által megállapított térítési díjkezdvezményben nem részesülő óvodások után 95 Ft/nap/fő, az Önkormányzat által megállapított térítési díjkezdvezményben részesülő óvodások után 50 Ft/nap/fő az önkormányzati hozzájárulás.

(2) Az önkormányzati hozzájárulás a Kölcsey Ferenc Körzeti Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

a) normatív, vagy az Önkormányzat által megállapított térítési díjkezdvezményben nem részesülő tanulói részére:

aa) háromszori étkezés esetén 140 Ft/nap/fő

ab) kétszeri étkezés esetén 135 Ft/nap/fő

ac) egyszeri étkezés esetén 125 Ft/nap/fő

b) 50 %-os normatív vagy az Önkormányzat által megállapított térítési díjkezdvezményben részesülő tanulói részére:

ba) háromszori étkezés esetén 70 Ft/nap/fő

bb) kétszeri étkezés esetén 65 Ft/nap/fő

bc) egyszeri étkezés esetén 65 Ft/nap/fő

(3) Az 1. § c) – e) pontjában meghatározott ellátások után fizetendő személyi térítési díjak csökkentésének szabályait e rendelet melléklete tartalmazza.

(4) A házi segítségnyújtás havi egy órát meghaladó időtartamát térítésmentesen biztosítja az Önkormányzat.

3. §

(1) Ez a rendelet 2022. szeptember 01. napján lép hatályba

1.melléklet

Szociális étkeztetés		Kedvezmény:
0-36.000,-Ft alatti jövedelem esetén		80%
36.001,-Ft - 48.000,-Ft között		70%
48.001,-Ft - 58.000,-Ft között		50%
58.001,-Ft - 70.000,-Ft között		30%
70.001,-Ft - 85.500,-Ft között		10%
85.501,- Ft felett		0%

Ebéd kiszállítás		
		Kedvezmény:
0-46.000,-Ft alatti jövedelem esetén		90%
46.001,-Ft - 58.000,-Ft között		80%
58.001,-Ft - 90.000,-Ft között		60%
90.001,-Ft - 120.000,-Ft között		40%
120.001,-Ft felett		0%

Házi segítségnyújtás		
		Kedvezmény:
0-36.000,-Ft alatti jövedelem esetén		90%
36.001,-Ft - 48.000,-Ft között		85%
48.001,-Ft - 58.000,-Ft között		76%
58.001,-Ft - 70.000,-Ft között		67%
70.001,-Ft - 85.500,-Ft között		51%
85.500,-Ft - 90.000,-Ft között		47%
90.001,-Ft -100.000,-Ft között		35%
101.000,-Ft-120.000,-Ft között		20%
120.000,-Ft felett		0%

**Sajószöged Község Önkormányzat Képviselő-testületének 10/2021. (VIII.31.)
önkormányzati rendelete**

a pénzben és természetben nyújtható szociális ellátásokról

Sajószöged Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 1. § (2) bekezdésében, 10. § (1) bekezdésében, 25. § (3) bekezdés b) pontjában, 26. §-ában, 32. § (3) bekezdésében, 45. § (1) bekezdésében, 48. §-ában, 58/B. § (2) bekezdésében, 62. § (2) bekezdésében, 92. § (1)-(2) bekezdéseiben és a 132. § (4) bekezdés d) és g) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX törvény 13. § 8. a) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a Szociális és Egészségügyi Bizottság véleményének kikérésével a következőket rendeli el:

1. A rendelet hatálya

1. §

A rendelet hatálya kiterjed a Szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 3. § (1)-(3) bekezdéseiben, valamint az Szt.7. § (1) bekezdésében meghatározott, Sajószöged község közigazgatási területén élő személyekre.

2. Eljárási rendelkezések

2. §

(1) A szociális támogatás iránti kérelmeket és a jövedelemnyilatkozatot a Polgármesteri Hivatalhoz kell benyújtani, melyek tartalmát a támogatás fajtájához igazodóan e rendelet melléklete határozza meg.

(2) Az egyéb nem havi rendszeres jövedelem igazolására a kérelmező nyilatkozatát kell elfogadni.

(3) A kérelmek elbírálásához a kérelmező lakásán a Polgármesteri Hivatal környezettanulmányt végezhet. Amennyiben a kérelmező az ezzel kapcsolatos együttműködést megtagadja, a kérelmet el kell utasítani.

3. Szociálpolitikai Kerekasztal

3. §

(1) Az önkormányzat helyi szociálpolitikai kerekasztalt hoz létre, különösen a szolgáltatás tervezési koncepcióban meghatározott feladatok megvalósulásának, végrehajtásának folyamatos figyelemmel kísérésére.

(2) A helyi Szociálpolitikai Kerekasztal évente legalább egy alkalommal ülést tart.

4. §

A Szociálpolitikai Kerekasztal tagjai:

- a) polgármester
- b) Sajószögedi Általános Művelődési Központ igazgató
- c) védőnő
- d) gyermekjóléti szolgálat családsegítője
- e) Szociális és Egészségügyi Bizottság elnöke
- f) Polgármesteri Hivatal szociális ügyintézője
- g) Sajószögedi Kölcsey Ferenc Körzeti Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola igazgatója által delegált személy.

5. §

- (1) A Szociálpolitikai Kerekasztal ülését a polgármester hívja össze és vezeti.
- (2) A Szociálpolitikai Kerekasztal akkor határozatképes, ha a tagok több mint fele jelen van.
- (3) A Szociálpolitikai Kerekasztal ülései nyilvánosak.
- (4) A Szociálpolitikai Kerekasztal működésével kapcsolatos szervezési és ügyviteli feladatok ellátásáról a Polgármesteri Hivatal gondoskodik.

4. Települési támogatás

6. §

- (1)³ A jegyző a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez a támogatásra jogosult személy részére települési támogatást állapít meg egy éves időtartamra egy összegben.
- (2)⁴ A települési támogatást elsősorban természetbeni szociális ellátás formájában, és a lakásfenntartással összefüggő azon rendszeres kiadásokhoz kell nyújtani, amelyek megfizetésének elmaradása a kérelmező lakhatását a legnagyobb mértékben veszélyezteti. A támogatás a kérelmezőt a kérelem benyújtása hónapjának első napjától illeti meg.
- (3)⁵ A támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 300 %-át, és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona. Az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem megegyezik a háztartás összjövedelmének és a fogyasztási egységek összegének hányadosával.
- (4) A támogatás tekintetében fogyasztási egység a háztartás tagjainak a háztartáson belüli fogyasztási szerkezetet kifejező arányszáma, ahol
 - a) a háztartás első nagykorú tagjának arányszáma 1,0,
 - b) a háztartás második nagykorú tagjának arányszáma 0,9,
 - c) a háztartás minden további nagykorú tagjának arányszáma 0,8,
 - d) a háztartás első és második kiskorú tagjának arányszáma személyenként 0,8,
 - e) a háztartás minden további kiskorú tagjának arányszáma tagonként 0,7.

3 A 6. § (1) bekezdése a Sajószöged Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2022. (X. 3.) önkormányzati rendelete 2. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

4 A 6. § (2) bekezdése a Sajószöged Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2022. (X. 3.) önkormányzati rendelete 2. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

5 A 6. § (3) bekezdése a Sajószöged Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2023. (VI. 2.) önkormányzati rendelete 3. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

(5) Ha a háztartás

- a) (4) bekezdés a)-c) pontja szerinti tagja magasabb összegű családi pótlékban vagy fogyatékosági támogatásban részesül, vagy
- b) (4) bekezdés d) vagy e) pontja szerinti tagjára tekintettel magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak, a rá tekintettel figyelembe vett arányszám 0,2-del növekszik.

(6) Ha a háztartásban gyermekét egyedülállóként nevelő szülő - ideértve a gyámot és a nevelőszülőt - él, a rá tekintettel figyelembe vett arányszám 0,2-del növekszik.

(7)⁶ A támogatás esetében a lakásfenntartás elismert havi költsége az elismert lakásnagyság és az egy négyzetméterre jutó elismert költség szorzata. Az egy négyzetméterre jutó elismert havi költség 1000 forint.

(8) A támogatás esetében elismert lakásnagyság

- a) ha a háztartásban egy személy lakik 35 nm,
- b) ha a háztartásban két személy lakik 45 nm,
- c) ha a háztartásban három személy lakik 55 nm,
- d) ha a háztartásban négy személy lakik 65 nm,
- e) ha négy személynél több lakik a háztartásban, a d) pontban megjelölt lakásnagyság és minden további személy után 5-5 nm, de legfeljebb a jogosult által lakott lakás nagysága.

(9) Azon személy esetében, akinél előrefizetős gáz- vagy áramfogyasztást mérő készülék működik, a támogatást vagy annak meghatározott részét természetben, a készülék működtetését lehetővé tevő formában kell nyújtani.

(10) A támogatás egy hónapra jutó összege a lakásfenntartás elismert havi költségének és a támogatás mértékének (a továbbiakban: TM) szorzata, de nem lehet kevesebb, mint 3000 forint, azzal, hogy a támogatás összegét 100 forintra kerekítve kell meghatározni.

(11)⁷ A (10) bekezdés szerinti TM kiszámítása a következő módon történik:

$$TM = 0,3 \cdot \frac{J - 0,5 \cdot NYM}{NYM} \cdot 0,15$$

ahol a J a jogosult háztartásában egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelmet, az NYM pedig a szociális vetítési alap összegét jelöli. A TM-et századra kerekítve kell meghatározni.

5. Rendkívüli települési támogatás

7. §

6 A 6. § (7) bekezdése a Sajószöged Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2022. (X. 3.) önkormányzati rendelete 2. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

7 A 6. § (11) bekezdése a Sajószöged Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2023. (VI. 2.) önkormányzati rendelete 3. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

(1)⁸ Rendkívüli települési támogatás illeti meg a kérelmezőt, akinek a családjában az egy főre számított havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 350%-át, egyedül élő esetén annak 450%-át és önhibáján kívül krízis helyzetbe került, különösen

- a) egy hónapot meghaladó kórházi kezelése,
- b) közeli hozzátartozó számlával igazolt temetési költségeinek viselése,
- c) lakásában bekövetkezett, a lakhatását veszélyeztető elemi kár miatt.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl, a Gyermekjóléti Szolgálat családsegítőjének, vagy a védőnőnek ajánlása alapján rendkívüli települési támogatásra jogosult a várandós anya és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekét iskolába írató szülő.

(3) Rendkívüli települési támogatás három hónap időtartamra havi rendszerességgel is adható.

(4) A Rendkívüli települési támogatás összege

- a) ⁹az (1) bekezdés a, -b, pontjai és a (2) bekezdés esetében maximum 20 000 forint,
- b) ¹⁰az (1) bekezdés c) pontja esetében maximum 200 000 forint,
- c) ¹¹a (3) bekezdés esetében maximum 60 000 forint.

(5) A települési támogatás felhasználását a támogatás folyósítását követő harminc napon belül a Szociális és Egészségügyi Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) ellenőrzi, mely során környezettanulmányt végezhet, számlákat kérhet be.

8. §

(1)¹² Szociális célú tűzifa támogatást kap az a személy, akinek a háztartásában az egy főre számított havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 350%-át, egyedül élő esetén annak 450%-át.

(2) A támogatás elbírálásakor előnyt élvez a kérelmező, ha

- a) az Szt. szerinti aktív korúak ellátására, időskorúak járadékára, természetbeni vagy pénzbeli formában történő települési támogatásra, vagy a 7. § (1) bekezdése szerinti támogatásra jogosult,
- b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevel.

(3) A támogatás odaítéléséről a Bizottság dönt az elnyert szociális célú tűzifa-mennyiség

8 A 7. § (1) bekezdése a Sajószöged Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2023. (VI. 2.) önkormányzati rendelete 4. §-ával megállapított szöveg.

9 A 7. § (4) bekezdés a) pontja a Sajószöged Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2022. (X. 3.) önkormányzati rendelete 3. §-ával megállapított szöveg.

10 A 7. § (4) bekezdés b) pontja a Sajószöged Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2022. (X. 3.) önkormányzati rendelete 3. §-ával megállapított szöveg.

11 A 7. § (4) bekezdés c) pontja a Sajószöged Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2022. (X. 3.) önkormányzati rendelete 3. §-ával megállapított szöveg.

12 A 8. § (1) bekezdése a Sajószöged Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2023. (VI. 2.) önkormányzati rendelete 5. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

erejéig.

(4) A Bizottság háztartásonként legfeljebb 2 m³ tűzifát biztosít a kérelmezőknek.

(4a)¹³ Az a kérelmező, akinek a háztartásában az egy főre számított havi jövedelem, a szociális vetítési alap összegétől nem nagyobb mértékben haladja meg az (1) bekezdésben meghatározott értékhatárt, 10.000 forinttól 25.000 forintig terjedő „pénzbeli szociális tűzifa támogatás”-t kap a Bizottság döntése szerint.

(5) Az Önkormányzat a szociális tűzifában részesülőtől ellenszolgáltatást nem kér.

6. Köztemetés

9. §

A köztemetést az Szt. 48. §-ában foglaltak szerint biztosítja az Önkormányzat.

7. Személyes gondoskodást nyújtó

alapszolgáltatások

10. §

(1) Az alapszolgáltatások formái:

- a.) étkeztetés
- b.) házi segítségnyújtás
- c.) Család- és gyermekjóléti szolgálat.

(2) Az (1) bekezdésében foglalt szolgáltatásokat az Önkormányzat szakfeladaton működteti.

(3) A polgármester az étkeztetés, illetve házi segítségnyújtás ellátás megkezdésekor az igénylővel, vagy annak törvényes képviselőjével az Szt.-ben foglaltak szerint megállapodást köt.

8. Étkeztetés

11. §

(1) Az étkeztetés igénybevételéért térítési díjat kell megállapítani, amit évente felül kell vizsgálni. A Képviselő-testület a térítési díjakról szóló önkormányzati rendeletben határozza meg a fizetendő térítési díjakat, a kedvezmények mértékét.

13 A 8. § (4a) bekezdését a Sajószöged Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2022. (X. 3.) önkormányzati rendelete 4. §-a iktatta be. A 8. § (4a) bekezdése a Sajószöged Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2023. (VI. 2.) önkormányzati rendelete 5. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

(2) A személyes gondoskodást nyújtó szociális alapellátás keretében biztosított szolgáltatás személyi térítési díjának megállapításánál az ellátást igénybe vevő rendszeres havi jövedelmét kell figyelembe venni.

(3) Azonnali intézkedést igénylő esetben a polgármester külön eljárás nélkül nyújt ellátást a rászorulóknak, ha annak élete, testi épsége veszélyeztetve van.

(4) Az étkeztetés alapszolgáltatás igénybevétele szempontjából szociálisan rászorultak azok, akiknek a jövedelme nem haladja meg a mindenkori minimálbér ötszörösét.

9. Házi segítségnyújtás

12. §

(1) Házi segítségnyújtás kizárólag az Szt.-ben meghatározott feltételekkel nyújtható. A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy – a szociális segítség tevékenységeit is magába foglaló – személyi gondozást kell nyújtani.

10. Család- és gyermekjóléti szolgálat

13. §

Az Önkormányzat a Család- és gyermekjóléti szolgálatot az Szt. 64. § (6) bekezdése szerint működteti.

11. Záró rendelkezések

14. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) Hatályát veszti Sajószöged Községi Önkormányzat Képviselő-testületének a pénzben és természetben nyújtható szociális ellátásokról szóló 7/2018.(VIII.31.) önkormányzati rendelete.

k.m.f.

Első lakáshoz jutók támogatása

Sajószöged Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 7/2015. (VIII.31) önkormányzati rendelete az első lakáshoz jutók pénzügyi támogatásáról

Sajószöged Községi Önkormányzat Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. (2) bekezdésében kapott eredeti jogalkotási hatáskörében, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 1. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a Pénzügyi- Ügyrendi Bizottság véleményének kikérésével a következőket rendeli el:

1. § Az e rendeletben meghatározott feltételek mellett Sajószöged Községi önkormányzata támogatja a szociálisan erre rászoruló sajószögedi családoknak Sajószöged Községben történő első lakáshoz jutását.

2. § (1) Kölcsön iránti kérelem elbírálásakor a Sajószögeden legalább két éve állandó lakóhellyel rendelkező és életvitelszerűen itt tartózkodó családok előnyt élveznek.

(2) E rendelet tekintetében családnak minősülnek

a) házastársak

b) az élettársak, amennyiben élettársi kapcsolatukból közös gyermek született

c) a gyermekét egyedül nevelő szülő

(3) Az (1) bekezdésben körülírt feltételeknek legalább az egyik családtagnak meg kell felelnie.

2. § Kölcsön nyújtható

a) lakásépítésre jogerős építési engedély alapján, a használatbavételi engedély kiadásáig

b) lakástulajdon vétellel történő megszerzéséhez érvényes adásvételi szerződés alapján a vételár teljes összegének kifizetéséig, illetve a tulajdonjog ingatlan-nyilvántartási bejegyzéséig

3. § (1) Kölcsönben részesíthető az, aki az 5. §-ban felsorolt módon kívánja megoldani első lakáshoz jutását és a kérelmező család egy főre jutó jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 400 %-át.

(2) A figyelembe veendő jövedelemnek a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § 819 bekezdés a.) pontjában meghatározottakat kell érteni.

7. § (1) Kölcsön –az egyéb feltételek fennállása mellett – csak akkor adható, ha a kérelmezőnek, házastársának, kiskorú gyermekének, együttköltöző családtagjának a kérelem benyújtásakor nincs és ezt megelőzően sem volt lakástulajdona.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott feltétel fennállásáról a kérelmező(k) írásban nyilatkoznak.

8. § Egyenes ági rokontól történő lakásvásárlás esetén támogatás nem adható.

9. § A kérelemhez mellékelni kell:

a) az igénylő és vele közös háztartásban élők havi jövedelmét tanúsító igazolásokat,

b) a kérelemtől függően építési engedélyt, adásvételi szerződést

c) a 7. § (2) bekezdés szerinti nyilatkozatot

10. § (1) A támogatás mértéke lakás építése esetén 1 000 000 Ft-ig, lakásvásárlás esetén 600 000 Ft-ig terjedhet

(2) A támogatás mértékéről és odaítéléséről a képviselő –testület- a beérkező kérelmek számának és az erre a célra fordítható költségvetési előirányzat összegének figyelembevételével – a kérelem beérkezésétől számított 60 napon belül dönt.

11. § (1) A kölcsönt a kölcsönszerződés aláírásától számított öt év alatt kell visszafizetni a kölcsönszerződésben meghatározott módon.

(2) A kölcsönt az (1) bekezdésben meghatározott időtartamon belül, havonta egyenlő részletekben kell törleszteni. Az első részlet esedékessége a folyósítást követő napja, valamennyi további törlesztés minden hónap 15. napjáig esedékes.

- a) a kölcsönt nyújtó és a kölcsönt igénybevevő megnevezését, címét
- b) a kölcsön összegét, jogcímét
- c) a havi törlesztőrészlet összegét és kezdő időpontját,
- d) a kölcsöntörlesztés elmulasztásának jogkövetkezményét,
- e) a kölcsön folyósításának módját.

(3) A kölcsön szerződést azonnali hatállyal fel kell mondani, ha az adós a befizetési határidő elmulasztása után a fizetési felhívás kézhezvételétől számított 8 munkanapon belül nem rendezi tartozását.

(4) A (3) bekezdésben írt esetben a még hátralévő teljes kölcsön és a Polgári törvénykönyv IX. Fejezet 6:48. § (1) bekezdés szerinti késedelmi kamata egy összegben válik esedékessé.

12. § (1) A képviselő-testület döntésének megfelelően a polgármester köt kölcsönszerződést a kérelmezővel

- (2) A kölcsönszerződésnek tartalmaznia kell
- a) a kölcsönt nyújtó és a kölcsönt igénybe vevő megnevezését, címét
 - b) a kölcsön összegét, jogcímét
 - c) a havi törlesztőrészlet összegét és kezdő időpontját,
 - d) a kölcsöntörlesztés elmulasztásának jogkövetkezményét,
 - e) a kölcsön folyósításának módját.

13. § (1) Az adós a támogatás kiutalását követően köteles bemutatni

- a) vásárlás esetén 60 napon belül az ingatlan tulajdoni lap másolatát
- b) építés és átalakítás esetén 2 éven belül a használatbavételi engedély megszerzését

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott határidők elmulasztása esetén a kölcsönszerződést fel kell mondani, ez esetben a 11. § (4) bekezdésben írtak az irányadóak.

14. § A képviselő-testület a kölcsönösszeg 80 %-ának visszafizetése után a hátralévő összeg visszafizetését elengedi, ha a kölcsönadós ezt megelőzően valamennyi kötelezettségét pontosan, szerződésszerűen teljesítette.

Sajószöged Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 29.§ (1)-(2) és a 131.§ (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. (1) bekezdés 8. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1.§ A rendelet hatálya kiterjed

a) Sajószöged község közigazgatási területén tartózkodó magyar állampolgárságú, valamint - ha nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik – a letelepedett, bevándorolt, illetve befogadott jogállású, továbbá a magyar hatóságok által menekültként, oltalmazottként, illetve hontalanként elismert gyermekekre, fiatal felnőttekre és szüleire,

b) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény (a továbbiakban: Szmtv.) szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyre, amennyiben az ellátás igénylésének időpontjában az Szmtv.-ben meghatározottak szerint a szabad mozgás és a három hónapot meghaladó tartózkodási jogát Magyarország területén gyakorolja, és a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény szerint bejelentett lakóhellyel rendelkezik,

c) a menedékjogról szóló törvény szerint, arra a tizennyolcadik életévét be nem töltött menedékjogi kérelmet benyújtó külföldi gyermekekre, aki jogszabály vagy szokás alapján felügyeletéért felelős nagykorú személy kíséréte nélkül lépett Magyarország területére, vagy a belépést követően maradt felügyelet nélkül, mindaddig amíg ilyen személy felügyelete alá kerül - feltéve, hogy az illető gyermek kiskorúságát a menekültügyi hatóság megállapította.

2.§ (1) Az Önkormányzat a gyermekek érdekének védelmét gyermekjóléti szolgáltatás alapellátás keretében biztosítja.

(2) A gyermekjóléti szolgáltatás térítésmentes.

3.§ (1) Az Önkormányzat a gyermekek napközbeni ellátását Napköziotthonos Óvoda fenntartásával biztosítja.

(2) Az étkezésért fizetendő térítési díjakat az intézményi térítési díjakról szóló önkormányzati rendelet határozza meg.

(3)¹ A Szociális és Egészségügyi Bizottság az oktatási-nevelési intézményben jogviszonnal rendelkező gyermekek ellátásért fizetendő személyi térítési díjat mérsékelheti, vagy elengedheti, ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíjminimum háromszorosát.

(4) A személyi térítési díjkedvezmény a gyermek nagykorúvá válása után is megállapítható, amennyiben közép, vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul, és tanulói jogviszonyát iskolalátogatási bizonyítvánnyal igazolja.

4.§ (1) A személyi térítési díjkedvezmény megállapítására irányuló eljárás a szülő, illetve törvényes képviselő kérelmére indul az erre rendszeresített formanyomtatványon. A kérelemhez csatolni kell a jövedelemre, munkaviszonyra, egészségi állapotra, családi állapotra vonatkozó, valamint a kérelem érdemi elbírálásához szükséges egyéb nyilatkozatokat, igazolásokat.

(2) A Polgármesteri Hivatal környezettanulmány készítésével ellenőrizheti a gyermeket gondozó család szociális helyzetét, életkörülményeit, a benyújtott nyilatkozatokban szereplő adatok valódiságát.

A települési hulladékot érintő közszolgáltatásra vonatkozó külön szabályok

(1) Üdülőingatlanok, illetőleg időlegesen használt ingatlanok (a továbbiakban együtt: időlegesen használt ingatlan) esetében a közszolgáltatás igénybevétele április 1. napjától szeptember 30. napjáig tartó használati szezonban kötelező.

(2) A képviselő-testület kérelemre:

a) mentesíti a díjfizetés alól a 70 év feletti közös háztartásban élő házaspár és élettársakat ha velük együtt más személy nem lakik, valamint a 65 év feletti egyedül élő személyeket.

b) Csökkentett összegű díjfizetést engedélyez a 70 év feletti kérelmezőnek, ha az ingatlant használók egy főre eső jövedelme az öregségi nyugdíjminimum 100%-át nem haladja meg.

Talajterhelés

Sajószöged Községi Önkormányzat Képviselő-testületének a talajterhelési díjról szóló 8/2015. (VIII.31.) rendelete alapján:

(1) Mentesül a talajterhelési díjfizetési kötelezettség alól az a lakossági kibocsátó,

a) akinek az ingatlana csak kerti csappal rendelkezik,

b) akinek a háztartásában az egy főre jutó nettó havi jövedelem tárgyév első két hónapjában nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300%-át és az összes díjköteles vízfogyasztása nem több évi 80 m³-nél.

(2) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti mentesség igénybevételéhez a kibocsátónak e rendelet 1. melléklete szerinti nyilatkozatot kell tennie.

A talajterhelési díj alapja csökkenthető azzal a számlákkal igazolt mennyiséggel, amelyet a kibocsátó szennyvíztárolójából, olyan arra feljogosított szervezettel szállítat el, amely a folyékony hulladék jogszabályi előírások szerinti elhelyezését igazolja.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapdokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a **programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az Möt. 116. §-a az önkormányzatok gazdasági programjával kapcsolatban a következőket írja elő:

(1) A képviselő testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat a felelős.

(2) A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

(3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

(4) A gazdasági program, fejlesztési terv – a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

(5) A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

Önkormányzat Gazdasági Programja 2019-2024-ig szóló időtartamra:

A közlekedési hálózat felújításával, kerékpárút kialakításával nem csupán a gyalogosok közlekedése, de a kisgyermekesek, mozgáskorlátozottak, és kerékpárosok helyzete is megkönnyíthető.

A KRESZ és egyéb tájékoztató és utcanév táblák pótlása és helyreállítása a biztonságot és a könnyebb tájékozódást teszi lehetővé.

Közhasználatú zöldterületek -A Művelődési Ház melletti zöldterület közcélú hasznosítása, az Ady E. út további virágosítása, a Szabadidő Park - játszótér további fejlesztésével bárki számára könnyen hozzáférhetővé válik a kikapcsolódás

1. Helyzetértékelés

A bevezetésben hivatkozott jogszabályhely (5) bekezdését felülírta a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III.11.) Korm. rendelet, így a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése alapján a képviselő-testület helyett a polgármester fogadja el a Gazdasági Programot.

Településrendezési terv

Sajószöged Község Önkormányzata a településrendezési feladatát a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési terv elkészíttetésével és alkalmazásával látja el. Az előző ciklusban elfogadott gazdasági program előírta a községrendezési terv és építési szabályzat átdolgozását- ez megtörtént, így olyan településrendezési tervvel rendelkezik az önkormányzat, ami megfelel a magasabb szintű jogszabályi előírásoknak, de rugalmasan alkalmazkodik a lakossági igényekhez is.

Problémát jelentenek viszont még mindig a településen üresen álló lakóházak, műveletlen telkek viszonylag nagy száma, ezeket adópolitikai eszközökkel próbáljuk kezelni, az ingatlanok adóztatásával ösztönözve a tulajdonosokat a tulajdonuk rendeltetésszerű használatára vagy hasznosítására.

1.Településfejlesztés – községrendezés

A településrendezési eszközeink – többszöri módosítás után – rugalmasan alkalmazkodnak a lakossági igényekhez, ezt bizonyítja, hogy az előző ciklusban jelentősen nőtt a lakossági építkezések száma. A növekedést a kormány otthonteremtési kedvezményei, a javuló foglalkoztatási és jövedelmi helyzet, az alacsony kamatkörnyezet és az élénkülő hitelezés is segítették.

Településfejlesztési célok:

- csapadékvíz-szikkasztó rendszer építése, felújítása
- belterületi közutak felújítása
- közvilágítás bővítése, felújítása
- fiatalok szabadidős tevékenységéhez, sportolási – szórakozási lehetőségéhez a feltételek bővítése,
- egységes, rendezett falukép fenntartása

- építési telkek és ehhez kapcsolódva új utcák kialakítása,
- középületek és azok környezetének rendezése,
- turisztikai jellegű programok-területek kialakítása, fejlesztése

Továbbra is fontosnak tartom, hogy a településfejlesztés a település lakossága számára ismert módon, széles nyilvánosság biztosítása mellett történjen és továbbra sem támogatom azokat a fejlesztéseket, melyek a lakosság, vagy a vállalkozók szűk körét érintik és ehhez képest aránytalanul nagy bekerülési költséggel járnak.

Településfejlesztési koncepció:

Mozgásukban korlátozott emberek igényeit figyelembevevő előírások

(1)A közterületen minden esetben biztosítani szükséges a szintkülönbség rámpával történő áthidalását is. (gyalogos átkelőhelyeknél döntött szegélyszáv)

(2)A tömegközlekedési eszközök megállóinál lehetővé kell tenni megemelt szintekkel és azokat összekötő lejtőkkel, kihelyezett információs táblákkal a kerekesszékekkel közlekedő fel- és leszállását a tömegközlekedési járművekre.

(3) Biztosítani szükséges minden parkolóban legalább kettő kerekesszékekkel is igénybe vehető (méreteinél nagyobb) gépkocsi parkoló létesítését, melyet kizárólagos használatot biztosító tábla jelezzen.

Sajószöged Községi Önkormányzat a közigazgatási területére vonatkozó településfejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia, településrendezési eszközök, településképi arculati kézikönyv és a települési rendelet dokumentumait a honlapján folyamatosan közzéteszi.

A településfejlesztési és településrendezési dokumentum tartalmáról, az egyeztetés módjától függően a polgármester- a főépítész közreműködésével –gondoskodik az értelmezéshez szükséges részletezettségű tájékoztatás, illetve dokumentáció közzétételéről az Önkormányzat honlapján.

2.Intézményhálózat

A „ Sajószögedi Zöld Sziget Bölcsőde építése” című TOP-1.4.1-16-BO1-2017-00018 azonosító számú pályázat 2019-2020 évben valósult meg. A bölcsőde megépítésével és az Óvoda felújításával – bővítésével ami Az „Óvoda és konyha fejlesztése Sajószögeden „ című TOP-1.4.1-15-BO1-2016-00080 azonosító számú pályázatot jelenti, ugrásszerű fejlődést sikerült elérni az intézményhálózat vonatkozásában. Az Óvoda udvara is tovább szépül – elkezdődött a meglévő fedett filagória felújítása bruttó 5,3 millió forint értékben a (MFP – Óvoda udvar Fejlesztése Sajószögeden).

„A TOP-3.2.1-16-bo1-2017-00055 kódszámú A Sajószögedi Kölcsey Ferenc Körzeti Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola energetikai korszerűsítése a károsanyag kibocsátás csökkentése céljából” elnevezésű projekt pályázati forrás bevonásával valósult meg 2021-2022 évben. A Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya az iskolán lévő fecskéfészkek eltávolítását 2020. szeptember 01. után engedélyezte abban az esetben, ha az utódnemzedék teljes mértékben elhagyta a költőhelyet. Addig „a fecskék fészkelése sem közvetett, sem közvetlen módon nem zavarható vagy akadályozható”, vagyis nem kezdhető meg a felújítás. Műfészkek (46db) kihelyezését is előírták, ami tovább növeli a költségeket.

Újra pályázunk a községháza energetikai felújítására (TOP-3.2.1-16-BO1), ezt egyszer már elutasították, 30 millió forint a támogatási igényünk.

A Magyar Falu Program keretében orvosi eszközökre, felszerelésre is pályáztunk, a házi orvosunk és a védőnő közösen állították össze az eszközlístát 3 millió forint értékben.

3.Közlekedési hálózat

A 35. sz. főközlekedési úton bevezetett 20 t súlykorlátozás érezhetően csökkentette a község főutcájának forgalmát és a két okos zebra biztonságosabbá tette az úttesten történő átkelést. A költségvetésünkben még szerepel a Dominó étteremnél lévő zebra átalakítása is, de valószínűleg ez is a COVID -19 áldozata lesz. Tovább szorgalmazzuk a települést elkerülő út megépítését, annyit sikerült elérni, hogy a Megyei Fejlesztési Tervbe visszakerült a projekt.

A „Vasút út felújítás Sajószögeden” című MFP-ÖTU/2019 kódszámú pályázat keretében bruttó 30 millió forintot nyert az Önkormányzat. Három ajánlatot kértünk az 1300 méteres útburkolat felújítására és a legkedvezőbb ajánlat is közel 6 millió forinttal magasabb volt a pályázati összegnél. A különbséget az Önkormányzatnak „önerőként,, saját költségvetéséből kell finanszíroznia. Az összeget növeli még a fekvőrendőrök megépítése – ezt a pályázati kiírás nem tartalmazta, de az erős lakossági igény miatt megépítésük szükséges.

Az út felújítására szerződött RBG. Kft. 1,5 millió Ft+ÁFA átalányár ellenében vállalta, hogy négy db „szabványos kialakítású menetdinamikai küszöböt” (fekvőrendőrt) épít az útfelújításra használt aszfaltból.

A helyzetértékelésben vázolt bevételkiesés és a fenti költségek miatt idén biztos nem kerül sor a Széchenyi út Iskola előtti szakaszának burkolat cseréjére, de az Iskola előtti forgalmi rend megváltoztatásának közlekedésbiztonság-technikai terve készül, ezt követően költségszámítást kell végezni és elindítani a buszmegálló áthelyezésére vonatkozó eljárást.

A hiányzó vagy meg megrongálódott KRESZ- és utcanév táblákat pótolni kell, illetve helyre kell állítani. Fel kell mérni a hiányzó vagy felújítandó járda szakaszokat és a lakosság bevonásával folytatni kell a járda hálózat felújítását – bővítését.

A megépítése óta panaszok forrását és megoldandó problémát jelent a tóparti úthálózat minősége. A szakszerűtlen tervezési és kivitelezési munka miatt évek óta csak „toldozás – foldozás „ történik. Ebben a ciklusban az országgyűlési képviselő segítségével, lobbitevékenységével el kell érni egy a szabványnak megfelelő, a pihenő – üdülő övezethez méltó úthálózat építését, pályázati finanszírozásból. Remélhetőleg a Kormány forrásokat biztosít majd a turizmus újraindítására és az ilyen övezeti besorolással rendelkező településrészek fejlesztésére.

A zártkerti utak fejlesztésére benyújtott pályázatunk az Önkormányzat viszonylag magas adóerőképessége miatt elutasításra kerül, ha lesz rá lehetőség ismét pályázni fogunk.

4. Közbiztonság

Az időskorúak sérelmére elkövetett jogsértések visszaszorítása és megelőzése érdekében adatot szolgáltatunk a Tiszaújvárosi Rendőrkapitányságnak a veszélyeztetett helyzetben lévő, időskorú, egyedül élő személyekről. A rendőrség prevenciós tevékenységének keretén belül felveszi a kapcsolatot ezekkel a személyekkel és rendszeresen fogja ellenőrizni őket.

Tovább kell támogatni a polgárőrség működését.

A közeljövőben saját erőből kiépítésre kerülhet egy a település közbiztonságának további fejlesztését elősegítő kamerarendszer. A kamerarendszer elsősorban a településre való ki és belépési pontokon kerül majd elhelyezésére. Ezeken túl a kamerák egy része a település közterületeit védi majd. A rendszer kiépítéséről elkezdődtek az egyeztetések a Tiszaújvárosi Rendőrkapitánysággal, mert a rendszernek összhangban kell lennie a más településeken kiépítésre kerülő egységekkel. A rendvédelmi szervek célja az, hogy ezek később országos hálózattá fejlődjenek.

5. Ivóvíz, csatornamű, árvízvédelem

Tekintettel arra, hogy az ivóvízhálózatra az ingatlanok csaknem 100%-a rákötött – a lakossággal történt egyeztetés után folyamatosan csökkenteni kell a közkifolyók számát.

Meg kell vizsgálni az üdülőterületi ivóvízhálózat műszaki állapotát és meg kell szüntetni az illegális ivóvíz felhasználást.

Az árvízvédelmi töltés Tervdokumentációját felül kell vizsgálni és a vízjogi létesítési engedélyét meg kell újítani, hogy az esetlegesen adódó pályázati lehetőséget azonnal ki tudjuk használni

6. Temető fenntartás, közszolgáltatások

A temetőben lévő idős fák lombkoronájának könnyítése megtörtént.

Az üzemeltetőnek az eddigieknél határozottabb fellépése szükséges a temetőben dolgozó vállalkozók ellenőrzésére. Folyamatosan el kell látni a fenntartással járó kötelezettségeket és nyilvános illemhely létesítésével javítani kell a temetőben látogatók komfortérzetét.

A községüzemeltetési feladatokat továbbra is a Községüzemeltetési Kft. látja el.

Összegzés

A gazdasági programban megfogalmazott célok, feladatok teljesülését determinálják az Önkormányzat adottságai, a központi támogatások, a saját bevételek és a **pályázati lehetőségek**. A bevételek növelésére a kiadások mérséklésre tett intézkedések ellenére a fejlesztési igények, elképzelések, pályázati támogatás nélkül nem valósíthatóak meg, ezt megfelelő kommunikációval tudatosítani kell a lakosság körében és transzparens működéssel világos, korrekt képet kell adnia önkormányzati döntések háttéréről, okairól és várható hatásairól.

Meggyőződésem, hogy a rajtunk kívül álló okok és nehézségek ellenére, további sikereket tudunk elérni az önkormányzati ciklus során, ehhez kérem a támogatásukat, segítő közreműködésüket.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szocvtv.) 92.§ (3) bekezdése alapján a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében - jogszabályban meghatározottak szerint - szolgáltatástervezési koncepciót készít.

Szociális ellátások szempontjából rászorulóknak főként:

- a beteg, egyedülálló idős személyek,
- az aktív korú munkanélküliek,
- a csökkent munkaképességű aktív korú lakosság.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000.(I.7.) SZCSM rendelet 111/A.§ (1) bekezdése szerint a szolgáltatástervezési koncepció tartalmazza különösen

- a) a lakosságszám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket,
- b) az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,
- c) a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit,
- d) az egyes ellátotti csoportok, így az idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.

A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát a helyi önkormányzat kétévente köteles felülvizsgálni és aktualizálni.

I. A község általános jellemzői

I.1. Sajószöged Borsod-Abaúj-Zemplén megye déli részén, Tiszaújvárostól 5 km-re helyezkedik el, sík fekvésű.

Területe 1362 km², ebből belterület 126 ha, zártkert 61 ha, külterület 1.175 ha.

I.2.A lakónépesség alakulása:

- 2014.: 2.211 fő
- 2015.: 2.201 fő
- 2016.: 2.205 fő
- 2017.: 2.268 fő
- 2018.: 2.292 fő.
- 2019.: 2.337 fő.
- 2020.: 2.380 fő.
- 2021.: 2.421 fő
- 2022.: 2.376 fő

Az állandó lakosság korcsoportos bontásban:

Népesség életkora	2021.01.01.	2022.01.01.	2023.01.01.
0-2 éves	64	64	51
3-5 éves	79	81	84
6-13 éves	200	220	216
14-17 éves	99	114	122
18-54 éves	1179	1191	1162
55-59 éves	122	127	129
60-69 éves	374	354	339
70-79 éves	203	204	212
80 év feletti	60	63	61
Teljes lakosságszám	2380	2421	2 376

A 2023. január 1-jei adatok alapján a településen élő 2376 főből 1168 fő a nő, 1208 fő a férfi.

Az állandó lakosok közül 164 fő özvegy, 212 fő elvált családi állapotú.

A külterületi lakosok száma 34 fő, a településen nincs tudomásunk hajléktalan személyről.

I.3. A fenti adatokból megállapítható, hogy a lakosságszám 2019 óta tartósan meghaladja a 2300 főt.

- Jellemző, hogy fiatal, kisgyermekes családok telepednek le településünkön, a 0-17 évesek száma 2021-ben 442 volt, 2023-ban pedig már 473.

Ezért is volt nagy jelentősége annak, hogy megépült a bölcsőde, illetve felújításra került az óvoda. Jelenleg a bölcsőde és az óvoda is teljes ellátotti létszámmal működik, a működés személyi, tárgyi, anyagi feltételei biztosítottak.

- A 18-59 évesek száma nem csökkent jelentős mértékben, 2021-ben 1301 fő volt, 2023-ban 1291 fő volt.
- A 2023.02.24-ei állapot szerint a munkavállalási korúak népesség száma 1 602 fő volt. Nagy hányaduk Tiszaújvárosban, az iparban dolgozik, de Sajószögeden is működnek olyan vállalkozások, amelyek helyi lakosokat foglalkoztatnak, illetve mezőgazdasági vállalkozók is vannak a településen.
- 2012-ben 125, 2015-ben 90, 2018. év október hónapban 67, 2019. február hónapban 65 fő, 2021. február hónapban 95 fő álláskeresőt tartottak nyilván településünkön.

A 2023. február 24-ei adatok szerint a **nyilvántartott álláskeresők száma: 65 fő**, ami a munkavállalási korú népesség 4,06%-a.

A 65 főből: - 365 napnál régebben nyilvántartott személy: 21 fő

- járadék, vagy segély típusú ellátásban részesülők száma: 20 fő,

- aktív korúak ellátásában részesülők száma: 14 fő.

- A közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos száma 2016. évben 16 fő, 2018-ban 7 fő, 2019-ben 5 fő volt, ami 2021-ben 2 főre csökkent.

2023. április hónapban pedig már csak 1 fő dolgozik közfoglalkoztatásban Önkormányzatunknál.

Célunk továbbra is a közfoglalkoztatás biztosításával a tartósan álláskereső foglalkoztatása.

- A 60 éven felüliek száma 2021-ben nyilvántartott 637 főről 2023-ra 612 főre csökkent.
- A 2022. év végén rendelkezésünkre álló adatok szerint a 60 éven aluli rehabilitációs vagy rokkantsági ellátásban részesülők száma (akik ezt a tényt az önkormányzathoz bejelentették): 10 fő.

I.4. Az egészségi állapotnak meghatározó szerepe van a szociális rászorultság szempontjából.

A településen 1 fő háziorvos, 1 fő asszisztenssel látja el a háziorvosi és a házi gyermekorvosi feladatokat, illetve 1 fő védőnő dolgozik az egészségügy területén.

II. Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat kell biztosítani.

A gondoskodás főbb formái a szociális alap- és szakosított ellátás.

A személyes gondoskodás különféle formáinak és típusainak biztosításában az egyes önkormányzatok feladata eltérő, igazodva az állandó népesség számához.

II.1. Alapellátások

Településünkön a szociális alapellátások biztosítása a szociális igazgatásról szóló 1993. évi III. törvény, valamint Sajószöged Községi Önkormányzat Képviselő-testületének a pénzben és természetben nyújtható szociális ellátásokról szóló 10/2021.(VIII.31.) önkormányzati rendelete alapján történik.

Az alapellátás feladata a segítségnyújtás a szociálisan rászorulóknak részére önálló életvitelük fenntartásában saját otthonukban, lakókörnyezetükben, valamint egészségi állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó, folyamatosan működő szociális alapszolgáltatások településünkön:

- étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- családsegítés

Ellátás megnevezése:	Igénybevevők száma						Várakozók száma
	2018. 12.31.	2019. 12.31.	2020. 12.31.	2021. 12.31.	2022. 12.31.	2023. 04.30.	
Étkeztetés	44 fő	64 fő	64 fő	60 fő	55 fő	52 fő	0
<i>ebből kiszállítással:</i>	<i>17 fő</i>	<i>22 fő</i>	<i>22 fő</i>	<i>26 fő</i>	<i>27 fő</i>	<i>28 fő</i>	
Házi segítségnyújtás	3 fő	0 fő <i>(év közben 3 fő)</i>	0 fő <i>(év közben 2 fő)</i>	2 fő	6 fő	6 fő	0
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	12 fő	12 fő	12 fő	12 fő	12 fő	12 fő	0
Családsegítésben részesülők	4 fő	6 fő	14 fő	5 fő	4 fő	0 fő	0

2019-től a házi segítségnyújtás és a szociális étkeztetés feladatok ellátása 1 fő általános ápoló, általános asszisztens szakképzettséggel rendelkező munkaerő foglalkoztatásával valósul meg.

Az igénybe vevők részéről egyik ellátással kapcsolatban sem érkezett panasz.

II.1.

a.)

Az **étkeztetés** keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen

- koruk,
- egészségi állapotuk,
- fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük,
- szenvedélybetegségük, vagy
- hajléktalanságuk miatt.

Az étkeztetés alapszolgáltatás igénybevétele szempontjából a vonatkozó helyi rendelet alapján szociálisan rászorultak azok, akiknek a jövedelme nem haladja meg a mindenkori minimálbér ötszörösét.

Az étkeztetést Önkormányzatunk a Sajószögedi ÁMK óvoda konyhájáról munkanapokon biztosítja. Az óvoda nyári zárva tartása idején az étkeztetés vásárolt szolgáltatással kerül megoldásra.

A modern és korszerű eszközökkel felszerelt konyha 250 fő ellátására van hitelesítve.

	Étkeztetés				
	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Működési kiadás	5 426 e Ft	7 968 e Ft	10 075 e Ft	9 500 e Ft	8 911 e Ft
Térítési díj bevétel	3 803 e Ft	5 477 e Ft	7 161 e Ft	7 193 e Ft	7 274 e Ft

Az elmúlt években csökkent az étkeztetést igénybevevők száma, azonban az ellátottak közül többen igénylik az ebéd kiszállítását.

A szociális étkezők közül diétás étkeztetést senki sem igényelt, de szükség esetén más szolgáltatótól történő vásárlással biztosítani tudjuk.

b.)

A **házi segítségnyújtás** keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást.

A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy – a szociális segítség tevékenységeit is magába foglaló – személyi gondozást kell nyújtani.

- Szociális segítség keretében biztosítani kell:

- a.) a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- b.) a háztartási tevékenységben való közreműködést,
- c.) a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,
- d.) szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítését.

- Személyi gondozás keretében biztosítani kell

- a.) az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,
- b.) a gondozási és ápolási feladatok elvégzését,
- c.) a szociális segítség keretében biztosított feladatok elvégzését.

	Házi segítségnyújtás				
	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Működési kiadás	4 088 e Ft	3 298 e Ft	4 965 e Ft	4 580 e Ft	4 442 e Ft
Térítési díj bevétel	17 e Ft	6 e Ft	3 e Ft	1 e Ft	41 e Ft

A házi segítségnyújtás iránti igény megnövekedett, jelenleg 6 fő veszi igénybe az ellátást, ebből személyi gondozásra 4, szociális segítésre 2 fő jogosult.

Településünkön továbbra is működik egy egyházi fenntartású szolgáltató, ahonnan több, az ellátásra jogosult lakos igénybe veszi a házi segítségnyújtást, illetve az étkeztetést.

c.)

A **családsegítés** keretében az önkormányzat segítséget nyújt a szociális vagy mentálhigiénés problémái illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyeknek, családoknak az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából.

A családsegítés keretében biztosítani kell:

- a) a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- b) az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- c) a szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- d) a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,

- e) a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- f) a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat,
- g) a nagy létszámú intézmények átalakítását követően támogatott lakhatást igénybe vevők utánkövetését biztosító esetmenedzseri feladatokat.

A család- és gyermekjóléti szolgálatot 1 fő családsegítő látja el a Sajószögedi Általános Művelődési Központ intézményi keretein belül.

2022. évben 4 fő részesült családsegítésben, 2 fő gondozása megszűnt a probléma megszűnése okán, adomány-közvetítés 14 alkalommal volt. Gyermekjóléti szolgáltatásban 27 fő, egyszeri tanácsadásban 42 fő részesült, védelembe vételre nem került sor.

d.)

Az idős emberek biztonságérzetét erősíti a **jelzőrendszeres házi segítségnyújtás**. Az idős, gondozásra, ápolásra szoruló, család nélkül maradt emberek egyik legsúlyosabb problémája, hogy ünnepnapokon, hétvégén és éjjelente senkivel sem tudják felvenni a kapcsolatot és előfordulhat, hogy baj esetén nem érkezik meg időben a segítség.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell

- a.) az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését,
- b.) a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét,
- c.) szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését.

A megoldás egy elektronikus segélyhívó rendszeren alapul, amihez egy non-stop ügyeleti rendszer kapcsolódik.

Ezt a szolgáltatást a Tiszaújvárosi Humánszolgáltató Központ működteti.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban részesülők száma változatlan, a szolgáltató 12 db segélyhívó eszközt biztosít.

II.2. Szakosított ellátások

Az alapellátás keretében – életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt – nem gondolható rászorultakról az állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondoskodni.

Településünkön nem működik szakosított ellátás, a lakosoktól erre vonatkozó igény nem jelentkezett.

Természetesen tájékoztatást, segítséget nyújtunk azon személyeknek, akik ápolást, gondozást nyújtó intézményt keresnek.

II.3. Támogatások

- a.) Sajószöged Községi Önkormányzat Képviselő-testületének a pénzben és természetben nyújtható szociális ellátásokról szóló 10/2021.(VIII.31.) önkormányzati rendelete alapján nyújtott települési támogatások:

Települési támogatás

	részesülők száma:	Támogatás összege:
2021.	8 fő	244 500 Ft
2022.	13 fő	550 000 Ft

Rendkívüli települési támogatás

	részesülők száma:	Támogatás összege:
2021.	21 fő	190 115 Ft
2022.	17 fő	275 051 Ft

A Képviselő-testület 2022 októberében módosította a helyi rendeletét, amely miatt várhatóan emelkedni fog mind a települési, mind a rendkívüli települési támogatást igénylők száma, és ezáltal a kiadások is.

A rendelet módosítása alapján a települési támogatást az üdülőterületen vagy zártkertben élők is kérhetik, illetve a rezsiköltségek növekedésére tekintettel emelkedett az elismert költség, ezáltal a támogatás összege is. A rendkívüli települési támogatás maximálisan adható összegét pedig a Képviselő-testület megduplázta.

b.) Az előző évekhez hasonlóan

- az Önkormányzat helyi rendeletében meghatározott feltételeknek megfelelő időskorúak (2022. évben 139 fő) részére személyszállítási díjfizetési mentességet állapított meg,
- év végén a 60 éven felüli lakosok (2022. évben 593 fő) részére egyszeri, 5.000,-Ft/fő pénzbeli támogatást, a 60 év alatti rehabilitációs vagy rokkantsági ellátásban részesülők részére (2022. évben 10 fő) egyszeri, 5.000,-Ft/fő pénzbeli támogatást nyújtott,
- pályázott szociális célú tűzifa támogatásra, melynek köszönhetően 2022. évben 40 háztartás 74 m³ tűzifátámogatásban részesült,
- biztosította a mammográfiás szűrővizsgálatokra a buszt.

Megrendezésre került a Szépkorúak hete, újra indult a gyógytorna, és az Önkormányzat továbbra is támogatást nyújt a településen működő nyugdíjasklubok, a népdalkör és a kézimunka klub működéséhez, melyek lehetőséget adnak az idősebbeknek a szabadidő tartalmas eltöltésére.

III. Megállapítások, feladatok

III/A.

Az önkormányzat által kötelezően ellátandó szociális alapszolgáltatások biztosításához a személyi és tárgyi feltételek adottak, a finanszírozás megoldott.

Az ellátásokhoz való hozzáférés biztosított. A polgármesteri hivatal dolgozójától, a családsegítőtől, a gondozónőtől, illetve étkeztetés esetében az ételmezésvezetőtől is informálódhatnak az ellátások igénybevételének lehetőségéről, feltételeiről.

A Képviselő-testület sz. határozatával elfogadta a 2023-2028. évre vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programot, melyet 2022. évben felülvizsgált és aktualizált.

A Program részletesen tartalmazza a településen élők helyzetét és megfogalmazza azokat az intézkedéseket, amelyekkel megelőzhető a hátrányos megkülönböztetés, illetve megvalósulhat az idősek, hátrányos helyzetűek, fogyatékkal élők esélyegyenlősége.

A bölcsőde, óvoda, iskola, az orvosi rendelő akadálymentesítése megvalósult, a polgármesteri hivatal felújítása keretében a teljes akadálymentesítés megvalósítása folyamatban van.

Megállapítható, hogy az Önkormányzat által biztosított ellátások minősége az elmúlt években általánosan jó színvonalú volt.

III/B.

Célunk továbbra is a kötelező alapellátási feladatok folyamatos, teljes körű biztosítása, a jogosultak bevonása a rendszerbe, a szolgáltatások minőségének megőrzése.

Ennek érdekében a feladataink folyamatosan, illetve 2024. december 31-ig:

- a lakosok széleskörű tájékoztatása az igénybe vehető szolgáltatásokról, az erre vonatkozó tájékoztatót ismét megjelentetni az újságban és a honlapon is.
- továbbra is biztosítani kell a szolgáltatások ellátásához szükséges személyi, tárgyi és finanszírozási feltételeket,
- a mozgásukban korlátozott, idős emberek ingatlanján, ingatlanjai előtt a fűnyírás a Sajószögedi Községüzemeltetési Kft. közreműködésével kérelemre továbbra is biztosítva legyen, figyelembe véve a rászorultságot,
- amennyiben igény merül fel újabb ellátási formákra, annak lehetőségét meg kell vizsgálni, valós igényeket fel kell mérni,
- az Önkormányzat önként vállalt feladatainak további biztosítása,
- jogszabályváltozások, pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése.

MŰVI ÉRTÉKVÉDELEM

A település védelem alatt álló építményei:

3.melléklet a 6/2018.(V.02.) önkormányzati rendelethez

Helyi védettségű építmények:

- Görög Katolikus templom Sajószöged, Széchenyi u. 6.
- Görög Katolikus templom udvarában lévő Mária szobor Sajószöged, Széchenyi u. 6.
- Görög Katolikus templom előtti kültéri terület Sajószöged, Széchenyi u. 6.
- Római Katolikus templom, parókia épület Sajószöged, Ady u. 18.
- Római Katolikus templom előtti kültéri szobor Sajószöged, Ady u. 18.
- Gondozási Központ épülete, Sajószöged, Ady u. 14.
- Művelődési Ház és Könyvtár épület, Sajószöged, Ady u. 2.
- I. Világháborús Emlékmű, Sajószöged, Ady u.
- Európai Unió Zászlópark 960 hrsz.
- Sajószöged, Kossuth út 8.

A települési környezet védelme

- A környezet védelme kiterjed a településre, az egyedi építményekre és műszaki létesítményekre és azok környezetére.
- Biztosítani kell az épített környezetben élők, tartózkodók egészségének védelmét, életfeltételeik folyamatos javítását, törekedni kell a különböző tevékenységek káros hatásainak megszüntetésére, vagy a hatályos előírások szerinti visszavonására.
- Fejlesztéseknél, beavatkozásoknál meg kell követelni a funkcióból adódó védőtávolságokat és a szükséges védőterület-kialakításokat.
- A település szennyező forrásait meg kell szüntetni
- A muzeális emlékek, régészeti lelőhelyek védelméről külön jogszabályok rendelkeznek.
A még beépítetlen területeken a terület jelenlegi használatának megváltoztatásában érdekeltek terhére el kell készíteni a régészeti lelőhelyek feltárását, azok anyagának megfelelő elhelyezését.

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Sajószöged Községi Önkormányzat 36 másik térségi településsel közösen tagja a 2008-ban létrehozott Dél –borsodi LEADER Egyesületnek, mely szervezet a tagönkormányzatok alulról jövő fejlesztési igényeit támogatja a rendelkezésre álló vidékfejlesztési források helyi pályáztatás útján történő szétosztásával.

A Miskolci Regionális Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás tagja Sajószögedi Községi Önkormányzat .

A Társulás önkormányzati feladatként ellátandó alaptevékenysége:

- a térség hulladékgazdálkodási tevékenységének javítását előmozdító együttműködés,
- a települések hulladék gyűjtésének, szállításának, kezelésének és ártalmatlanításának a kölcsönös érdekeltségen alapuló koordinálása,
- a települések hulladékgazdálkodásának javítása érdekében a szükséges tanulmányok elkészíttetése,
- a térségi hulladékgazdálkodási rendszer fejlesztésének megvalósítása, (pályázatok benyújtása, menedzselése, a beruházások lebonyolítása, a szükséges kivitelezési és szolgáltatási szerződések megkötése, felügyelete)
- a hulladékgazdálkodási közfeladatok ellátása – hulladékkezelési közszolgáltatás szervezése, fenntartása (e körben a Társulásban résztvevő önkormányzatok kölcsönös együttműködésével az önkormányzatok közigazgatási területeit átfogó, térségi, regionális, korszerű hulladékgazdálkodási rendszer üzemeltetése és fejlesztése, mely magában foglalja a szilárd települési hulladék vegyes és szelektív gyűjtését, válogatását, újrahasznosítását a válogatási maradványanyagok korszerű, az EU szabályozásnak megfelelő lerakón való elhelyezését)

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adatai kimutatása

Az esélyegyenlőségi program szempontjából releváns adatokat Sajószöged település a következő adatforrásokból gyűjtötte össze:

- A Központi Statisztikai Hivatal felé évente megküldött nyilvántartások (szociális és gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni ellátásokról)
- Teir (Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer Adtabázisa)
- KSH (Központi Statisztikai Hivatal)
- Nemzeti Munkaügyi Hivatal
- MÁK (Magyar Államkincstár)
- Önkormányzati adatgyűjtés
- TÁKISZ (Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat)
- Intézményi adatok
- Helyi adatgyűjtés

Az esélyegyenlőségi program elkészítéséhez szükséges felmérni a településen élők életkorát, szociális, anyagi és munkaerő-piaci helyzetét.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége.

Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek.

A munkahelyek megszűnése, a munkanélküliség, a munkaerő-piaci esélyek szűkülése, az oktatás és képzés hiányossága, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetek, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethető vissza azok helyzete, akik mélyszegénységben élnek.

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik.

Sajószöged Községben nem jellemző a mélyszegénység, illetve nem hozható összefüggésbe a gyermekek száma a családok anyagi helyzetével.

Községünkben van néhány roma származású lakos.

Cigány lakosaink alacsony iskolai végzettségűek, de életkörülményeik megfelelőek, viszont munkalehetőségeik az alacsony iskolai végzettség miatt korlátozottak.

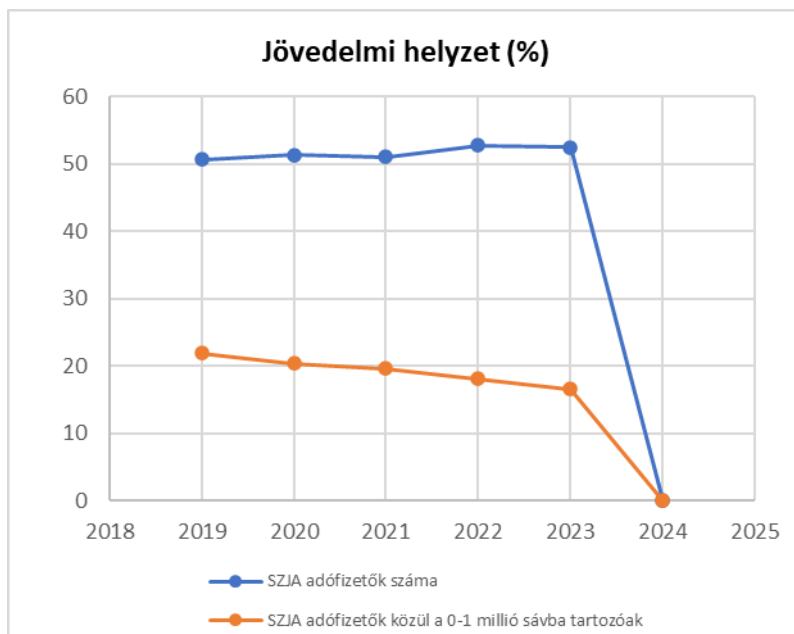
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A rendelkezésre álló adatok alapján elsősorban a munkanélküliségről, a szociális rászorultságról készítünk elemzéseket.

A létminimum környékén jellemzően egyedülálló személyek vannak, akik rehabilitációs, vagy rokkantsági ellátásban részesülnek.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2019	50,66	21,88
2020	51,30	20,39
2021	51,01	19,60
2022	52,69	18,13
2023	52,45	16,59
2024	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

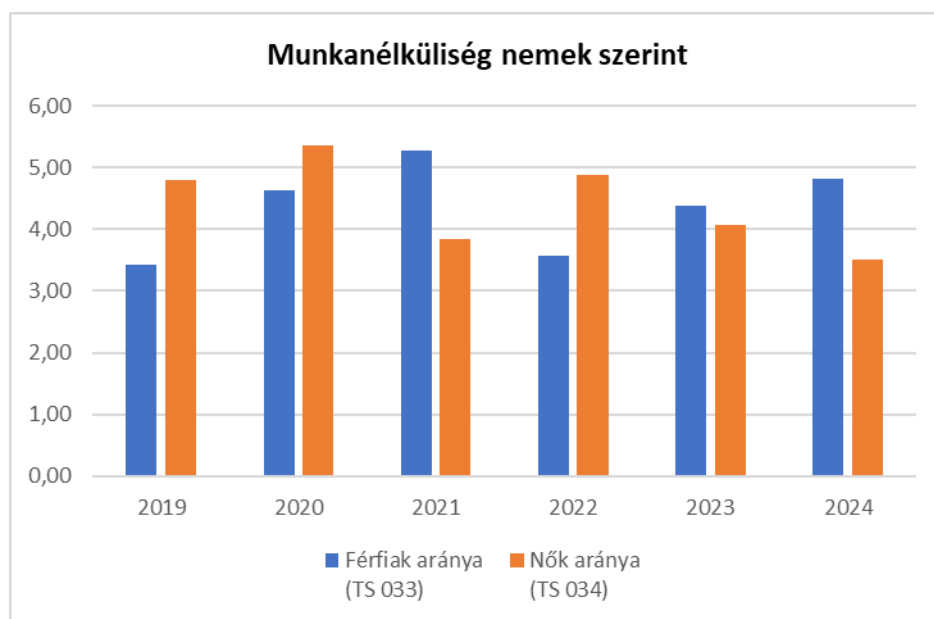
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2019	3,42	4,79	4,11%
2020	4,64	5,36	5,00%
2021	5,28	3,84	4,56%
2022	3,57	4,89	4,23%
2023	4,38	4,08	4,23%
2024	4,82	3,50	4,16%

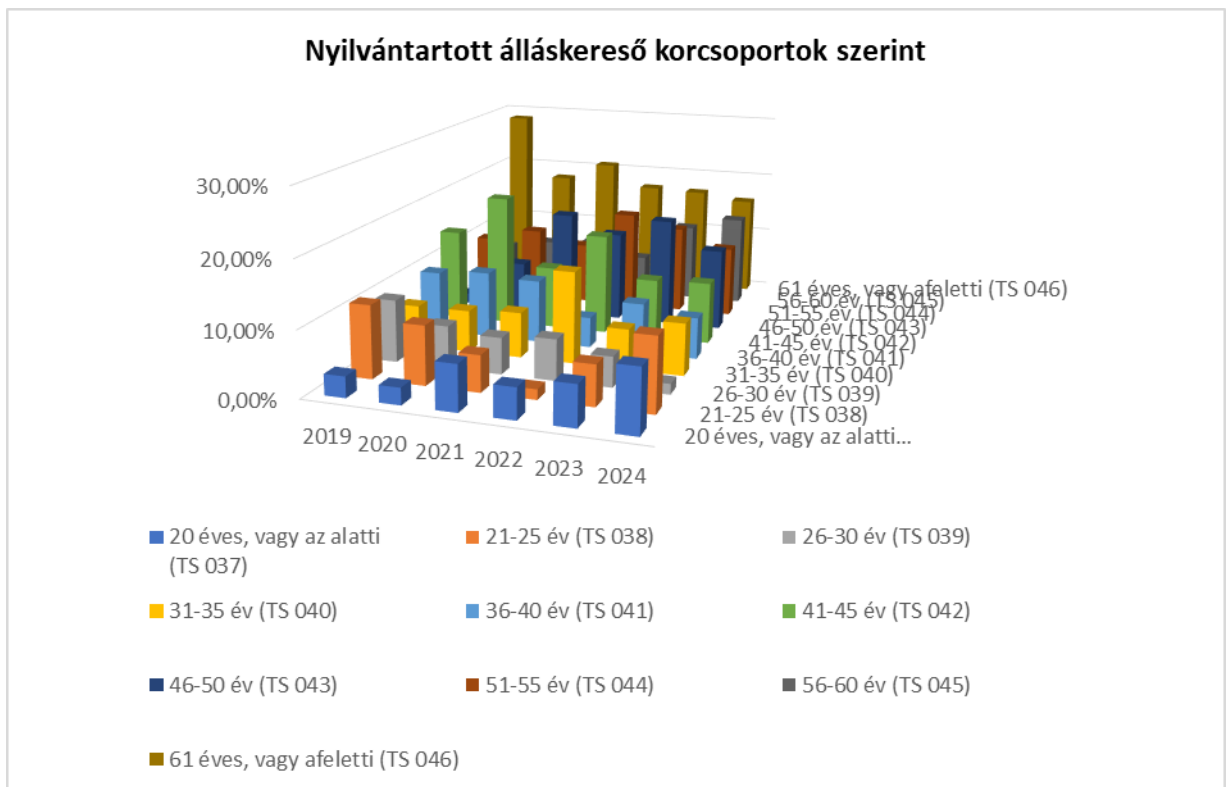
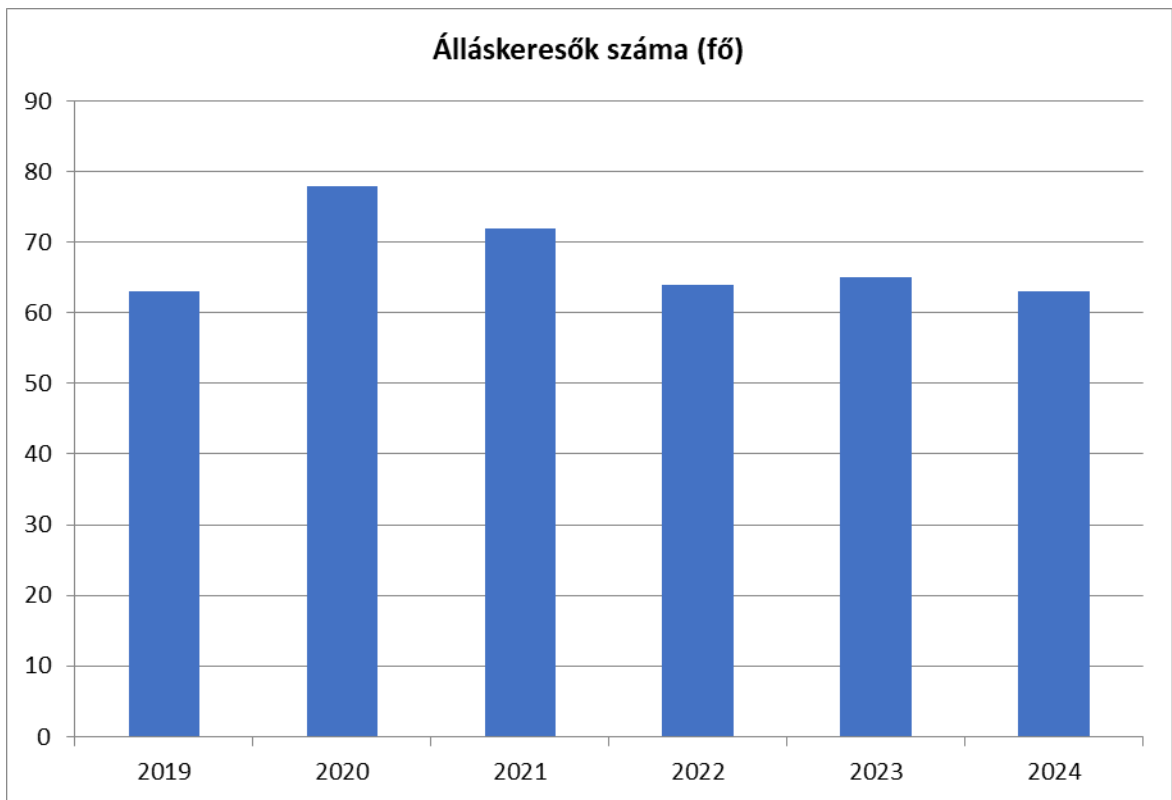
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Fő összesen	63	78	72	64	65	63
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	2,00	2,00	5,00	3,00	4,00	6,00
	%	3,17%	2,56%	6,94%	4,69%	6,15%	9,52%
21-25 év (TS 038)	Fő	7,00	7,00	4,00	1,00	4,00	7,00
	%	11,11%	8,97%	5,56%	1,56%	6,15%	11,11%
26-30 év (TS 039)	Fő	6,00	5,00	4,00	4,00	3,00	1,00
	%	9,52%	6,41%	5,56%	6,25%	4,62%	1,59%
31-35 év (TS 040)	Fő	4,00	5,00	5,00	9,00	4,00	5,00
	%	6,35%	6,41%	6,94%	14,06%	6,15%	7,94%
36-40 év (TS 041)	Fő	6,00	8,00	7,00	3,00	5,00	4,00
	%	9,52%	10,26%	9,72%	4,69%	7,69%	6,35%
41-45 év (TS 042)	Fő	9,00	16,00	7,00	10,00	6,00	6,00
	%	14,29%	20,51%	9,72%	15,63%	9,23%	9,52%
46-50 év (TS 043)	Fő	1,00	6,00	12,00	9,00	11,00	8,00
	%	1,59%	7,69%	16,67%	14,06%	16,92%	12,70%
51-55 év (TS 044)	Fő	6,00	9,00	7,00	10,00	9,00	7,00
	%	9,52%	11,54%	9,72%	15,63%	13,85%	11,11%
56-60 év (TS 045)	Fő	4,00	6,00	6,00	4,00	8,00	9,00
	%	6,35%	7,69%	8,33%	6,25%	12,31%	14,29%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	18,00	14,00	15,00	11,00	11,00	10,00
	%	28,57%	17,95%	20,83%	17,19%	16,92%	15,87%

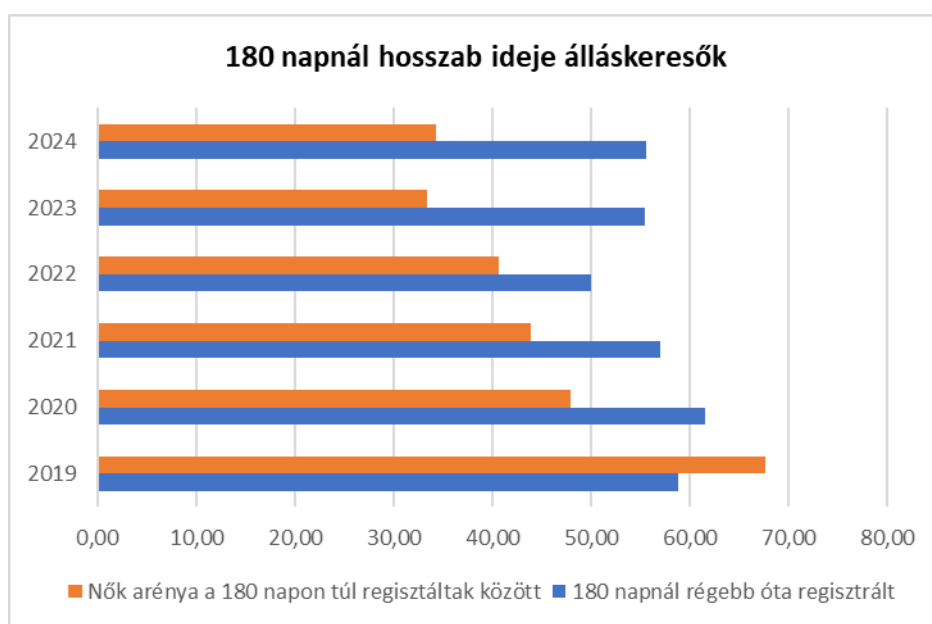
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2019	58,73	67,57
2020	61,54	47,92
2021	56,94	43,90
2022	50,00	40,63
2023	55,38	33,33
2024	55,56	34,29

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

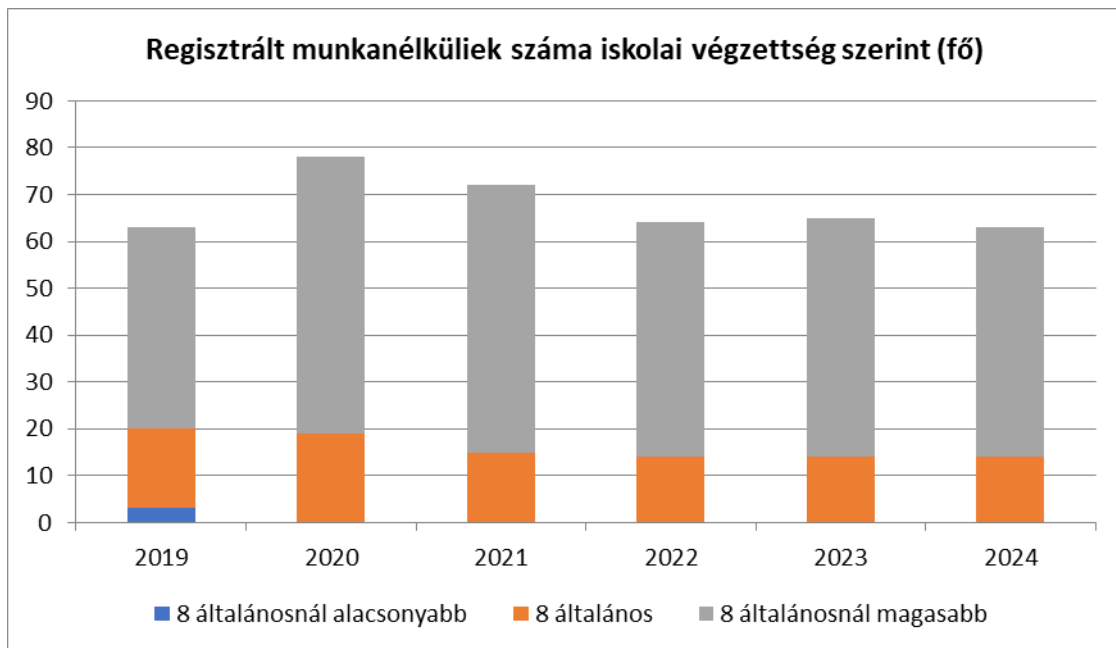

A 180 napnál régebben regisztrált álláskeresők között a nők aránya meghaladja a férfiak arányát, és ez a különbség összefüggésben lehet azzal, hogy a nők számára nagyobb nehézséget jelent a családi és a munkaerő-piaci szerep összeegyeztetése, mint a férfiaknak. Ennek változása érdekében a következő intézkedéseket tervezhetjük: családbarát munkahelyek kialakítását, a nők részmunkaidőben való foglalkoztatását, munkahelyi óvodabölcsőde lehetőségének feltárása, tipikus női munkalehetőségek keresése

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2019	63	3	4,76%	17	26,98%	43	68,25%
2020	78	0	0,00%	19	24,36%	59	75,64%
2021	72	0	0,00%	15	20,83%	57	79,17%
2022	64	0	0,00%	14	21,88%	50	78,13%
2023	65	0	0,00%	14	21,54%	51	78,46%
2024	63	0	0,00%	14	22,22%	49	77,78%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

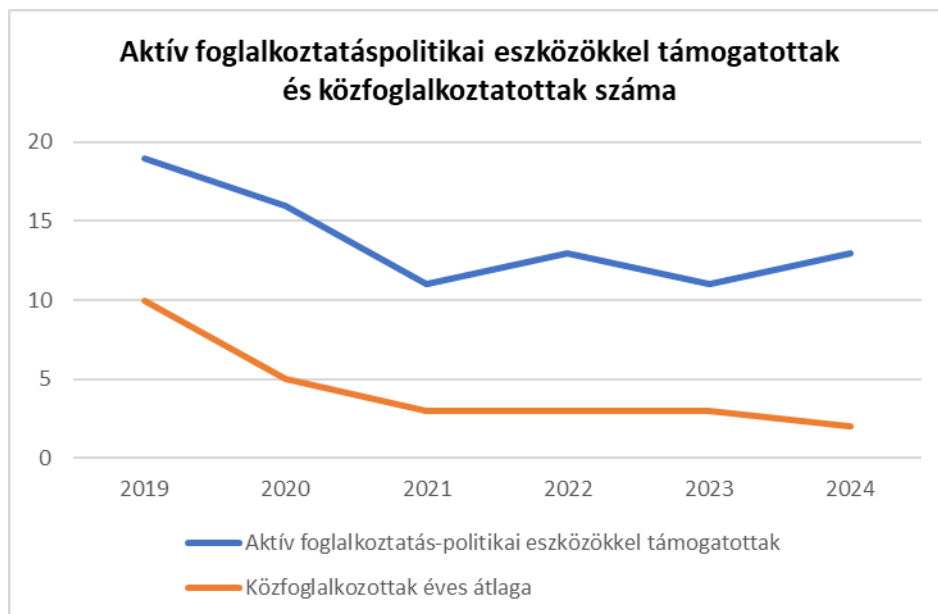

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Településünkön a közfoglalkoztatottak száma az elmúlt évekhez képest csökken, de az új HEP-ciklusidőszakában is tervezzük a közfoglalkoztatási programokban való részvételt.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2019	19	10
2020	16	5
2021	11	3
2022	13	3
2023	11	3
2024	13	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Községünk környezetében a korábbi években nagy múlttal rendelkező Tiszai Vegyi Kombinát jelentette a legnagyobb munkalehetőséget, több száz embert foglalkoztattak településünkről is.

Az elmúlt években viszont jelentősen csökkentette a munkavállalók számát, helyette szintén a Tiszaújvárosba betelepült Jabil Circuit Hungary Kft foglalkoztat sok embert településünkről.

A felvehető létszám magas, viszont az alacsony iskolai végzettségű, kevésbé kvalifikált regisztrált álláskeresőket nagyon ritkán kerülnek be ebbe a körbe. A másik nehézséget az jelenti, hogy csak a bértámogatás időszakára alkalmazzák a munkavállalókat, amíg a cégnek ez megéri, utána újabb támogatható személyeket alkalmaznak.

A településünkről jó a közlekedés a környező nagyobb városokba.

A regisztrált vállalkozások, kiskereskedelmi üzletek, valamint vendéglátóhelyek számának növekedése jelzi a település helyi gazdasági potenciáljának növekvő tendenciáit.

A köztisztviselői, közalkalmazotti létszámok alakulásának vizsgálatával kimutatható, mekkora szerepe van a helyi munkaerő foglalkoztatásában az állami szektornak.

Községünkön 51 fő dolgozik önkormányzati és állami intézményekben. Ez is azt mutatja, hogy jelentős szerepet tölt be a helyiek munkahelyteremtésében az állam.

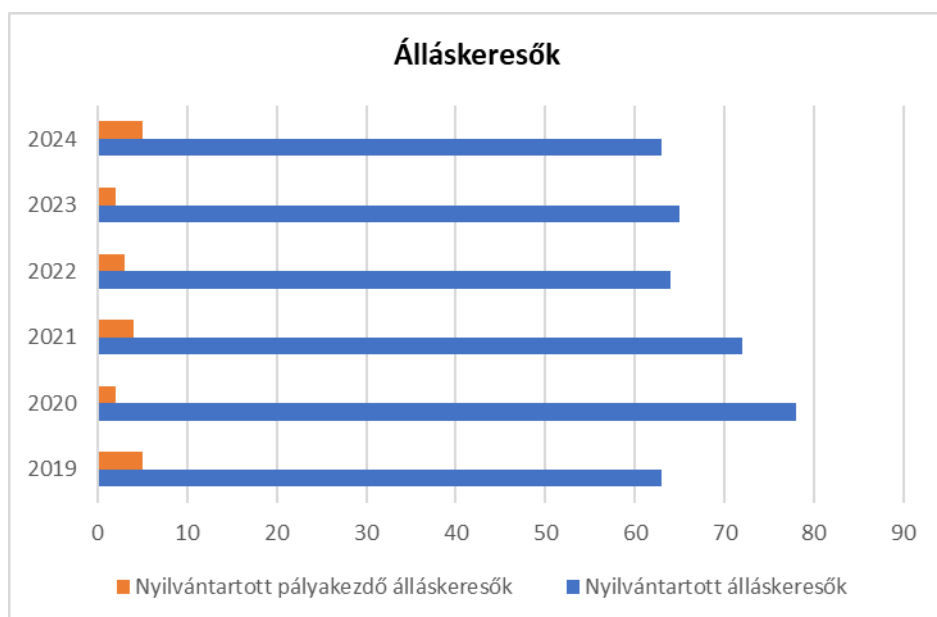
- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

Településünkhöz közeli, mindössze 5 km-re lévő Tiszaújváros településen mindenki számára elérhető a B-A-Z Megyei Kormányhivatal Tiszaújvárosi Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztálya, ahol a környékbeli vállalkozásokhoz közvetítik ki a regisztrált munkakeresőket. Aki tovább szeretné magát képezni, az megteheti a meghirdetett képzéseken.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2019	63	5
2020	78	2
2021	72	4
2022	64	3
2023	65	2
2024	63	5

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások a településen nem találhatóak.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Településünkön nem jellemző a mélyszegénység, roma lakosainkat közfoglalkoztatásban alkalmazzuk, alacsony iskolai végzettségük miatt.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

„A gyakorlatban előfordulhat, hogy meghatározott speciális foglalkoztatási jellemzők miatt, szükséges a munkavállalók között megkülönböztetést tenni, de ez nem jelentheti az egyenlő bánásmód követelményének megsértését.

Ilyen, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés, ha azt a munka jellege vagy természete indokolja.

Megengedett továbbá a vallási vagy más világnézeti meggyőződésen, illetve nemzeti vagy etnikai hovatartozáson alapuló, a szervezet jellegét alapvetően meghatározó szellemiségből közvetlenül adódó, az adott foglalkozási tevékenység tartalma vagy természete miatt indokolt, arányos és valós foglalkoztatási követelményen alapuló megkülönböztetés.”

Településünkön nem tapasztaltunk hátrányos megkülönböztetést a foglalkoztatás területén sem nemi, sem vallási, sem pedig vagyoni hovatartozással kapcsolatban.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

3.2.8 Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

Településünkön nem releváns.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Önkormányzatunk a következő pénzbeli ellátásokkal segíti a rászorultakat:

Települési támogatás, rendkívüli települési támogatás.

Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így a települési támogatás, és a rendkívüli települési támogatás.

Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés. A köztemetést a Szt. 48 .§-ában foglaltak szerint biztosítja az Önkormányzat.

A haláleset helye szerint illetékes Önkormányzat képviselő-testülete- a halálesetről való tudomásszerzést követő 21 napon belül- gondoskodik az elhunyt személy költségen történő eltemettetéséről, ha nincs vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles személy, vagy az eltemettetésre köteles személy az eltemettetésről nem gondoskodik.

A jogszabályban előírt szociális ellátásokon felül az Önkormányzat a következő támogatásokat nyújtja:

Térítési díj kedvezmények, sajjszögedi tanulók tankönyv támogatása.

A Képviselő-testület kérelemre tankönyv támogatást nyújt a 9. évfolyam felett nappali tagozaton tanuló középiskolás sajjszögedi diákoknak, valamint felsőfokú intézményben nappali tagozaton tanuló sajjszögedi hallgatóknak.

A támogatás mértéke

- általános iskolai tanulók részére 8000,-Ft/tanuló
- középiskolás tanulók részére 10.000,-Ft/ tanuló
- főiskolai-egyetemi hallgatók részére 15.000,-Ft/tanuló

Sajjzögedi Község Önkormányzata évről-évre gondoskodik az Időskorúak, rokkantak, 0-6 évesek, nagycsaládosok egyszeri, év végi támogatásáról.

A sajjzögedi állandó lakhellyel rendelkező és életvitelszerűen a községben élő, 60. életévüket betöltött nők és 60. életévüket betöltött férfiak részére jövedelemtől függetlenül egységesen 8.000 Ft/fő egyszeri támogatást nyújt.

A 60 évet be nem töltött sajjzögedi állandó lakóhellyel rendelkező és életvitelszerűen a községben élő rokkantsági ellátásban, rokkantsági járadékban, valamint rehabilitációs

ellátásban vagy rehabilitációs járadékban részesülők részére jövedelemtől független egységesen 8.000 Ft/fő egyszeri támogatást biztosít.

A sajoszögedi állandó lakóhellyel rendelkező és életvitelszerűen a községben élő 6 évesnél fiatalabb gyermekek, valamint a 2023.évben 6. életévüket betöltött gyermekek részére, amennyiben még óvodába járnak, a család jövedelmétől függetlenül egységesen egyszeri 8000 Ft/fő támogatást nyújt.

A képviselő-testület 4 vagy több gyermeket nevelő sajoszögedi családok 6-18 év közötti életkorú gyermekei részére a család jövedelmétől függetlenül egyszeri 8000 Ft/fő támogatást nyújt.

A képviselő-testület a Tiszaújvárosi Éltés Mátyás Általános Iskolában tanuló, valamint középiskolában tanuló tartósan beteg, illetve fogyatékos sajoszögedi gyermekek részére egyszeri 8000-Ft/fő támogatást biztosít.

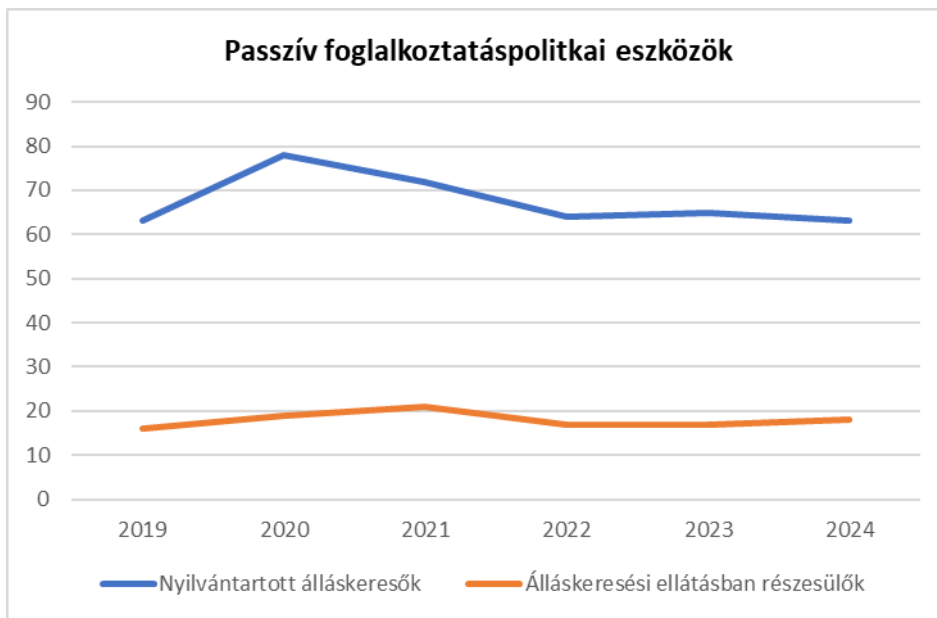
Sajoszöged községi Önkormányzat évek óta részt vesz a BURSA Hungarica felsőoktatási ösztöndíj pályázatban.

A szociális étkezésben 51 fő, a házi segítségnyújtásban 6 fő vesz részt. Az Önkormányzat közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által közvetített álláskeresőket, elsősorban foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult személyeket foglalkoztathatja.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2019	63	4,13%	16	25,40%
2020	78	4,97%	19	24,36%
2021	72	4,53%	21	29,17%
2022	64	4,33%	17	26,56%
2023	65	4,25%	17	26,15%
2024	63	4,20%	18	28,57%

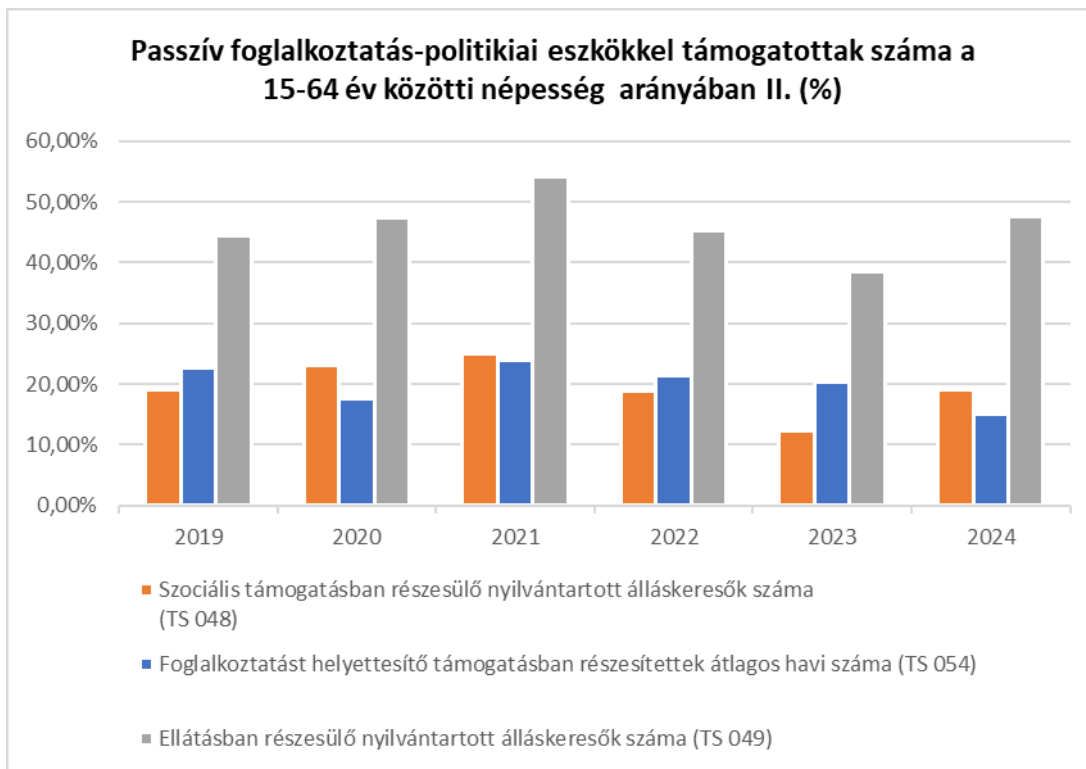
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2019	12	19,05%	14	22,68%	28	44,44%
2020	18	23,08%	14	17,60%	37	47,44%
2021	18	25,00%	17	23,96%	39	54,17%
2022	12	18,75%	14	21,44%	29	45,31%
2023	8	12,31%	13	20,26%	25	38,46%
2024	12	19,05%	10	15,08%	30	47,62%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2019	1
2020	1
2021	1
2022	3
2023	3
2024	4

Forrás: TeIR, KSH

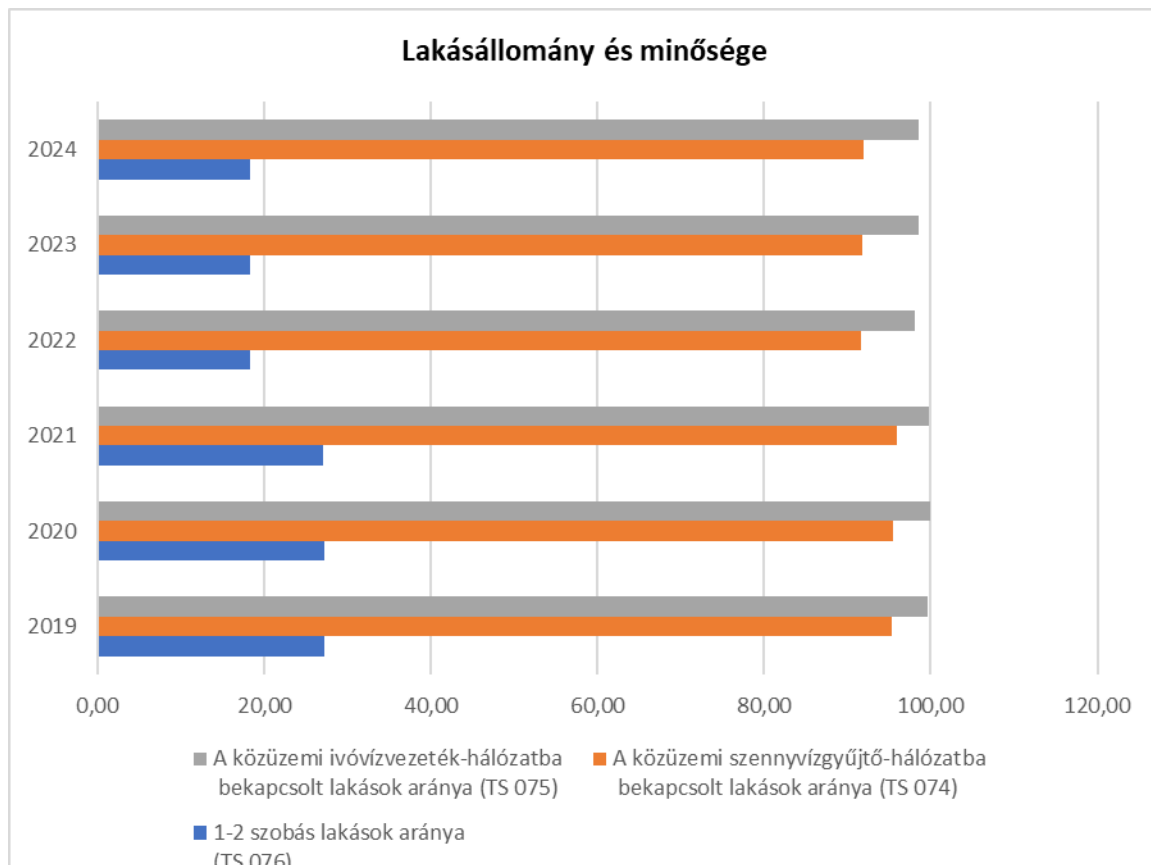
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2019	936	4	4,27	27,24	95,30	99,57
2020	939	3	3,19	27,16	95,42	100,00
2021	941	2	2,13	27,10	95,86	99,79
2022	1003	2	1,99	18,34	91,63	98,11
2023	1007	4	3,97	18,37	91,76	98,51
2024	1009	2	1,98	18,33	91,97	98,51

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Az Mötv. az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást.

A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált a személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-től.

Sajószöged településen 13 fő részesül települési, 17 fő rendkívüli települési támogatásban, a települési támogatás összege természetbeni juttatásként a szolgáltatóhoz utalódik.

a) bérlakás-állomány

Sajószöged Községi Önkormányzatnak nincsenek bérlakás állománya

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány **opcionális (önkormányzati adatok)**

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2019	936	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	939	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	941	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	1 003	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2023	1 007	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2024	1 009	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

Sajószöged Községi Önkormányzatnak nincsen szociális lakásállománya

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Sajószöged Községi Önkormányzatnak nincsenek lakáscélra használt, de nem lakáscélú ingatlanjai

Községünknek két szolgálati lakása van, az egyik az orvosi rendelő felett található és a háziorvos lakhatását biztosítja, a másikban a bölcsődevezető lakik.

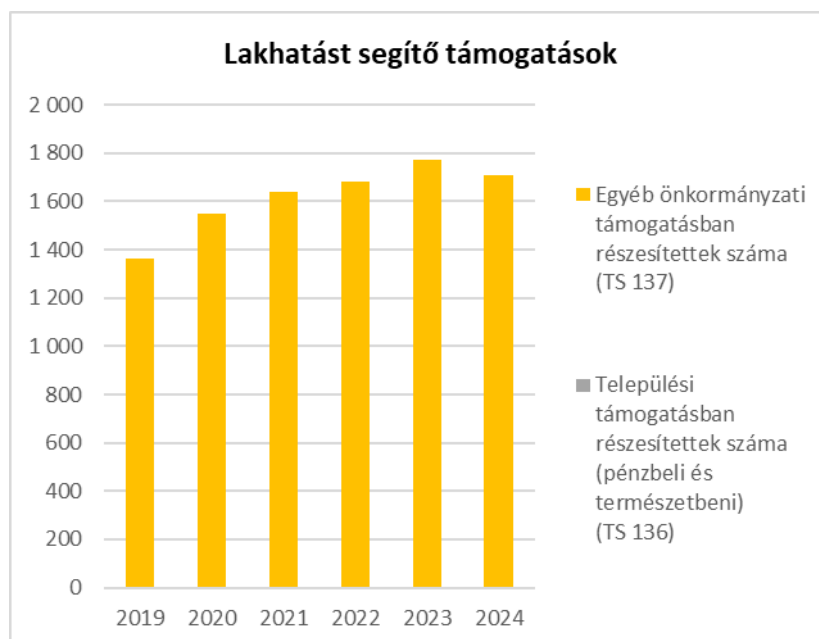
d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Elégtelen lakhatási körülmények nincsenek községünkben.

e, lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2019	n.a.	1 364
2020	n.a.	1 551
2021	n.a.	1 639
2022	n.a.	1 680
2023	n.a.	1 774
2024	n.a.	1 708

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Sajószöged Község Önkormányzata első lakáshoz jutó támogatással segíti azokat saiószögedi lakcímmel rendelkező lakosokat, akik még nem rendelkeznek ingatlannal. A lakásfenntartási támogatásban részesülők száma erősen csökkent. Valószínűleg összefügg a munkanélküliség csökkenésével.¹⁴

f) eladósodottság

Az eladósodás komoly problémát jelent különösen az alacsony jövedelemmel rendelkezőknél, vagy munkájukat elvesztő, hátrányos helyzetben lévő, vagy több gyermekes családoknál.

Ezt a réteget fenyegeti leginkább az eladósodás, de községünkben ez nem jellemző, ez a probléma nem település, hanem országos szintű.

Községünkben a családsegítő nyújt tájékoztatást az igénybe vehető a lehetőségekről.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Településünkön mindenki számára egyformán elérhetőek a közszolgáltatások, közműszolgáltatások, közösségi közlekedés. Az üdülő övezetben a gáz, villany, szennyvíz hálózat kiépített.

A külterületi zártkerteken vezetékes villany, víz van. A település több mint 90%-án szilárd burkolatú utak vannak.

Községünkben több buszmegálló segíti lakosainkat, hogy ne kelljen gyalogosan nagy távolságot megtenni az utazás igénybevételére.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Településünkön nincsenek szegregátumok!

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészség alapvető emberi jog, ami teljes fizikai, lelki, és társadalmi jólétet jelent, és nem egyszerűen a betegség vagy fogyatékoság hiányát. Az egészséghez való jog tágabb értelmű, mint az egészségügyi ellátáshoz való jog.

Nagy jelentőséggel bír az egészségügyi alapellátásról szóló törvény, mely újradefiniálja az alapellátás céljait, feladatait az egyes alapellátás körébe tartozó ellátások sajátosságait. Meghatározza az egészségügyi alapellátás prevenciók feladatait. A törvény rögzíti a települési önkormányzatok feladatait is.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátásokhoz való hozzáférés

Sajószöged Községi Önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

Az Orvosi Rendelő a település központjában helyezkedik el, egy épületben a Gyermekjóléti Szolgálattal és Védőnővel. A gyógyszerár a házi orvosi rendeléssel párhuzamosan van nyitva településünkön. Az Ügyeleti- és fogorvosi ellátást az 5 km-re lévő Tiszaújváros Rendelőintézetében nyújtják a szerződésben foglaltak alapján.

A Szociális szolgáltatásokat Sajószöged Önkormányzatának Polgármesteri Hivatalában kérhetik.

A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Sajószöged Község Önkormányzata által nyújtott szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (Tiszaújvárossal van szerződés).

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások, mint például az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény Községünkben nincs.

Településünkön bárki számára elérhető és ingyenes szűrővizsgálatokat szerveznek.
(mammográfia, rákszűrés, tüdőszűrő)

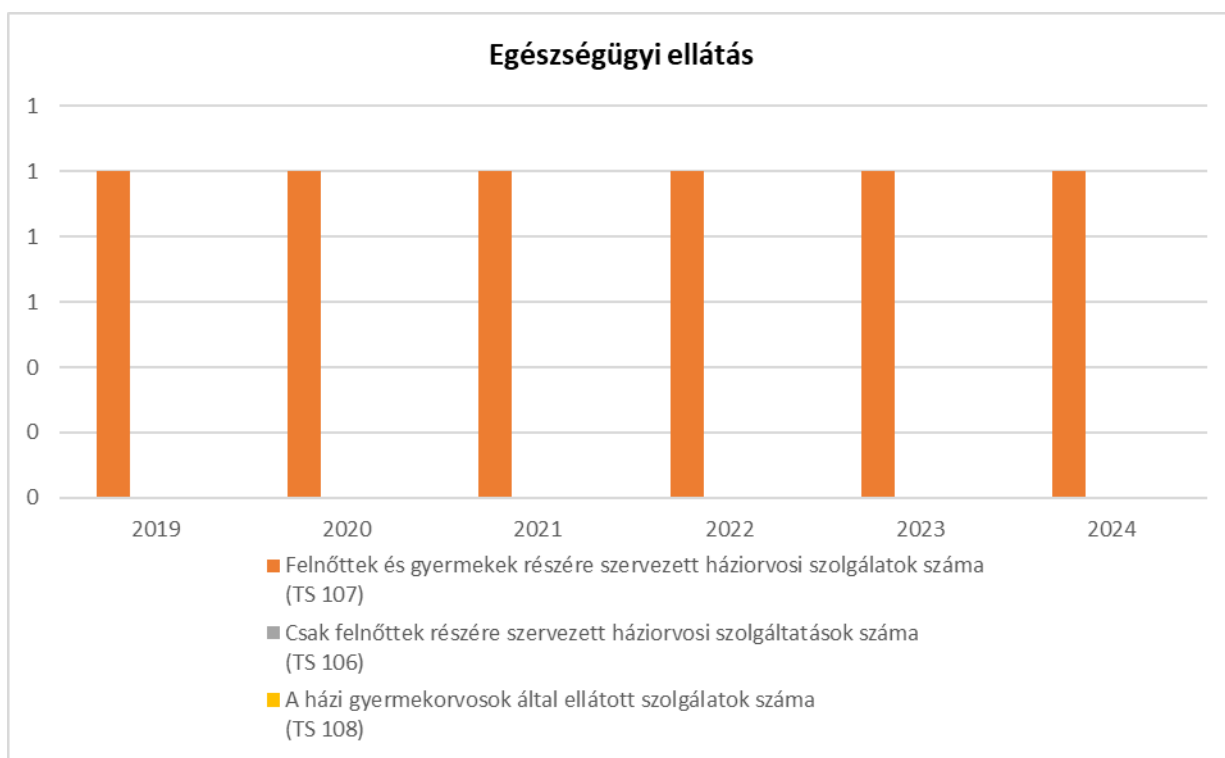
Mammográfiára azok számára, akik igénylik, a szállítást megszervezi az Önkormányzat.

Az 5 km-re lévő Tiszaújvárosban az egészségügyi szakellátás kiemelkedő.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2019	1	0	0	1	102	6,80
2020	1	0	0	1	97	6,65
2021	1	0	0	1	21	5,54
2022	1	0	0	1	87	5,00
2023	1	0	0	1	81	5,00
2024	1	0	0	1	80	5,07

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Sajószögeden 1 háziorvos látja el a felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgáltatást. Tiszaújváros közelségéből adódóan minden korosztály számára könnyen elérhető az egészségügyi intézmények által biztosított ellátás. (szakorvosi ellátás, gyógy-termálfürdő, fizioterápiás ellátások stb.)

Háziorvos rendelési ideje:

Hétfő: 13:00-17:00

Kedd: 09:00-12:00

Szerda: 12:00-16:00

Csütörtök: 08:00-12:00

Péntek: 08:00-12:00

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez való hozzáférés biztosított, továbbá a települési egészségügyi szűrések, pl a családi majális keretében a vöröskereszt által szervezett egészségállapoti felmérések, szűrések, tájékoztatások, mérések minden lakosnak díjmentesen elérhetőek.

Évente, a lakosság előzetes tájékoztatásával tüdőszűrésre kerül sor az orvosi rendelő területén állomásozó szűrőbuszon. A családgondozó szervezésében jutnak el a női lakosok Miskolcra, mammográfiai szűrésre.

A lakosság a helyi Sajtószöved újságból, illetve szórólapokról értesül a soron következő szűrésekről, vizsgálatokról. A szűréseken való részvételt kell erőteljesebben promotálni, mivel a nők körében lehetne nagyobb az érdeklődés a megszervezett szűrések iránt.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Az óvodában és az általános iskolában is a gyermekek segítésére fejlesztő pedagógust alkalmaznak. Az intézmények, és az Önkormányzat is minden segítséget, és tájékoztatást megad az érdeklődőknek. Iskolapszichológus sajnos nincs községünkben.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az egészség megőrzésének feltétele az egészséges táplálkozás. Az óvodában, és az iskolai étkezésben is nagy hangsúlyt fektetnek az előírások betartására. A sómennyiség csökkentése, hetente többször is megjelennek a főzelékek, illetve a gyümölcsök is rendszeresen szerepelnek az étlapon.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Sajtószöved település rendelkezik egy focipályával, salakpályával, kosárlabdapályával illetve szabadtéri edzőparkkal is. A gyermeknap, családi majális, falunap keretein belül lehetőség adódik a gyermekek és felnőttek részére egyaránt a különböző sportprogramok kipróbálására. Családi majális alkalmával az íjászat rejtelmeibe is belekóstolhatnak a helyi lakosok, és az idelátogatók is egyaránt. A szabadtéri sportpark lehetőséget biztosít minden korosztály számára, hogy kipróbálhassa a különböző sporteszközöket.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális alapszolgáltatások formái településünkön : étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, családsegítés. A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket.

A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását.

A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munka folyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Községünkben nem tapasztaltunk hátrányos megkülönböztetést a szolgáltatások nyújtásakor.

i) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A pénzbeli ellátások során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat. Az Önkormányzat minden támogatást megad azok számára, akik arra jogosultak

j) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.
2023	n.a.
2024	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

Településünkre pezsgő közösségi élet jellemző. Megtalálható nálunk a Sajószögedi Községi Testvezető kör labdarúgó szakosztálya, A Búzavirág Népdalkör, a Szöged Big Band, a Szivárvány Nyugdíjas Klub, Fürge ujjak kézimunka klub. Megtalálhatja mindenki a számára legérdekesebb elfoglaltságot. A sportolást, az éneklést, a zenélést, társasjátékokat, kézműveskedést is.

Az Önkormányzat gondot fordít arra, hogy a lakosokat bevonja a társadalmi életbe. Rendezvényeink a teljesség igénye nélkül: húsvéti játszóház, anyák napi játszóház, családi majális, gyermeknap, zene ünnepe, falunap, szépkorúak hete, télapó játszóház, karácsonyi játszóház, szeretetvendéglátás, szilveszter, pótszilveszter, óvodai jótekonysági bál, farsangi bál, jótekonysági sütívásár, ovisoknak: "tök jó nap", anyák napi rendezvények az óvodában, iskolában, évzárók, zeneiskolai záróvizsgák, iskolai fesztivál.

Februárban már hagyomány az óvodai jótekonysági bál megrendezése. A határon túlról is érkeznek erre a jeles eseményre látogatók, kik már több éve visszajárnak és hírét viszik ennek a színvonalas eseménynek.

Iskolánkban a szeptember első napján megrendezésre kerülő családi nap vált hagyománnyá, ahol az osztályok és szülei közösen főznek, a gyerekek udvari játékokban vesznek részt, és jó kedvvel kezdik meg az iskolát. Év végén hagyománnyá vált a fesztivál iskolánkban, ilyenkor is közös főzésen vesznek részt a gyerekek, családtagjaikkal, tábortűz zárja a kellemes napot.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2022)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	igen	689	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Településünkön nem jellemzőek az etnikai konfliktus

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A 670 éves Sajószögedért Alapítvány az adó1 %-ból befolyt összegekkel támogatja a helyi rendezvényeket.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Településünkön nem releváns.

e) helyi lakossági önszerveződések.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Településünkön nincs nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
alacsony iskolázottság	tanfolyamokon, képzéseken való részvétel

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 96.§ (6) bekezdése értelmében minden év május 31-ig átfogó értékelést kell készítenie az Önkormányzatnak a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról, amelyet a Képviselő-testület megtárgyal.

A gyermekjóléti szolgálat a gyermek érdekében, védelmében, a szociális munka módszereivel és eszközeinek alkalmazásával nyújtott személyes szolgáltatás.

A gyermekjóléti szolgálat céljai:

- a gyermek testi-lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése
- a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése
- a családból kiemelt gyermek visszahelyezése

A munkavégzés fontos szemlélete az életfeltételek javítása, a gyermek érdekeinek védelme, az anyagi-, szociális-, és pszichés problémák megoldása. A tevékenység nem hatósági, hanem szolgáltató jellegű, segítségnyújtáson alapul. Fajtái: információ közvetítés, segítő beszélgetés, tanácsadás, ügyintézés, konfliktuskezelés, esetkonferencia, családlátogatás.

Tevékenységek: információ közvetítés, segítő beszélgetés, tanácsadás, ügyintézés, konfliktuskezelés, esetkonferencia, családlátogatás.

Településünkön a

0-2 évesek száma: 51 fő

3-5 évesek száma: 84 fő

6-13 évesek száma: 216 fő

14-17 évesek száma: 122 fő

18-54 év közötti lakosok száma: 1162 fő

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 17. §-ában felsorolt, a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó intézmények, szervezetek, személyek (az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, közoktatási intézmények, rendőrség , ügyészség, bíróság, társadalmi szervezetek) a gyermekjóléti szolgálat felé jelzési kötelezettséggel tartoznak, amennyiben a gyermek veszélyeztetettségét észlelik.

Az észlelő és jelzőrendszer a gyermekjóléti szolgálat legfontosabb alappillére, feltáró, informatív és segítő kapcsolatrendszer, amelyet a gyermekjóléti szolgálat működtet.

Az észlelő és – jelzőrendszer a gyermek testi, érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődését gátló vagy akadályozó magatartás, mulasztás vagy körülmény miatt kialakult állapot (veszélyeztetettség) megelőzése érdekében végzi munkáját.

A gyermekjóléti szolgálat feladatai közé tartozik az észlelő és jelzőrendszer működtetése, amely lehetővé teszi a gyermekeket általában veszélyeztető okok feltárását, valamint az egyes gyermek veszélyeztetettségének időben történő felismerése.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Talán már születésünk pillanatától kezdve esélyegyenlőtlenség áll fenn, mivel nem mindegy, hogy melyik családba, hazánk melyik részére születünk, nagyvárosban vagy tanyán élünk stb. Mindig törekedni kell az esélyegyenlőségre.

4.1. számú táblázat - Gyermekek korú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 208	1 168	2376	50,84%	49,16%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			51	2,15%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	186	196	382	7,83%	8,25%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	46	45	91	1,94%	1,89%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

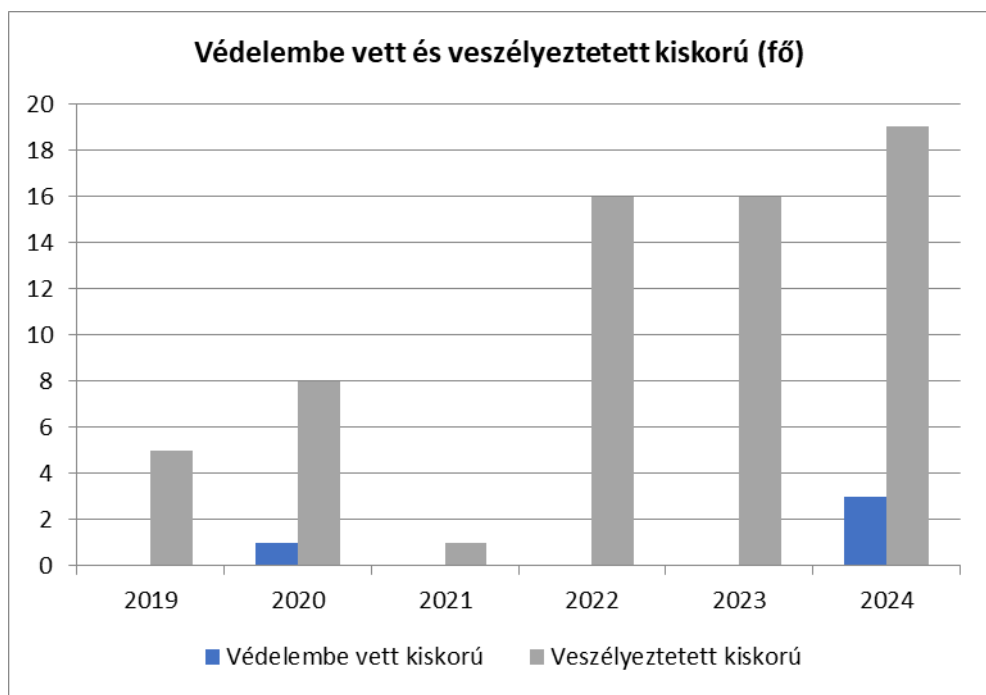
a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata.

A gyermek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2019	0	5
2020	1	8
2021	0	1
2022	0	16
2023	0	16
2024	3	19

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Védelembe vétel 2019-ben nem volt ,2020-ban 1 fő, 2021-ben 1 fő gyermek esetében javasolt a szolgálat, melyet a Tiszaújvárosi gyámhivatal is megalapozottnak talált. 2022-ben és 2023-ban nem volt védelembe vétel.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gytv-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2019	15
2020	11
2021	16
2022	19
2023	14
2024	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a család egy főre jutó jövedelme arányában állapítják meg.

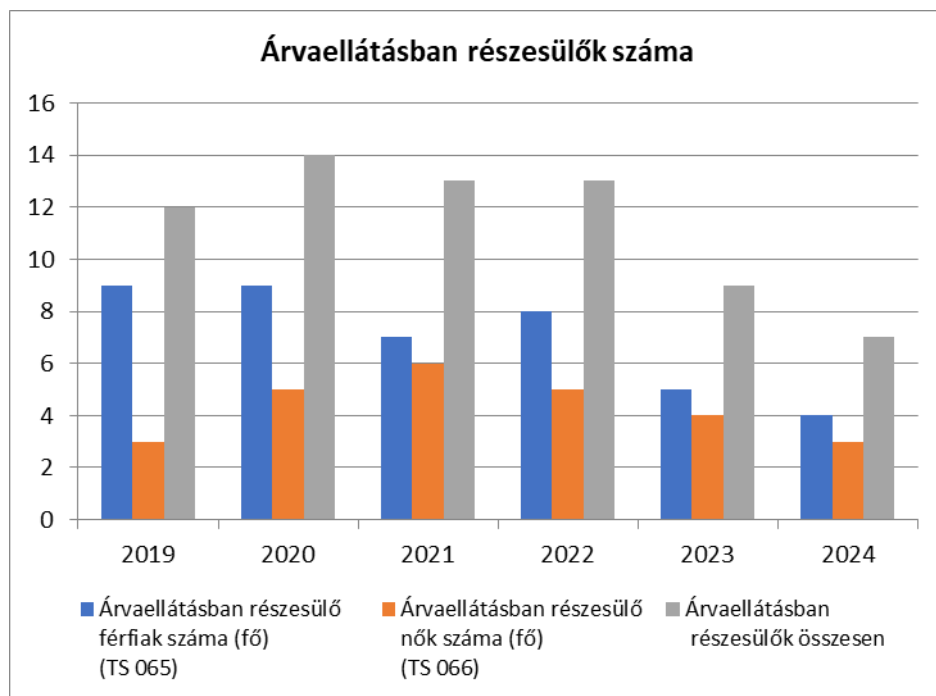
Évente 2 alkalommal, augusztus 1-jén, illetve november 1-jén jár a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére támogatás. formájában 2019. év augusztus hónapban 4 fő 6000 ft/fő, 11 fő 6500 ft/fő, 2019.november hónapban 3 fő 6000 ft/fő , 11 fő 6500 ft/fő kapott támogatást. 2020 .év augusztus hónapban 1 fő 6000 ft/fő, 10 fő 6500 ft/fő, november hónapban 3 fő 6000 ft/fő , 8 fő 6500 ft/fő kapott támogatást. 2021.augusztus hónapban 2 fő 6000 ft/fő, 11 fő 6500 ft/fő november hónapban 9 fő 6000 ft/fő, 9 fő 6500 ft/fő kapott támogatást.

2022 év augusztusában 9 fő 6000 ft/fő , 10 fő 6500 ft/fő, novemberben 7 fő 6000 ft/fő,és 11 fő 6500 ft/fő támogatásban részesült.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2019	9	3	12
2020	9	5	14
2021	7	6	13
2022	8	5	13
2023	5	4	9
2024	4	3	7

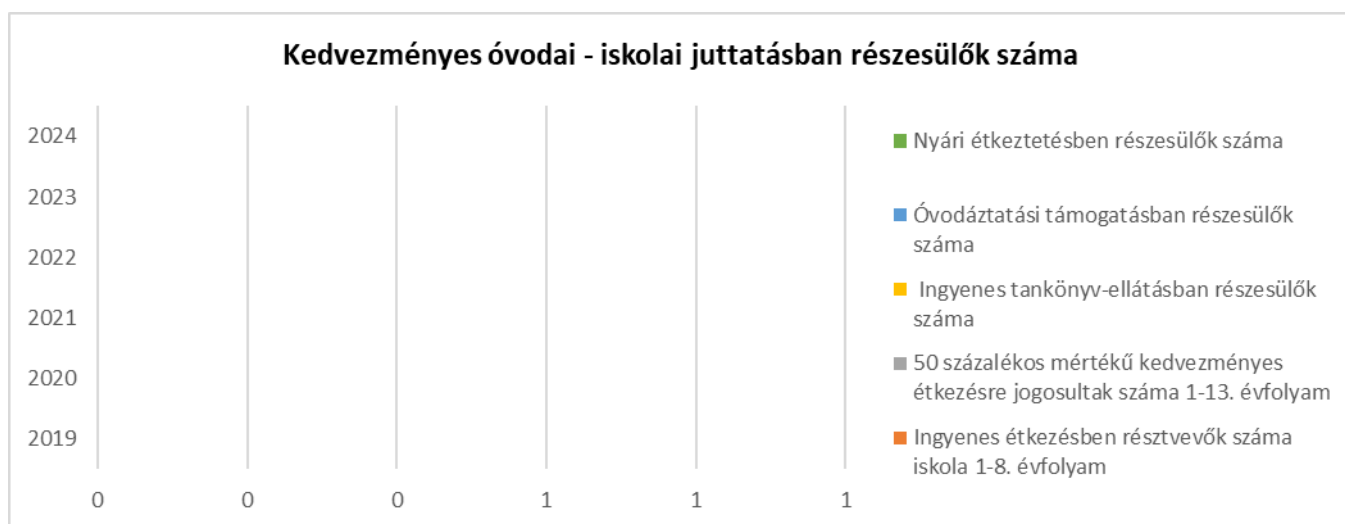
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2024	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

2022-es évben az általános iskolában 100%-os háromszori étkezésben normatív kedvezményben 3 gyermek részesül.

50 %-os normatív kedvezményben részesült 16 fő .

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Településünkön magyar, ukrán(1 fő) és magyar-ukrán (2 fő)h állampolgárságú gyermekek is élnek.

- f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Településünkön nincsenek szegregált telepek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A hátrányos, halmozottan hátrányos illetve fogyatékossgal élő gyermekek is hozzáférnek ugyanazokhoz a szolgáltatásokhoz, mint kortársaik. Településünkön a hátrányos helyzetű gyermekek száma 2019.12.31.-én 9 fő (3 családból).

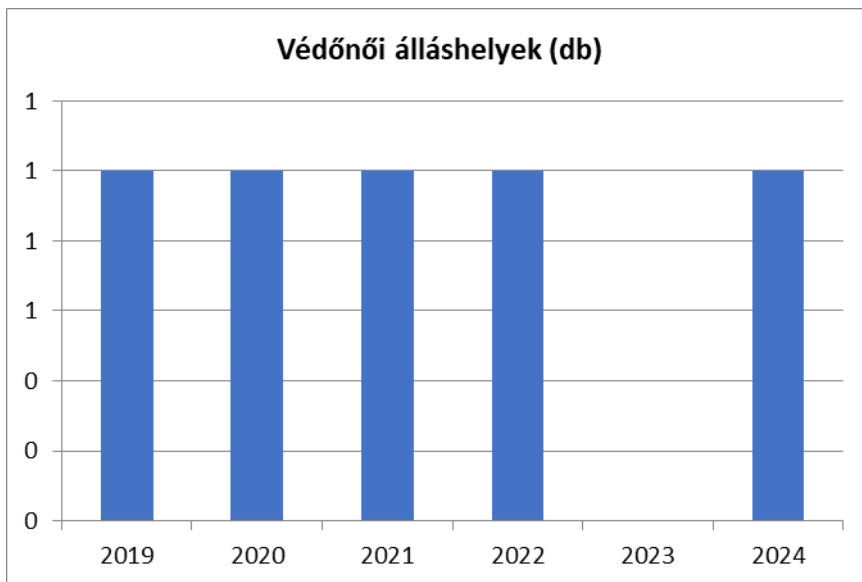
Halmozottan hátrányos helyzetű gyermeke száma 2 fő (1 családból) 2020.12.31.-én hátrányos helyzetű gyermekek száma 9 fő (6 családból), halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma 1 fő (1 családból).2021. 12.31.-én hátrányos helyzetű gyermekek száma 10 fő (6 családból), halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma 0 fő.2022.12.31.-én hátrányos helyzetű gyermekek száma 7 fő (3 családból) halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma 3 fő (1 családból).

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet oka elsősorban a szülők, családba fogadó gyám iskolai végzettsége, illetve alacsony foglalkoztatottsága.

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	n.a.	-
2022	1	n.a.	-
2023	0	n.a.	-
2024	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

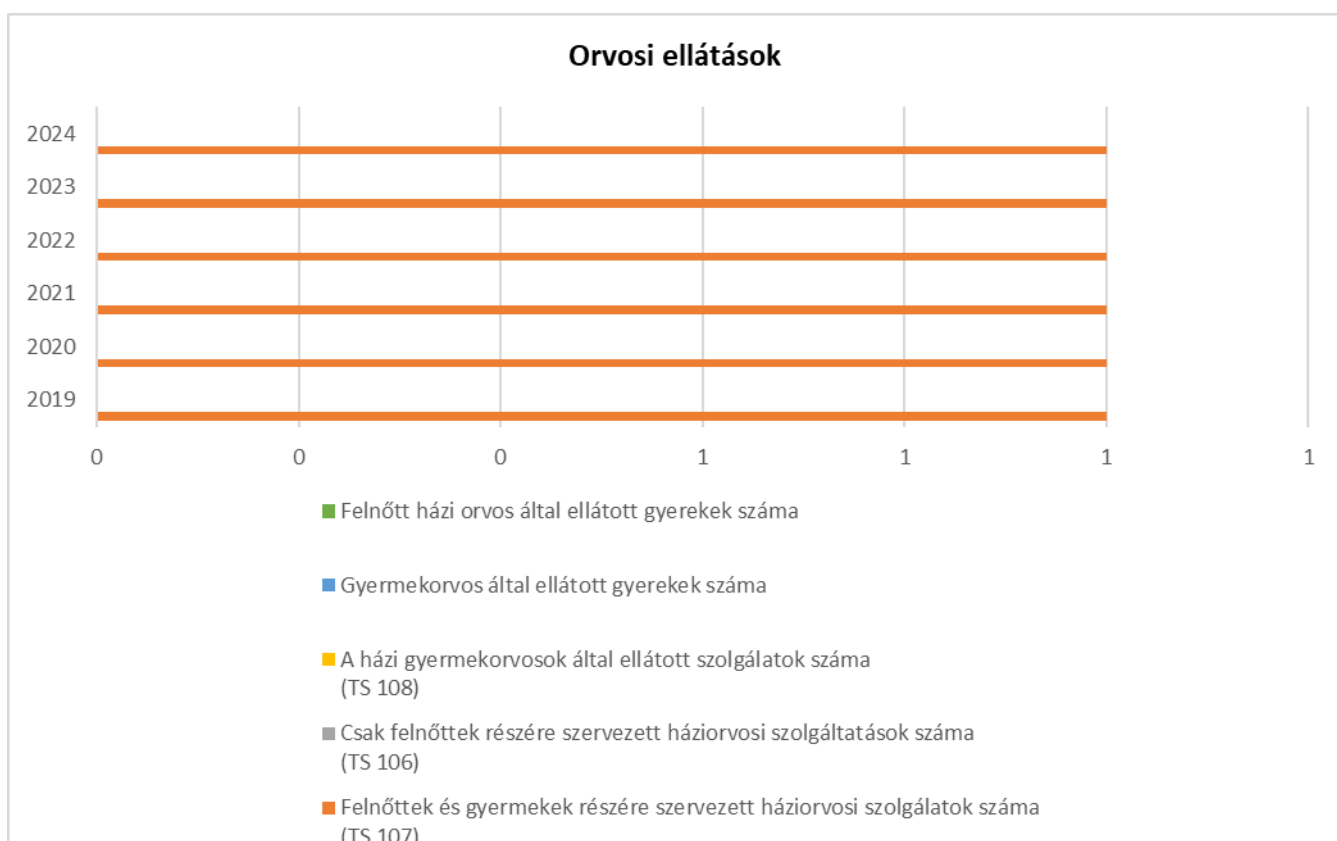
Településünkön 1 védőnő látja el a 0-6 éveseket. Betöltetlen álláshely nincs, a védőnő más települést nem lát el. Státuszvizsgálatokat előre egyeztetni a kisgyermekes szülőkkel, a héten több alkalommal végez családlátogatásokat az újszülöttekre különösen figyelve.

- b)* gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.
2023	1	0	0	n.a.	n.a.
2024	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Községünkben nincs külön gyermekorvos, egy házi orvos látja el a felnőttek és a gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálat. A házi orvos évekre visszamenőleg közel azonos számban látja a gyerekeket.

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Tiszaújváros közelségéből adódóan minden korosztály számára könnyen elérhető az egészségügyi intézmények által biztosított szakellátás. (korai fejlesztés, rehabilitáció)

- c) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti szolgálat munkáját 1 családgondozó végzi közalkalmazotti jogviszonyban, napi 4 órában. A másik 4 órában családsegítés alapszolgáltatást nyújt. A személyi és tárgyi feltételek biztosítottak.

- a) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.
2024	n.a.	n.a.

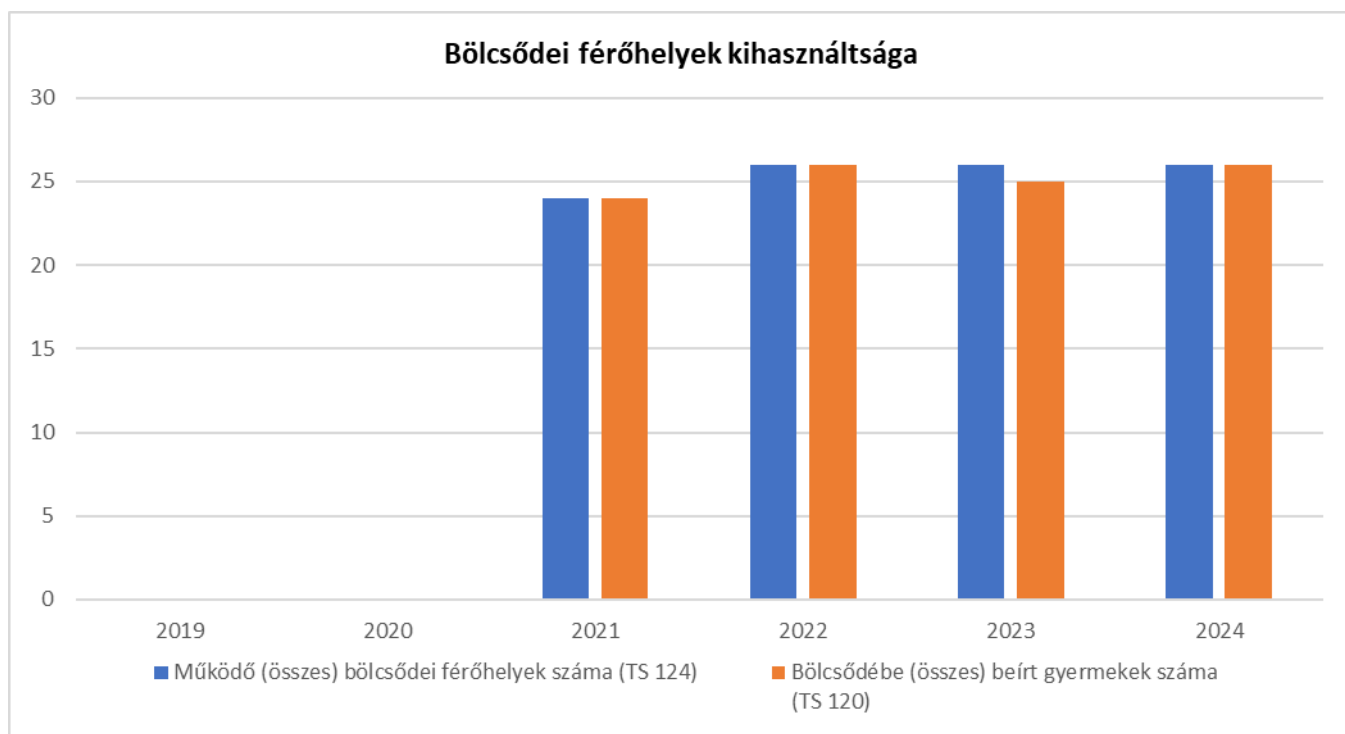
Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	24	24
2022	0	0	0	0	0	0	26	26
2023	0	0	0	0	0	0	26	25
2024	0	0	0	0	0	0	26	26

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) gyermekvédelem;

Az alapellátásba kerülő gyermekek főleg a család gyermeknevelése következtében kerültek. Ennek következménye a gyermek magatartászavara, teljesítményzavara.

c) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Az Önkormányzat Családsegítő Szolgálatával kézséggel segít, és megadja a szükséges tájékoztatásokat annak, aki igényli. Sajószögeden nincsenek Családok Átmeneti Otthona, és Gyermekek Átmeneti Otthona sem, azonban a 30 km-re lévő Miskolcon több is található.

Gyermekváros Gyermekjóléti Szolgálat és Családok Átmeneti Otthona-Miskolc, Egyetem út 1.

Lorántffy Zsuzsanna Református Kismamaház és Családok Átmeneti Otthona-Miskolc, Maros út 2.

Családok Átmeneti Otthona és Gyermekek Átmeneti Otthona-Miskolc, Károly út 12.

d) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A községi sportpályát és a Művelődési Ház mögötti pályát, a játszótéren a kosárlabdapályát, illetve a kültéri sportparkot igénybe vehetik a mozogni, sportolni vágyók, illetve a futballozni szerető fiatalok csatlakozhatnak a Sajószögedi Testedző körhöz. A szabadidőparkban korszerű játszótér áll a kisebbek rendelkezésére, de a nagyobbaknak is lehetőségük van asztaliteniszre is. A Művelődési Ház mögötti közösségi téren, ahol játszótér és szalonnasütő is van, a családok akár egy egész napot is eltölthetnek együtt. Itt rendezzük meg minden évben a családi majálist is.

A Művelődési Ház és Könyvtár egész évben színes programokat biztosít az arra igényt tartó gyermekek, fiatal felnőttek részére is, helyet adva az olvasásnak és a számítógépek használatának. Színházi előadások, kulturális programok, kiállítások mellett kézműves foglalkozásokat, játszóházat is szerveznek, illetve a nyári szünetben játszódélutánok is megrendezésre kerülnek.

A jelesebb napokra farsang, húsvét, anyák napja, mikulás, karácsony, saját kezűleg készítene a kisebbek ajándéktárgyakat. A családi majális, a gyermeknap, a falunap is a gyermekek középpontba helyezésével van megtartva. Horgászverseny, ügyességi játékok, rajzverseny, habparty, színesíti a programokat. A gyermeknap alkalmából egésznapos program várja a saajószögedi gyermekeket, akik díjmentesen vehetnek részt a programokon, ingyenesen vehetik birtokba a játékokat. A gyermeknapon minden saajószögedi iskolába és óvodába járó gyermek ingyenes hamburgert, ivólevet kap ebédre.

e) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Sajószögéd Önkormányzata a saajószögedi óvodába és iskolába beíratott gyermekek után normatív vagy az önkormányzat által megállapított térítési díjkedvezményt biztosít.

2016. évben bevezetésre került a szünidei gyermekétkeztetés. A települési önkormányzata szülő, törvényes képviselő kérelmére szünidei gyermekétkeztetés keretében a déli meleg főétkezést ingyen biztosítja (őszi, téli, tavaszi, tanítási szünetben minden munkanapon, valamint a nyári tanítási szünet időtartama alatt legalább 43 munkanapon keresztül) a jegyző által határozatban megállapított hátrányos helyzetű, illetve a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére.

f) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Településünkön nem releváns

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Településünkön nem tapasztalunk hátrányos megkülönböztetést. Sem a járási hivatalból, sem az önkormányzat részéről, sem pedig civil érdekképviselőktől nem tapasztaltunk negatív megkülönböztetést községünkben.

h) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Az Önkormányzat minden jogosult részére azonos feltételeket állít.

Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

A Sajószögedi Zöld Sziget Bölcsőde 2020. szeptember 01-én 17 fővel kezdte meg az évet, a teljes létszámot decemberre töltötték fel. Bölcsődénkben 2 gyermekcsoportban gondozzák a gyermekeket 26 engedélyezett férőhelyen. Napocska csoport 12 fő (2 éves kor alatti kisgyermek)

Pillangó csoport : 14 fő (2. életévet betöltött kisgyermek).

A 2022/2023 nevelési évben a fiúk és a lányok aránya szinte azonos volt, ami a csoportok kialakítása szempontjából, a korosztályra bontás és a nemek egyenlő arányának érvényesítése szempontjából ideális lehetőséget biztosított. A teljes létszámból 7 kisgyermek maradt bölcsődében a következő nevelési évre. 2023 első félévben a jelentkező gyermekek száma 16 fő volt, felvételre került 16 fő, elutasított gyermeklétszám 0 fő, várólistán jelenleg nem tartózkodik gyermek.

Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

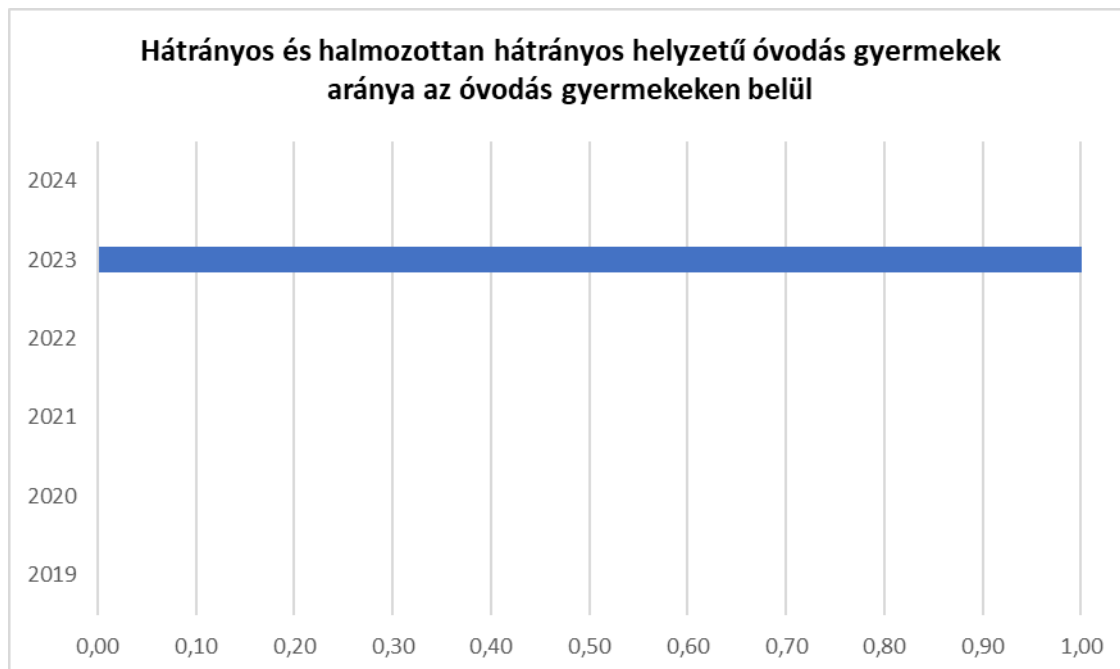
Településünkön családi napközi nem található

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2019	75	0	0,00
2020	70	0	0,00
2021	76	0	0,00
2022	79	0	0,00
2023	76	1	1,32
2024	77	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

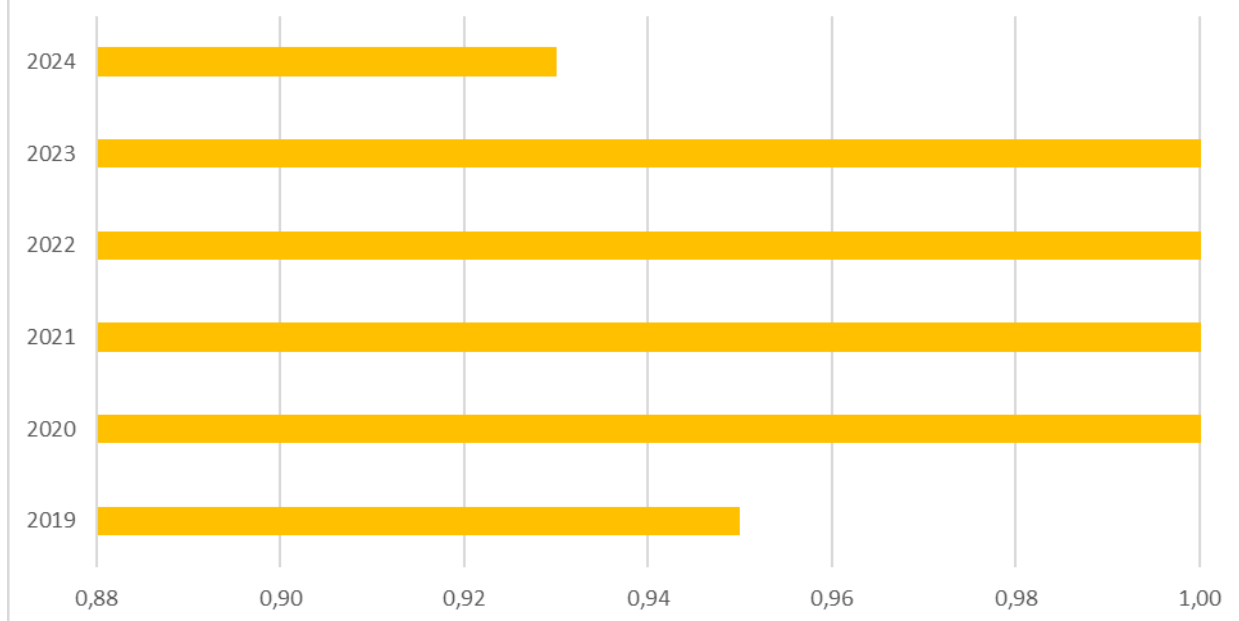

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2019	n.a.	2	0,95
2020	n.a.	4	1,74
2021	n.a.	5	2,12
2022	n.a.	9	3,30
2023	n.a.	8	2,56
2024	n.a.	3	0,93

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2019	9	2
2020	9	1
2021	10	0
2022	7	3
2023	8	0
2024	10	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Tábla:4.4.1.opcionális

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai
(A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG

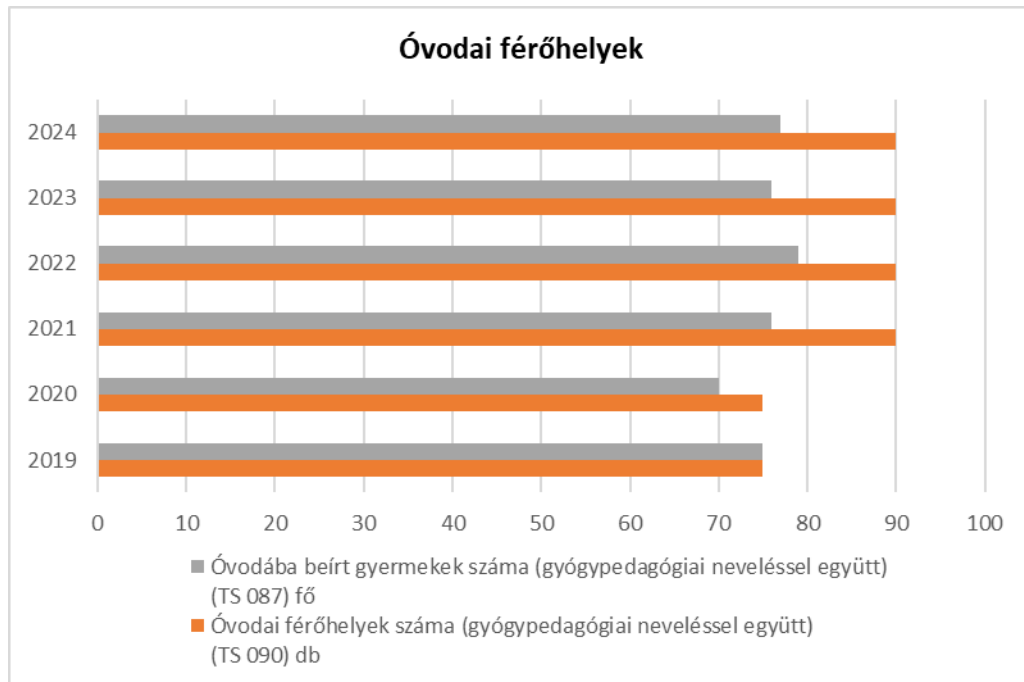
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	n.a.	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	n.a.	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	n.a.	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	n.a.	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	n.a.	n.a.
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	n.a.	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	n.a.	n.a.
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	n.a.	n.a.
Gyógypedagógusok létszáma	n.a.	n.a.
Dajka/gondozónő	n.a.	n.a.
Kisegítő személyzet	n.a.	n.a.

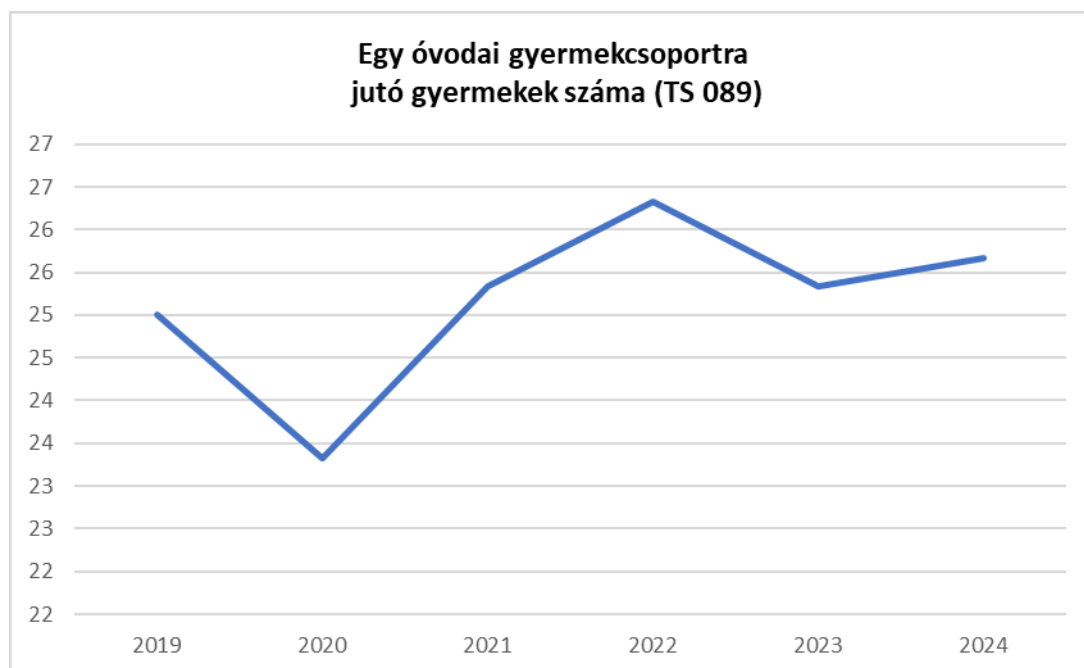
Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2019	n.a.	3	75	1	75	0	0	25
2020	n.a.	3	75	1	70	0	0	23
2021	n.a.	3	90	1	76	0	0	25
2022	n.a.	3	90	1	79	0	0	26
2023	n.a.	3	90	1	76	0	0	25
2024	n.a.	3	90	1	77	0	0	26

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2019	0	10	1	21,10	45,97
2020	0	11	1	20,91	49,13
2021	0	11	1	21,45	52,12
2022	0	13	1	21,00	54,21
2023	0	15	1	20,80	56,41
2024	0	15	1	21,47	54,97

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A sajtószögedi óvodában 1 fő gyógypedagógust alkalmaznak. Az általános iskolában 1 fő gyógypedagógus, 1 fő fejlesztő pedagógus –óvodapedagógus, 1 fő pedagógiai asszisztens segíti a pedagógusok munkáját. Illetve van fejlesztő-differenciáló szakpedagógus végzettséggel rendelkező, és tehetségfejlesztő mestertanár is a tanári karban.

2018 évtől óvodai-iskolai szociális segítő is részt vesz a nevelés-segítésben heti két alkalommal, egy nap az óvodában, egy nap az iskolában segítkezik.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Az iskolában a tanulók közötti fejlettségbeli különbségek egy-egy évfolyamon belül elérik a plusz –mínusz 1-2 évet. Ezek az eltérések a természetes érésbeli fáziseltolódottságból, az adottságbeli különbségekből és szocio- kulturális közeg eltéréseiből adódnak.

Az osztályfőnökök és a csoportban tanító nevelők figyelnek a különböző okból lemaradókra, és a magatartási zavarral küszködőkre. Javaslatot tesznek a probléma megoldására.

Tevékenységi formák: szoros kapcsolat a helyi óvodával, a gyermekjóléti szolgálattal, és a szakintézményekkel, az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése és erőteljes motivációs munka, felmérés, diagnosztizálás, egyéni fejlesztés, felzárkóztatás, oktatás, napközi otthonos ellátás, fejlesztés, a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai, családtámogatások, tanácsok, szülők és a családok nevelési gondjainak segítése.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutató eltérések

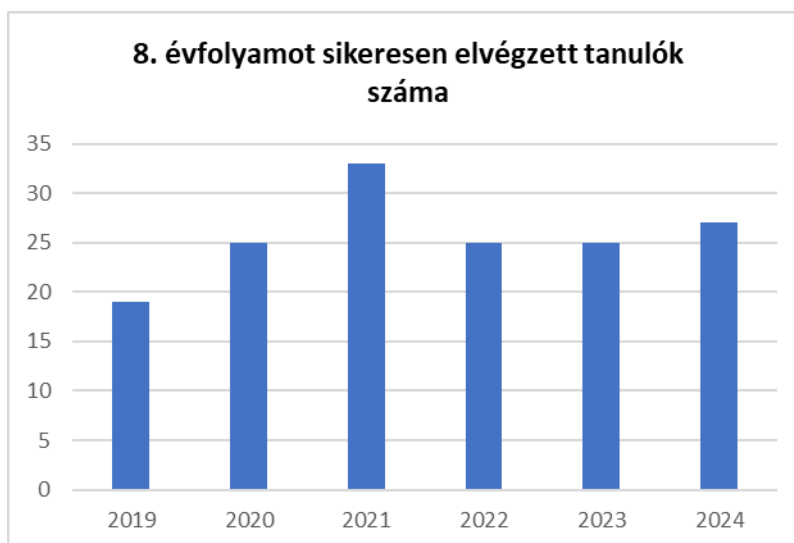
Az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában nem mutatkoznak eltérések. Községünk iskolájának tanulói magas szintű képzésben részesülnek, amit a megfelelő technikai eszközök mindennapi használatával sajátítanak el. (interaktív tábla, tablet)

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Év végén iskolánk kitűnő, kiváló és jeles tanulói jutalmazásban részesülnek az iskola részéről, oklevelet, könyvet kapnak. Az önkormányzat részéről a legkiválóbbak pénzjutalomban részesülnek.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejeők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2019	19
2020	25
2021	33
2022	25
2023	25
2024	27

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Iskolánkban a 8. évfolyamot eredményesen befejezők száma megegyezik a végzős diákok számával. Tehát nem jellemző az évisméltés településünkön.

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;
- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;
- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részeseülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2019	n.a.	n.a.	n.a.	10
2020	n.a.	n.a.	n.a.	12
2021	n.a.	n.a.	n.a.	9
2022	n.a.	n.a.	n.a.	7
2023	n.a.	n.a.	n.a.	0
2024	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
a napköziben való étkezés hatékonyabb megoldása	pályázat útján az étkező felújítása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerőpiaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

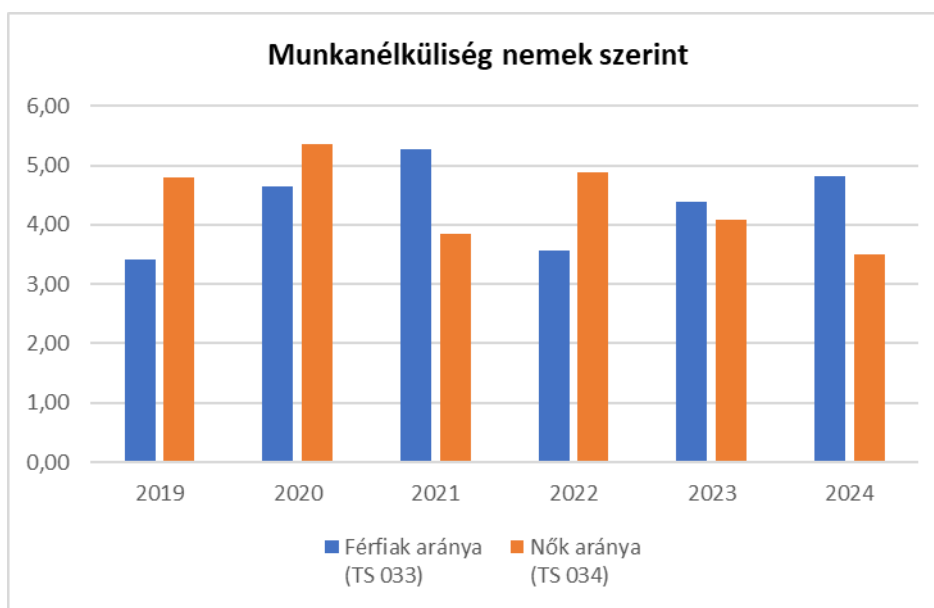
A nők és a férfiak munkaerőpiaci esélyegyenlőségének alapvető feltételei közé tartoznak a családi és munkahelyi kötelezettségek összehangolását lehetővé tevő családtámogatási ellátások, az elérhető és megfelelő minőségű gyermekgondozási, illetve gondozásra szoruló

családtagellátását segítő szolgáltatások, valamint a családi kötelezettségeket rugalmasan figyelembe vevő munkaszervezetek és foglalkoztatási formák elterjesztése.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2019	3,42	4,79	4,11%
2020	4,64	5,36	5,00%
2021	5,28	3,84	4,56%
2022	3,57	4,89	4,23%
2023	4,38	4,08	4,23%
2024	4,82	3,5	4,16%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

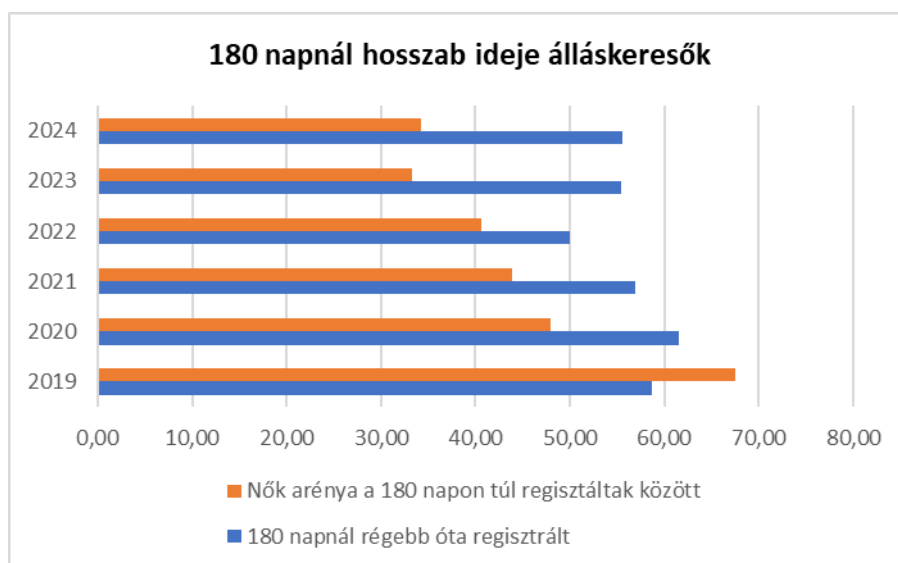
Településünkön a munkanélküliek száma évről évre fokozatosan csökken, mind a nők, mind a férfiak tekintetében. A foglalkoztatott férfiak nagyobb számban vannak jelen a munkaerőpiacon, mint a foglalkoztatott nők. Pontosabb képet kapnánk a kérdésről, ha rendelkezésünkre állna, hogy az érintett csoportból hányan nevelnek gyermeket, hányan egyedülállóak, hány gyermeket nevelnek.

A hátrányos helyzetben lévő nők foglalkoztatása támogatást, külön figyelmet igényel. Településünkön felépült bölcsőde hozzájárul, hogy hamarabb visszaérjenek a nők a munka világába.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2019	58,73	67,57
2020	61,54	47,92
2021	56,94	43,9
2022	50	40,63
2023	55,38	33,33
2024	55,56	34,29

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

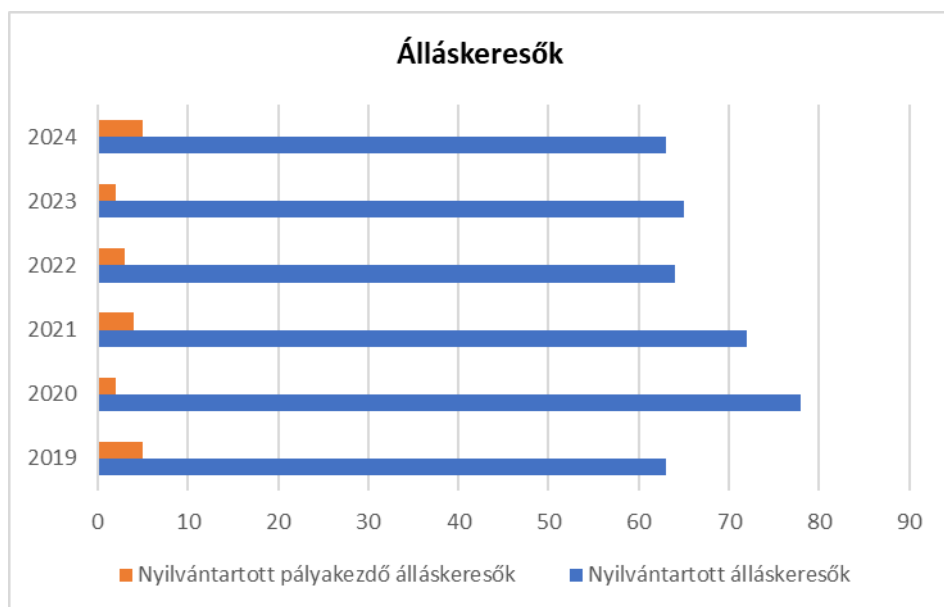
Tapasztalat azt mutatja, hogy a nők körében kiemelten hátrányos helyzetben vannak a gyeseen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt, a pályakezdők a szakmai tapasztalat, gyakorlat hiánya miatt, és az 50 év feletti nők a folyamatosan változó képzettségi követelmény miatt. Nőknél magasabb a munkanélküliek aránya.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma
(a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2019	63	5
2020	78	2
2021	72	4
2022	64	3
2023	65	2
2024	63	5

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

c) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Településen és vonzáskörzetében induló, illetve elérhető foglalkoztatást segítő és képzési programokon, a nők is nagy számban vesznek részt. A programokon résztvevő nemek közötti aránya megegyezik a településen élő munkanélküliek nemek szerinti megosztásával. A résztvevők aránya a programok milyenségétől függően változik, de az érdeklődés mindkét nem részéről fokozott.

d) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Településünkön csak néhány olyan vállalkozás van, ahol több embert foglalkoztatnak. A közeli Tiszaújváros, viszont több nagyvállalatnál kínál álláslehetőséget a 8 általánost végzetteknek és diplomásoknak egyaránt. Településünkön az alacsonyan kvalifikált nőket a közfoglalkoztatásban alkalmazzák szakértelmet nem igénylő munkakörben

e) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A munkavállalóknak nemtől függetlenül joga van ahhoz, hogy egyenlő értékű munkáért egyenlő bért kapjanak. Településünkön nem tapasztalható a foglalkoztatás területén nemi jellegű megkülönböztetés.

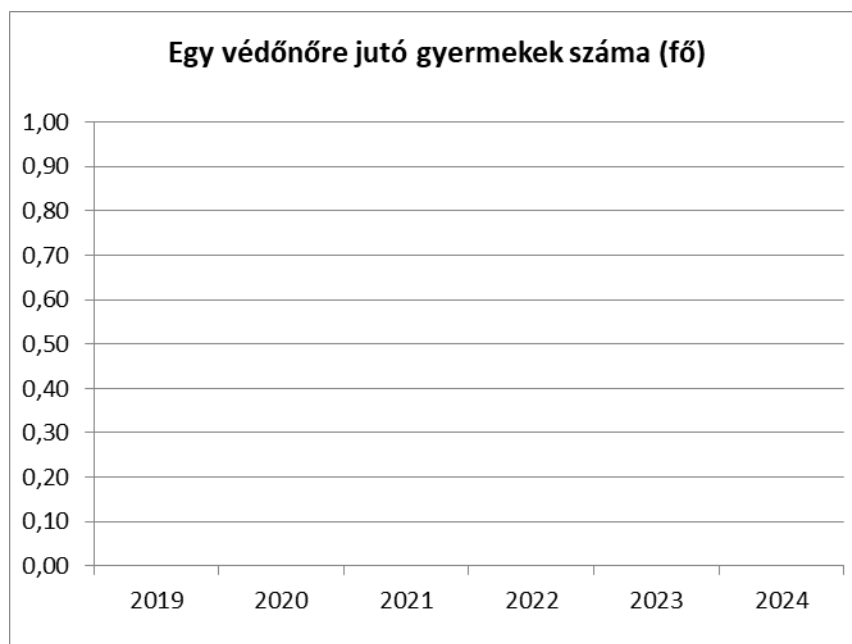
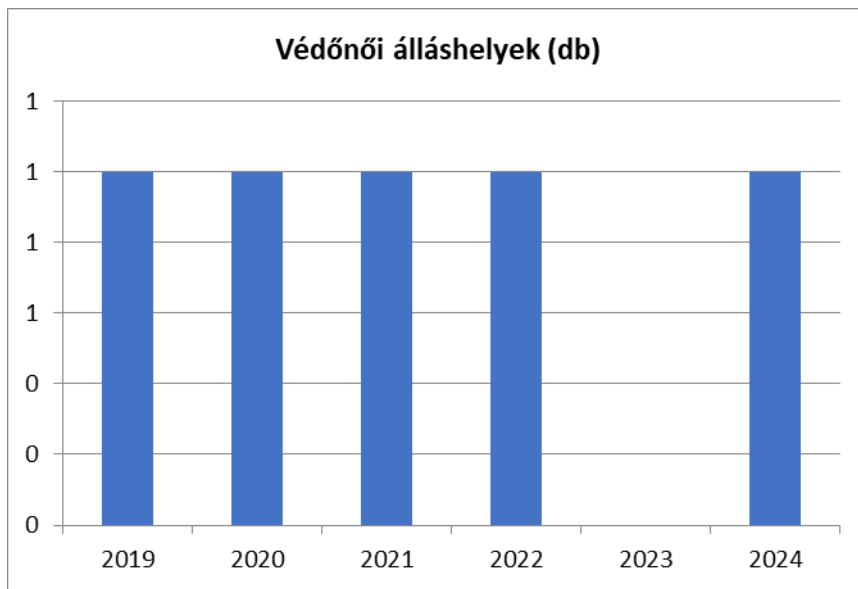
5.2A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

Sajószögeden a felépült bölcsőde segíti a gyesről visszatérő édesanyák elhelyezkedését is.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	n.a.	-
2022	1	n.a.	-
2023	0	n.a.	-
2024	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A védőnői szolgálat településünkön hatékonyan működik, a védőnő nemcsak a kisgyermek felügyeletét végzi, hanem a segíti a kismama gyakorlati, esetlegesen lelki problémáinak megoldását is.

Támogatja, felügyeli a gyermek testi, mentális fejlődését. Emellett kapcsolatban áll a családdal, gyermekorvossal, kisgyermekellátó intézményekkel is. A védőnői szolgálathoz bárki hozzáférhet, szaktanácsot kérhet családtervezés, anya-és gyermekgondozás területén egyaránt.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.
2024	n.a.	n.a.

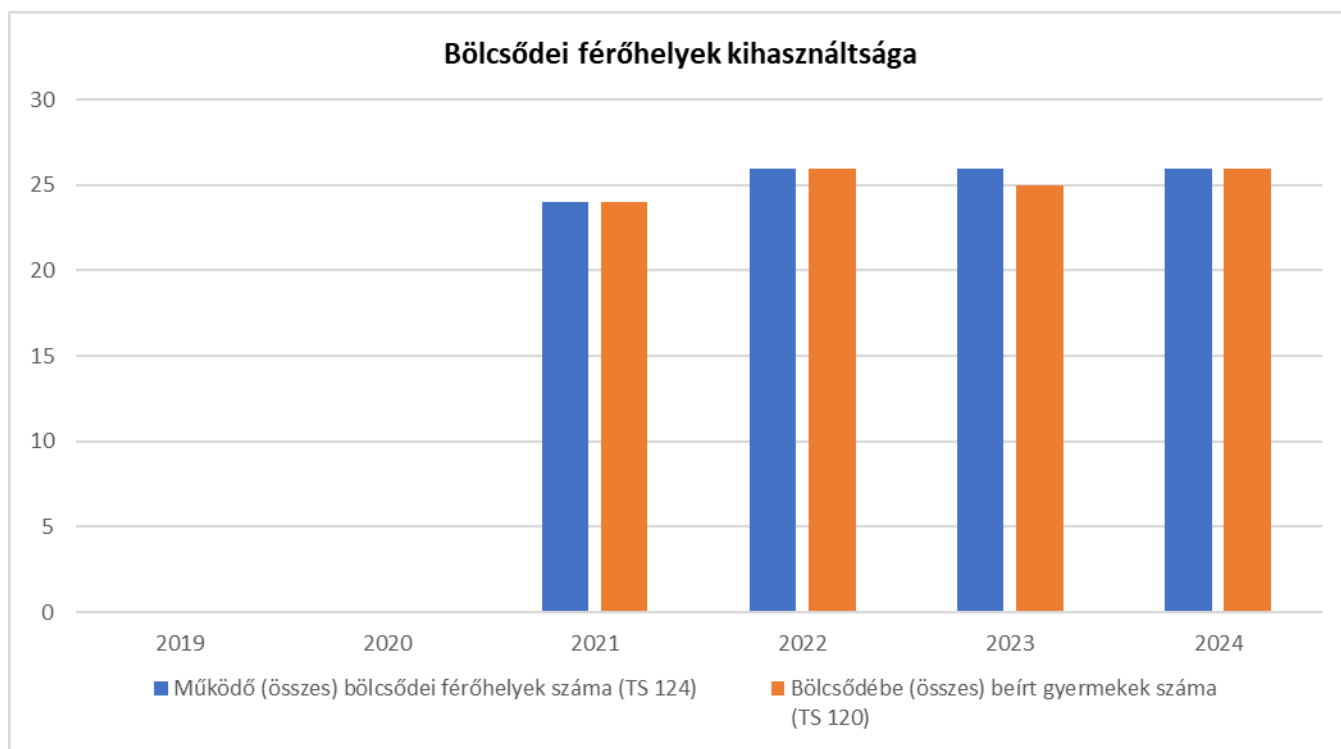
Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	24	24
2022	0	0	0	0	0	0	26	26
2023	0	0	0	0	0	0	26	25
2024	0	0	0	0	0	0	26	26

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya-és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg.

A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában.

Segítséget nyújtanak a családi-, és szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Már az iskolában sor kerül a családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására.

Várandós tanácsadást heti rendszerességgel kedd és csütörtöki napokon tart a védőnő. A védőnő koordinálja a terhesség idejének megfelelő vizsgálatok megtörténtét. Otthonukban is meglátogatja a várandósokat, és életvezetési tanácsokkal látja el őket, hogy megfelelő legyen a csecsemő fogadása.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Településünkön nincs tudomásunk nőket érő erőszakos cselekményekről, illetve családon belüli erőszakról.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A családgondozó, és a védőnő valamint az önkormányzat szociális ügyintézője is készséggel segít, és megadja a szükséges tájékoztatásokat annak aki igényli, és segítséget nyújt családi, egészségügyi, szociális kérdésekben. Sajószögeden nincs családok és gyermekek átmeneti otthona. Miskolc, Egyetem út 1 szám alatt található környezetünkben, de Nyíregyházán is van egy családok átmeneti otthona a Tokaji út 2-4 szám alatt.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A családgondozó, és a védőnő valamint az önkormányzat szociális ügyintézője is készséggel segít, és megadja a szükséges tájékoztatásokat annak aki igényli, és segítséget nyújt családi, egészségügyi, szociális kérdésekben. Sajószögeden nincs családok és gyermekek átmeneti otthona. Miskolc, Egyetem út 1 szám alatt található környezetünkben, de Nyíregyházán is van egy családok átmeneti otthona a Tokaji út 2-4 szám alatt.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Községünkben is problémát jelent a munkanélküliség, főként, ha a gyermekét egyedül nevelő szülőként kell a nőnek helytállnia. Sok esetben a válás után nehezen, vagy egyáltalán nem tudják behajtani a gyerektartást a volt férjtől, apától, ezeken a gondokon enyhít az állam által megelőlegezett gyermektartásdíj.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Kisgyermekeseknek nehéz visszamenni a munka világába	Családbarát munkahelyek létesítése, gyermekek könnyebb elhelyezése helyben

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

Az időskorra jellemző a szellemi és fizikai aktivitás csökkenése, önellátó képességük beszűkülése, a betegségek megjelenése. Az egyedüllét miatt gyakori a depresszió és a demencia kialakulása, a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

Az idősek szociális helyzetét azonban az is befolyásolja, hogy milyen típusú családban él.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Községünkben évekre visszamenőleg hasonló az idősek száma és aránya az összlakosságon belül, egy aktívkorú állampolgárra egyre több időskorú jut. Ezzel a folyamattal párhuzamosan egyre kevésbé jellemző a többgenerációs együttélés, ezért fokozatosan növekszik a társadalom felelőssége és szerepvállalása az idősellátás terén.

A társadalombiztosítási (tb) nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 6. § (1)-(2) alapján

„A tb nyugdíjrendszer keretében járó saját jogú nyugellátások: - az öregségi nyugdíj.

A tb nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátások

- az özvegyi nyugdíj,
- az árvaellátás,
- a szülői nyugdíj,
- a baleseti hozzátartozói nyugellátások,
- az özvegyi járadék.”

Sajószöged Község Önkormányzat évek óta kiemelt figyelmet fordít a szépkorú lakosokra.

A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A Szt. 25. §-a szerint az ellátást a települési önkormányzat jegyzője állapítja meg.

Fő célkitűzés, hogy az idősek egy biztonságos és élhető településen lakhassanak, ahol meghallják a hangjukat és a szociális és egészségügyi rendszer illeszkedik az igényeikhez.

2016. november 23.-án megalakult Sajószöged Község Idősügyi Tanácsa amely új tagokat választott idén. Célja az idős emberek részvételével működő civil szervezetek (klubok, egyesületek, szakkörök, stb) és Sajószöged Községi Önkormányzat együttműködésének elősegítése, az idős embereket érintő gondok, problémák feltárása és enyhítése, vélemények és információk cseréje, a kulturális rendezvényeken való részvétel koordinálása, elősegítése annak, hogy az idősek szabadidejüket hasznosan és tevékenyen töltsék el.

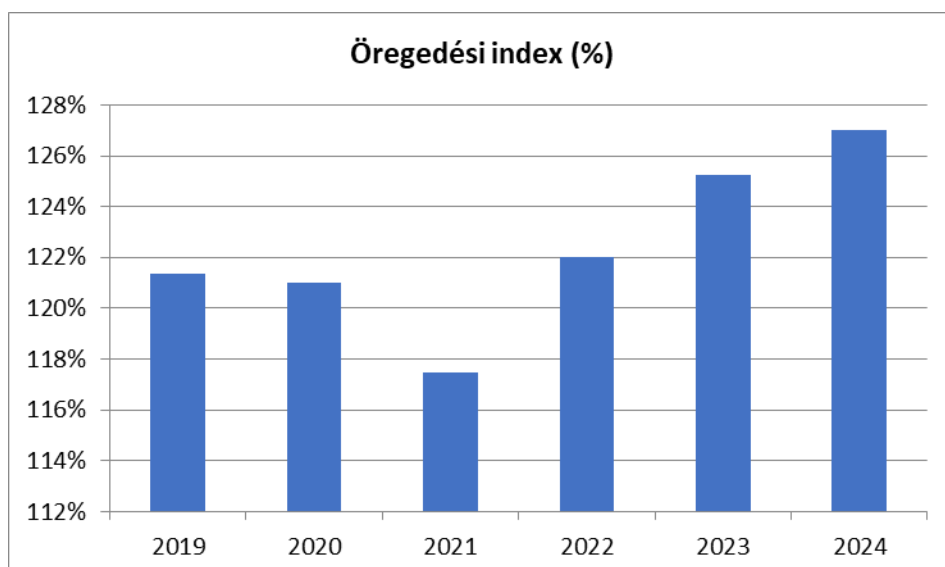
Feladata:

- véleményezi az idős emberek életkörülményeit érintő rendelet tervezeteket és konzultációt kezdeményez azok végrehajtásának tapasztalatairól
- részt vesz a községi rendezvények-kiemelten az Idősek Hete- program készítésében és lebonyolításában
- évente tájékoztatja a képviselő testületet a községben élő idősek életkörülményeiről
- véleményezi a nyugdíjas civil szervezetek támogatási kérelmeit és munkája során hasznosítja a civil szervezetektől kapott információkat.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2019	432	356	121,35%
2020	444	367	120,98%
2021	464	395	117,47%
2022	466	382	121,99%
2023	476	380	125,26%
2024	475	374	127,01%

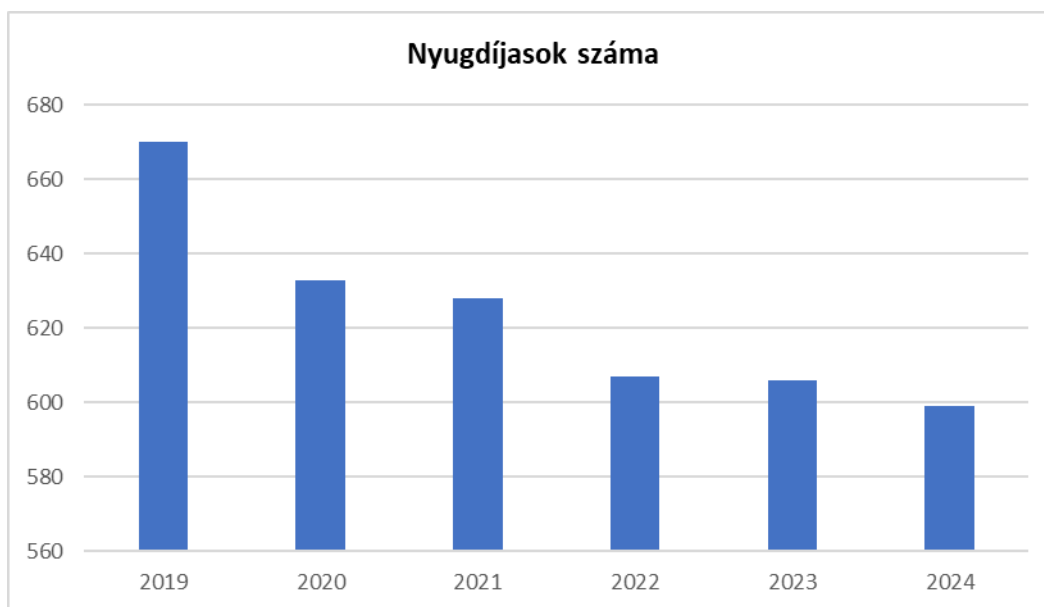
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2019	291	379	670
2020	270	363	633
2021	268	360	628
2022	256	351	607
2023	253	353	606
2024	249	350	599

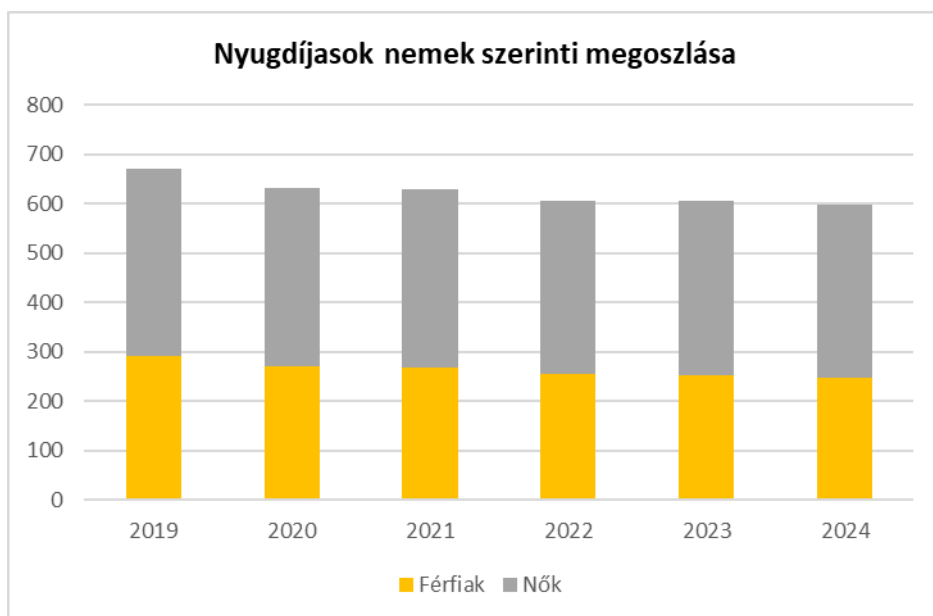
Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házasok és növekszik az özvegyek aránya, ezen belül a nők száma. Az idős ember szellemi, fizikai aktivitása, önellátási képessége a korrallal arányosan csökken. Korábban sokkal egyszerűbb megoldásnak tűnt, hogy ha egy idős ember nem tud

magáról gondoskodni, akkor idősek otthonába kerül, napjainkban hosszú várólisták vannak a tartós bentlakásos ellátásokban.

Sajószögeden a nyugdíjasok aránya több évre visszamenőleg hasonlóan alakul, a nők magasabb számban vannak jelen ebben a korosztályban.

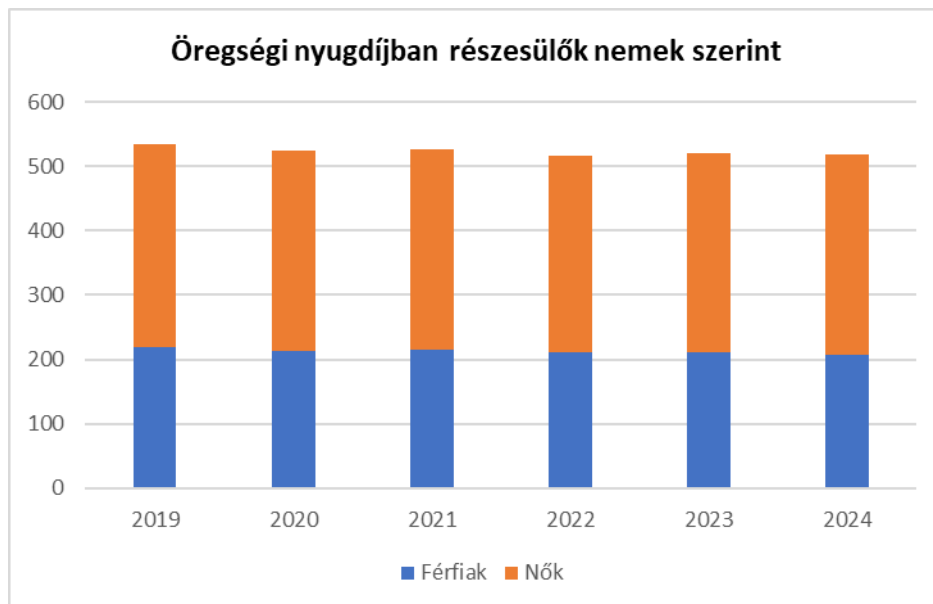
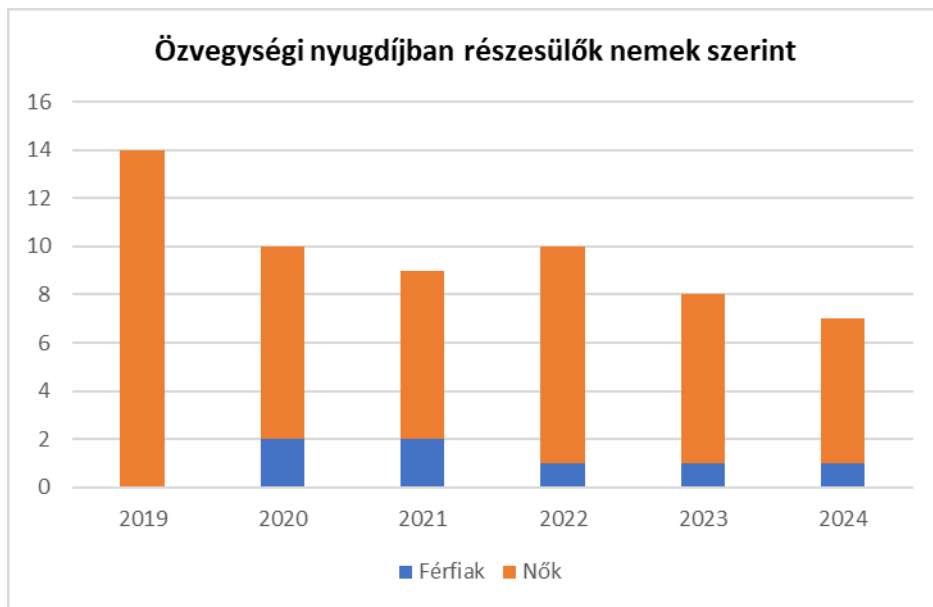

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2019	3	0	220	315	0	14	0
2020	3	0	213	312	2	8	0
2021	2	0	215	311	2	7	0
2022	1	0	211	305	1	9	0
2023	1	0	211	310	1	7	0
2024	1	0	208	311	1	6	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Sajószögeden az önkormányzati intézményekben nem jellemző a nyugdíjas korúak foglalkoztatása. Önkormányzatunk egy nyugdíjast foglalkoztat. A nyugdíjasok foglalkoztatására a nyugdíjtörvény szigorodó változásaival kedvezőtlen hatások figyelhetők meg. (Előrehozott nyugdíjba vonulás és a nyugdíj melletti munkavállalás szigorodó feltételei miatt.) A rokkantsági nyugdíj a jelenlegi törvény szerint rokkant és rehabilitációs ellátás lett. Az idősekhez az öregségi nyugellátás tartozik. A változások [a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. \(Tny.\) törvényben megtalálhatóak.](#)

A módosítások alapvetően az eljárási szabályokat érintik, illetve technikai jellegűek, és beiktatásukat az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. (Ákr.) törvény 2018. január 1-jei hatályba lépése indokolja.

b, tevékeny idősor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Településünkön a közszolgáltatások elérhetőek a nyugdíjas korosztály számára is.

A művelődési központ rendszeresen szervez színházlátogatásokat, kirándulásokat, kiállításokat, főzéseket, zenés-táncos mulatságokat, fellépési lehetőségeket.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A diszkrimináció felmérése e célcsoport tekintetében is rendkívül nehéz. A szakirodalomból is tudható, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket.

A Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya és a közmunka program lehetőséget biztosít a nyugdíj előtt álló idősebb korosztály munkavállalásában (képzések, új szakmákban való elhelyezkedés) és igyekeznek ellensúlyozni a hátrányos megkülönböztetést a foglalkoztatás területén.

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket.

Az Flt. 24. § -a értelmében a nyugdíjazáshoz közel álló álláskereső részére nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresői segély feltételeit az Flt. 30. §-a rögzíti.

A regisztrált munkanélküliek száma évről-évre csökken, viszont az 55 év feletti aránya hasonló az előző évekhez képest.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Fő összesen	63	78	72	64	65	63
41-45 év (TS 042)	Fő	9	16	7	10	6	6
	%	14,29%	20,51%	9,72%	15,63%	9,23%	9,52%
46-50 év (TS 043)	Fő	1	6	12	9	11	8
	%	1,59%	7,69%	16,67%	14,06%	16,92%	12,70%
51-55 év (TS 044)	Fő	6	9	7	10	9	7
	%	9,52%	11,54%	9,72%	15,63%	13,85%	11,11%
56-60 év (TS 045)	Fő	4	6	6	4	8	9
	%	6,35%	7,69%	8,33%	6,25%	12,31%	14,29%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	18	14	15	11	11	10
	%	28,57%	17,95%	20,83%	17,19%	16,92%	15,87%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

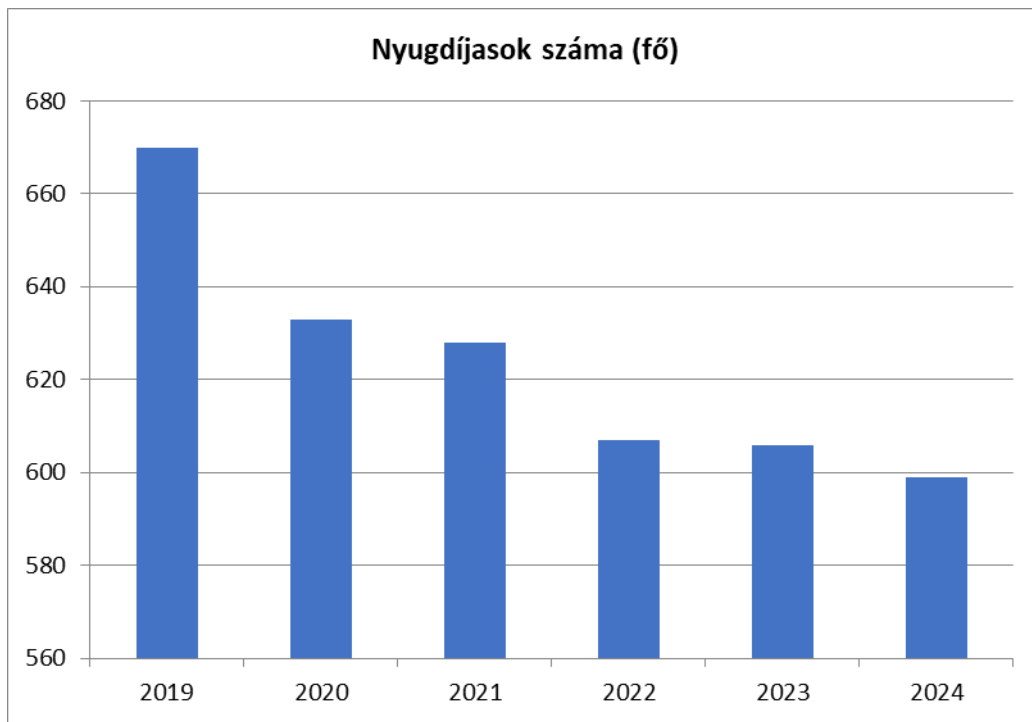
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megjegyezzük a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2019	291	379	670
2020	270	363	633
2021	268	360	628
2022	256	351	607
2023	253	353	606
2024	249	350	599

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

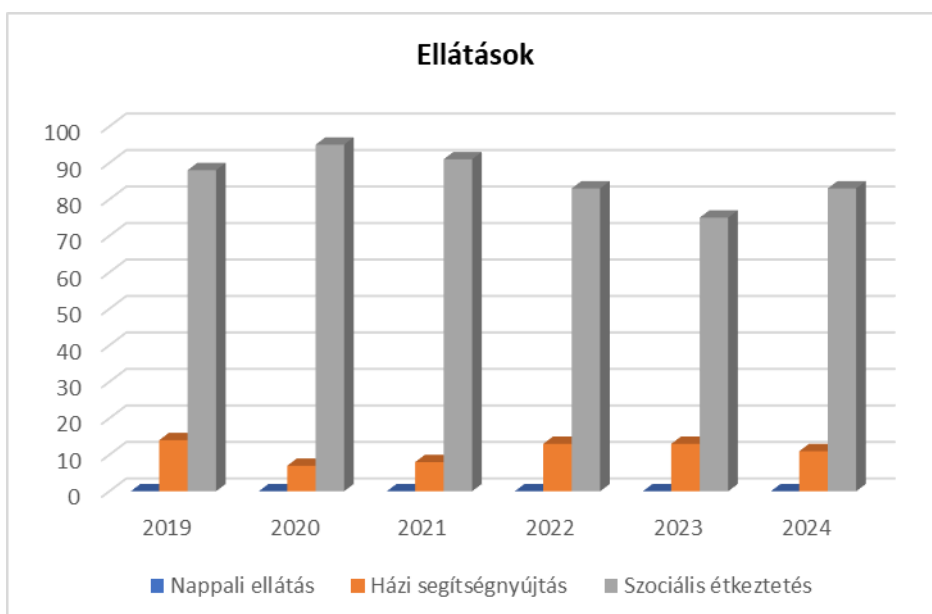
Településünkön az időskorúaknak is lehetősége van egészségügyi ellátást és szociális szolgáltatást igénybe venni. A kötelező, és a megszervezett szűrővizsgálatokon legnagyobb számban az idősök vannak jelen településünkön. Az önkormányzat segítséget nyújt az idős embereknek, ha közlekedési nehézségeik adódnak az egészségügyi intézménybe való eljutásban.

A szociális szolgáltatásokat ismerik, a változásokról a helyi kiadványban illetve az önkormányzat szociális ügyintézőjénél tájékozódhatnak. Az önkormányzatnál segítséget kapnak a beadandó nyomtatványok kitöltésében, és útmutatást a szükséges dokumentumok beszerzésében is.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2019	432	0	14	88
2020	444	0	7	95
2021	464	0	8	91
2022	466	0	13	83
2023	476	0	13	75
2024	475	0	11	83

Forrás: TeIR, KSH

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az idősek számára is elérhetőek a kulturális és közművelődési szolgáltatások. Kifejezetten az idősek részére alakult meg a Búzavirág Népdalkör. Minden községszintű rendezvényen a népdalkör tagjai fellépnek, legyen az falunap, idősek hete, karácsonyi ünnepség, vagy nemzeti ünnep. A helyi kiadványban, televízióban, Sajószöged honlapján, plakátokon, Hivatalban illetve a Közintézményekben minden fontos információhoz hozzájuthatnak a településen élők, továbbá a közintézmények dolgozói is készséggel segítenek azoknak, akik ezt igénylik.

a) idősek informatikai jártassága;

Községünkben egyre elterjedtebb a számítógép használata az idősek körében.

d) a generációk közötti programok.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Községünkben a Szivárvány nyugdíjas klubhoz lehet csatlakozni az idősebbeknek. Közös programokat szerveznek, kirándulásokat, főzéseket, szilveszteri multságot, pótszilvesztert, és a csoporthoz csatlakozók névnapjukat is megünneplik, ahol saját készítésű süteményeket, hidegtálatkat szolgálnak fel társaiknak. A szépkorúak hetét minden évben szeptemberben tartjuk meg, ahol vacsoravendéglátást kapnak az egybegyűltek, van egy közkívánatra meghívott énekes fellépő, és a község legidősebb tagját Polgármester úr köszönti egy csokor virággal.

A falunap megrendezésekor is figyelembe vesszük az idősebb korosztály igényeit, a fellépők között táncdalénekesek, mulatós zenét játszó zenekarok, humoristák, népitáncosok, operaénekesek is szerepelnek. A helyi könyvtárban minden hónap első hétfőjén összegyűlnek

a nyugdíjasok, megbeszélnek az aktuális történéseket, az egyedülállók is szívesen csatlakoznak hozzájuk, mert tartalmasan tudják eltölteni az idejüket. A Fűrge Ujjak nevezetű csoport is nyugdíjas korúakból áll. Kézimunkáznak, horgolnak, kötnek, karácsonyi díszeket készítenek, illetve ha a helyi közönség előtt fellépnek, akkor saját kézzel varrott ruhájukban adják elő a betanult színdarabot.

Karácsonykor szeretet vendéglátással kedveskedik az önkormányzat a nyugdíjaskorú lakóinak, süteményt, forralt bort, teát kapnak az idősek és a karácsonyi műsor keretében ők is fellépnek és énekelnek az összegyűlt lakosságnak.

Könyvtárunkat 1960. október 26.-án alapították, és a több évtized alatt értékes gyűjteménnyé gyarapodott.

A Művelődési Ház és Könyvtár közkönyvtár, amely korlátozás nélkül biztosítja szolgáltatásait valamennyi beiratkozott olvasó részére. Alapszolgáltatások ingyenesek. A könyvtár szolgáltatásai folyamatosan bővülnek, átalakulnak a kor követelményeinek megfelelően.

Magazinokat, folyóiratokat kölcsönözhetnek az idelátogatók, az olvasók folyamatos tájékoztatást kapnak a közösségi oldalakon, a helyi újságban, és a hirdetőtáblán az új beszerzésekről. Lehetőség van arra, hogy a lakosság által felajánlott jó állapotú régi könyveket állományba vegyék. Azokat a könyveket, amelyekre nincs szükség, azokat kihelyezik, és ingyen elviheti bárki. A könyvtári állomány számítógépes adatbevitel is megtörtént.

A könyvtár biztosítja a lakosságnak az internethozzáférést is, amit nemcsak szórakozásra, kapcsolattartásra használnak, hanem közhasznú információk elérésére, szövegszerkesztésre, munkakeresésre, nyomtatásra, tanfolyamok, pályázatokról való tájékozódásra is.

A könyvtárban megtalálható a felnőtt szakirodalom (4478 kötet), a felnőtt szépirodalom (5231 kötet) gyermek és ifjúsági könyvek (2255 kötet) is. Az olvasók létszáma fokozatosan növekvő tendenciát mutat. A könyvtárban különböző események, rendezvények tartanak az év folyamán:

farsangi játszóház, könyvkiállítás, költészet napi szavalóverseny, húsvéti tojásfestés, anyák napi játszóház, ifjúsági ismeretterjesztő könyvek kiállítása, fotókiállítás, könyvhét, nyári játszóház, mikulás játszóház, karácsonyi játszóház, faragott betlehemi kiállítás, helyi alkotók műveinek kiállítása, színházi előadások.

A nemzeti ünnepeinkhez kapcsolódó megemlékezéseinket is a könyvtárban tartjuk meg. Az óvodai jótékonyági bálnak is a könyvtár ad otthont, illetve a zeneiskolai vizsgákat is itt tartják meg az iskolások. A könyvtár helyet ad még esküvőknek, házassági évfordulók megünneplésének, véradásnak, ruhaosztásnak, látásvizsgálatnak, bababörzének és bolhapiacnak is.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Elmagányosodás	Csoportos programok szervezése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

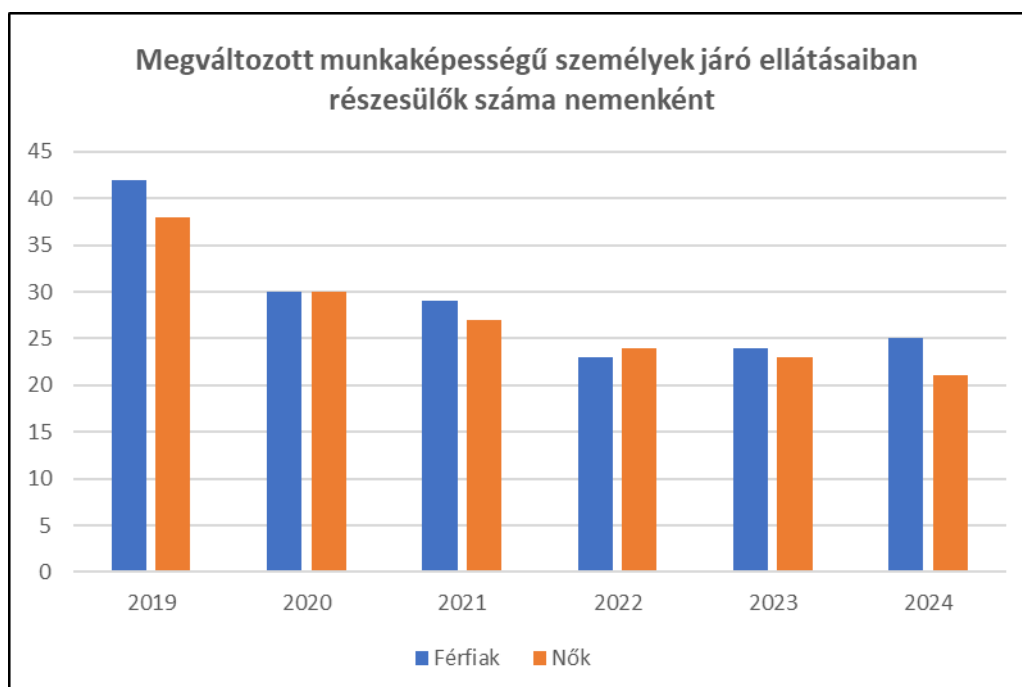
A Fogyatékkal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

- a) fogyatékkal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;
- b) A fogyatékkal élők munkaerőpiacon való megjelenésének előmozdítása érdekében szükséges a fogyatékkal élők számára az akadálymentes környezet kialakítása, továbbá a közlekedési nehézségek miatt esetlegesen a távmunka biztosítása. A fogyatékkal élők saját lakókörnyezetükben élnek. A településen számukra nincs nappali ellátás, lakóotthon, gondozóház. Viszont, akik mozgásképesek és társaságra vágyanak az Idősök Klubja szívesen látja Őket, de szükség esetén a házi segítségnyújtás is rendelkezésükre áll, mint gondozási lehetőség. Jelenleg az érintettek ellátása, ápolása általában családon megoldott. A házi segítségnyújtás a rászorultak saját környezetében (lakásán) nyújt segítséget

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2019	42	38	80
2020	30	30	60
2021	29	27	56
2022	23	24	47
2023	24	23	47
2024	25	21	46

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket.

A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékoság esetén még jelentősebb.

- c) munkavállalást segítő lehetőségek;
- d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Ezen a területen nem állnak rendelkezésünkre értékelhető statisztikai adatok. A foglalkoztatás akadályát képezheti a kevés foglalkoztatási lehetőség illetve, hogy a munkáltatóknál többnyire nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek.

- e) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.
Községünkben nincs önálló életvitelt támogató helyi intézmény.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0
2024	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékos személyek az önkormányzatnál megfelelő információhoz jutnak a jogszabály szerint járó pénzügyi és természetbeni ellátásokról. Ezeket igénybe is veszik. Alapellátásként amennyiben igénylik a következő szociális alapszolgáltatások biztosított helyben: - szociális étkeztetés, - házi segítségnyújtás, - családsegítés.

Ápolást-gondozást nyújtó intézmény, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon a településen nincs.

Sajószöged Önkormányzata anyagi segítséggel járul hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez, minden év végén egyszeri támogatással.

2017. január1-től a gépjárműadóról szóló törvény alapján már nem csak a súlyos mozgáskorlátozott adóalany mentesülhet a gépjárműadó megfizetése alól, hanem az egyéb fogyatékossgal élő, így súlyos látás-, illetve halláskárosodásban, értelmi akadályozottságában, kromoszóma-rendellenességgel született adóalany, illetve a súlyos mozgáskorlátozott vagy egyéb fogyatékossgal élő személyt rendszeresen szállító, vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozó adóalany is. Súlyos mozgáskorlátozottság címén az adóból évente legfeljebb 13 000 ft kedvezmény érvényesíthető. A gépjárműadó 2021. január -tól a NAV -hoz tartozik.

Parkolási igazolványra az a személy jogosult, aki

- 1.közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
- 2.aki látási fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak, autistának, mozgásszervi fogyatékosnak minősül
3. akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek
4. aki a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékossgokról szóló 5/2003. (II.19) SzCsM rendelet 1. számú melléklete szerint vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, érzékelhető és biztonságos épített környezetre. A fogyatékos személyek számára a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú rendezvények látogatása biztosított. Parkolás nem okozhat gondot, a mozgáskorlátozottak részére

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;
- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;
Az önkormányzati tulajdonban lévő középületek legnagyobb része akadálymentesített, az általános iskolában még nem megoldott ez a probléma.
- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettsége, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;
Sajószöged legnagyobb része akadálymentesített, elérhetőek a közszolgáltatások, és a különböző rendezvények helyszínei. Azonban a teljes mértékű akadálymentesítés eléréséhez még fölül kell vizsgálni a település más területeit is.
- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Nincs tudomásunk ilyen adatról.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A közösségi közlekedés és a járdák akadálymentesítése nem teljesen megoldott településünkön. A járdák állapotának javítása, felújítása a lehetőségekhez mérten folyamatos, mint önkormányzati feladat.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye stb.);

Településünkön nincs a fogyatékkal élők számára nappali intézmény, illetve nem rendelkezünk speciális közlekedési eszközökkel, megoldásokkal

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Sajószöged Önkormányzata igyekszik támogatni minden olyan kezdeményezést, amivel a településünkön fogyatékkal élők helyzetét, mindennapjait komfortosabbá, biztonságosabbá tehetjük.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
akadálymentes környezet nem teljes	járdák akadálymentesítése

PÁLYÁZATAINKRÓL:

Sajószöged Község Önkormányzata nagy hangsúlyt helyezett a pályázati források felkutatására és bevonására, hiszen ezek nélkül nem tudunk látványos fejlesztéseket végezni.

Lehetőségeink elsősorban a Területi Operatív Program és a Magyar Falu Program keretein belül voltak a pályázatok benyújtására. Sikeresek jellemzően azokon a pályázatokon lehetünk, amelyek – az Önkormányzat Gazdasági Programja mellett - illeszkednek a megye területfejlesztési stratégiájához. Ugyanakkor a pályázatok beadásakor figyelemmel kell lennünk a fenntarthatóságra is, mert a projektek megvalósítását követően a fenntartást – ha kapunk is valamennyi állami támogatást adott feladatellátáshoz kapcsolódóan – saját költségvetésből kell finanszírozni.

A Magyar Falu Program keretében két olyan pályázat került megvalósításra, amelyre még 2021-ben nyertük el a támogatást:

Az **MFP-ÖTIK/2021/2** kódszámú „*Önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok fejlesztése – Szolgálati lakás felújítása Sajószögeden*” című projekt megvalósításával felújításra került az évek óta kihasználatlanul álló, elavult Sajószöged, Ady út 77. szám alatti Szolgálati lakásunk. A pályázati forrás a belső felújítás költségeire és eszközbeszerzésre nyújtott fedezetet.

A külső felújítást és a kerítés cseréjét saját forrásból finanszírozta az Önkormányzat a Községüzemeltetési Kft. bevonásával. A pályázat megvalósításával jelentős értéknövelő beruházást tudtunk végrehajtani, melynek eredményeként egy közfeladatot ellátó munkatársunk veheti igénybe lakhatás céljára az ingatlant.

Az **MFP-FAE/2021** kódszámú „*Felelős állattartás elősegítése*” című projekt keretében a településen 16 eb és 19 macska ivartalanítását végeztettük el, segítséget nyújtva a lakosságnak a nem kívánt állatszaporulat mérséklésének előmozdítására

A Magyar Falu Program keretében ebben az évben négy pályázatot nyújtottunk be

A négy beadott pályázatunkból az **MFP-KOEB/2022.** kódszámú „*Kommunális eszköz beszerzése*” című projekt részesült kedvező elbírálásban, amely megvalósításra is került.

Eredményeként egy John Deere típusú traktort és tartozékait: padkakaszát, hótolót, sósórot vásároltunk. Az eszközöket a Községüzemeltetési Kft. használatába adtuk, ezzel segítve a munkavégzés hatékonyságát.

Sajnálatuskra tartaléklistára került az **MFP-ÖTIK/2022/1.** kódszámú „*Önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok fejlesztése – Polgármesteri Hivatal belső felújítása*” című pályázatunk. Reméljük, hogy a későbbiekben a Támogató tud forrást biztosítani erre a projektre az Önkormányzat részére, mert e nélkül a Hivatal belső felújítása nem valósítható meg. Mivel a felújítás szükségessége nem kérdéses, minden pályázati lehetőséget igénybe fogunk venni.

A TOP elsősorban az önkormányzatok fejlesztéseikhez biztosít forrásokat, az önkormányzatok gazdaságfejlesztési és azzal összefüggő város- és településfejlesztési akcióit támogatja.

A Versenyképes Járások Program keretében a „Közszolgáltatások fejlesztése a tiszaujvárosi járásban” igénylési jogcímen Tiszaujváros Város Önkormányzatával és Girincs Község Önkormányzatával konzorciumban-ahol önkormányzatunk a konzorciumvezető- a Polgármesteri Hivatal belső felújítására adtunk be pályázatot ,és az I. ütemben elnyert pályázati összeg mellé, a II.ütemben is ugyanerre a célra igényeltünk támogatást, így megvalósítható az épület teljes felújítása.

- ***TOP-Plusz-1.2.3-21. Belterületi utak fejlesztése***

Támogatható az önkormányzati tulajdonú belterületi – az eUT 03.01.11. Közutak tervezése (KTSZ) Útügyi Műszaki Előírás szerinti B.V., B.VI. tervezési osztályba sorolt – gyűjtőutak (B.V. terv. oszt.), valamint kiszolgáló-, lakó- és vegyes használatú utak (B.VI. terv. oszt.) építése, korszerűsítése, felújítása.

- ***TOP-Plusz-1.1.1-21. Helyi gazdaságfejlesztés***

Támogatható:

1. Ipari parkok, iparterületek fejlesztése

2. Inkubátorházak fejlesztése

3. Vidéki gazdaság üzleti infrastrukturális háttérének támogatása, ezen belül:

Önkormányzati, saját közétkeztetési célokat szolgáló fejlesztések támogatása A főtevékenységen belül támogatható:

a) Új épület építése, létesítése, a szükséges épületgépészeti beruházások végrehajtása. b) Meglévő épületek átalakítása, bővítése, korszerűsítése, helyreállítása, felújítása, a szükséges épületgépészeti beruházások végrehajtása.

c) Konyha és konyhai előkészítő fejlesztéséhez kapcsolódó infrastruktúra kialakítása, bővítése.

- ***TOP-Plusz-3.3.2.-21-BO1-2022-00052 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése***

A felhívás keretében a jó minőségű közszolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása érdekében egészségügyi alapellátás, járóbeteg szakellátás, prehospitalis sürgősségi ellátás, valamint szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások fejlesztése támogatható. Az orvosi rendelő épületének felújítása, és az eszközök beszerzése a megvalósítási szakaszba lépett. A közbeszerzési eljárás lezárult, és a nyertes kivitelezővel a szerződés aláírásra került. A háziorvosi, védőnői, családsegítői ellátás biztosítása addig is megoldott.

- ***TOP-Plusz-1.2.1.-21 Élhető települések***

Támogatható a települések fejlesztését célzó vízgazdálkodás, zöld- és kékinfrastruktúra fejlesztése, önkormányzati tulajdonú épületek gazdaságélénkítő, ill. közösségi célú fejlesztése, kerékpárforgalmi infrastruktúra, kulturális, sport és egyéb közterület fejlesztési beruházások, közlekedésbiztonsági, forgalomcsillapítást segítő, közösségi közlekedéshez kapcsolódó fejlesztések, továbbá hulladéklerakó rekultiváció és barnamezős területek kármentesítése.

Legtöbb esetben több önkormányzattal együtt konzorciumi formában pályáztunk, mivel a pályázatok elbírálásánál ez többletpontokat jelent. A TOP-Plusz-1.2.1-21- BO1-2022-00197 Belterületi zöldinfrastruktúra fejlesztése projekt a játszótéri eszközfejlesztésben járult hozzá községünk szebbé tételéhez.

A **TOP-3.2.1-16-BO1-2017-00055** kódszámú „A Sajószögedi Kölcsey Ferenc Körzeti Általános Iskola és Alapfokú Művészeti iskola energetikai korszerűsítése a káros-anyag kibocsátás csökkentése céljából” című projekt 169.976.625 Ft pályázati forrás bevonásával valósult meg 2021-2022 évben

A **TOP-3.2.1-16-BO1-2020-00163** kódszámú „Községháza energetikai felújítása” című projektük megvalósítását szeptemberben tudtuk elkezdni, miután megjelent az igényelt többlettámogatásunk megítélését is tartalmazó, a Terület- és Településfejlesztési Operatív program és a Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program keretében megvalósuló egyes projektek összköltségének növeléséről szóló 1405/2022. (VIII.16.) számú Kormányrendelet. A Polgármesteri Hivatal külső- és energetikai felújítását tartalmazza.

- **„Óvoda és konyha fejlesztése Sajószögeden”** című, **TOP-1.4.1-15-BO1-2016-00080** azonosító számú pályázatát, amely 173.527.821 Ft pályázati forrás bevonásával valósult meg, és a
- **„Sajószögedi Zöld Sziget Bölcsőde építése”** című **TOP-1.4.1-16-BO1-2017-00018** azonosító számú pályázatát, amely 165.714.104 Ft pályázati forrás bevonásával valósult meg.

TOP_PLUSZ-3.3.2-21-BO1-2022-00026 Sajószögedi Napközi Otthonos Tálalókonyha és a tisztartárjani Élelmezési Központ korszerűsítése megvalósult.

TOP_PLUSZ-1.2.1-21-bo1-2022-00185 Közösségi ,kulturális és sportolási célú Szabadidőpark fejlesztése Sajószögeden és Gelejen.

TOP_PLUSZ-1.2.1-21-BO1-2022-00195 Délborsodi komplex közlekedésfejlesztés kerékpárosbarát, közlekedésbiztonsági és közösségi közlekedési céllal című projekt elnyerésével 2 sebességmérő és 2 biciklitároló vehető.

A pályázati rendszer sajátossága, hogy bár a projektek fizikai befejezése 2019-ben és 2020-ban megtörtént, az épületek átadásra kerültek és működnek az intézmények a helyszíni ellenőrzések lefolytatására csak idén került sor.

A Dél-borsodi Leader Egyesület tagjaként adhattunk be pályázatot **VP6-19.2.1.-20-11-22.** kódszámmal „Települési Önkormányzatok alaptervekenységeihez köthető eszközbeszerzéseinek támogatása és településképző fejlesztése” címmel kommunális eszközök beszerzésére. E pályázat keretében a Községüzemeltetési Kft. MTZ traktorjához tervezünk kiegészítőket vásárolni: fadaráló, sószóró, rézsúkasza és tuskómaró beszerzésével 6 591 300 Ft értékben.

KAP-RD57-020-4-25 pályázat keretében a Sajószögedi Falunapok megvalósítása: színpad, hang és fénytechnika kiszolgáltatásának biztosítása 2025 és 2026 évben.

A Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény 3. melléklet 3.5. Belterületi utak, járdák, hidak, felújítási jogcímen belül pályáztunk a tóparti utak (Fenyő út, Szegfű út, Dália út) felújítására. Sajnos a pályázatunk nem került kedvező elbírálásra, így a projektet nem tudtuk megvalósítani, mivel a kivitelezés teljes összegét saját költségvetésből nem tudjuk finanszírozni.

Az innovatív digitális megoldásokat alkalmazó ötezer főnél kisebb lélekszámú települések pályázhattak *Az év digitális faluja* címre. Községünk emléklapot kapott.

Idősbarát Önkormányzat Díjat vehettünk át a Budai várban. A díj az önkormányzat helyben végzett idősügyi munkájának elismerése.

Sajószöged – az országban egyedülálló módon – 3 intelligens gyalogátkelő hellyel rendelkezik, így az „I” -innovatív települési környezet kategóriában adhatta be pályázatát.

A *Virágos Magyarországért* pályázat célja, hogy a résztvevő települések önkormányzata, lakossága, civil szervezetei szépítő munkájukkal elősegítsék a kultúra, turizmus, EU-kapcsolatok fejlődését, közös értékek védelmét. 2023-ban kimagasló zöldterület-fenntartás színvonaláért elismerő oklevelet kapott Önkormányzatunk. 2024-ben az elkötelezett szépítő munkáért kaptunk elismerést, és szponzori díjat, a Virágos Magyarországért 2025.évi versenyen elért kiemelkedő teljesítményért, a Spitzmüller Kertészet szponzori díjat -200 db egynyári virágot-adományozott

Magyarországi Falumegújítási díj: a falumegújítás több területén elért kiemelkedő teljesítményért elismerésben részesült Önkormányzatunk.

Községünk önerőből létrejött fejlesztései: karácsonyi díszkivilágítás bővítése, iskolaudvaron térkövezés, vízvezeték áthelyezés, páramentesítők vásárlása, fekvőrendőr kihelyezése, szabadidőpark színpad előtti rész térkövezése, asztali gép és irodai szoftver vásárlása a bölcsődébe, belterületi útburkolati jelek festése, facsökkentés vásárlása.

Beléptünk a Petőfi Kulturális Programba, gyaloglóklub alakult, jóga és senior ,és alakformáló torna indult a Művelődési Házban.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Az önkormányzat fontos szerepet tulajdonít a településen működő civil szervezeteknek, egyesületeknek, önszerveződő csoportoknak, kluboknak, akikkel szoros együttműködik.

A képviselőtestület elismeri és támogatja azt a tevékenységet, amelyet a településen élő vagy dolgozó állampolgárok önszerveződő közösségei végeznek az önkormányzati feladatok

megvalósítása, a polgárok közéletbe való bevonása, a település fejlesztése és szépítése, a környezetvédelem, az arra rászorulókat támogatása, a kultúra és a hagyományok ápolása, a lakosság művelődése, oktatása, szórakozása, sportolása érdekében.

A helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek által szervezett programokon.

A településen az alábbiakban részletezett civil szervezetek működnek. Az önkormányzat helyi rendeletben meghatározottak szerint pályázati úton támogatja a szervezeteket, és azok rendezvényeit.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Az önkormányzat szorosan együttműködik a településen működő civil szervezetekkel.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Sajószöged Önkormányzata nagyon jó kapcsolatot ápol a környező települések önkormányzataival. Ünnepeinken, megemlékezéseinken, szervezett hagyományőrző programjainkon minden alkalommal részt vesznek az önkormányzat dolgozói, képviselői. A hétköznapiakban is segítjük egymást, akár telefonon, akár személyesen segítséget nyújtunk a mindennapi problémák kezelésében, megoldásában.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Településünkön nemzetiségi önkormányzat nem működik

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Az a) pontban felsorolt szervezetek együttműködnek egymással, illetve az önkormányzattal és intézményeivel annak érdekében, hogy az egyes esélyegyenlőségi területeken szerepet vállaljanak. (anyagi támogatással, természetben nyújtott támogatással, önkéntes munkával).

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Az esélyegyenlőség megvalósításának egyik kiemelt feladata a for-profit szereplők bevonása a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásába.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Az esélyegyenlőségi program előkészítésének folyamatában nagy hangsúly helyeződött a minél szélesebb körű adatgyűjtés megszervezésére.

A helyi esélyegyenlőségi Programot az Önkormányzat, széleskörű összefogással az Általános Iskola, az Óvoda, a Védőnő, a Gyermekjóléti Szolgálat, a Családsegítés, a könyvtári dolgozók, a háziorvos, bevonásával kívánja megvalósítani.

A dokumentum készítéséhez szükséges adatok, információk gyűjtését a település intézményeinek dolgozói/vezetői segítségével gyűjtöttem össze.

E tevékenységbe bekapcsolódtak az Önkormányzat és Polgármesteri Hivatal dolgozói, az egészségügyi alapszolgáltatásban résztvevők, a szociális szolgáltatásokat nyújtó intézmény, a közművelődést szervező intézmény, köznevelési intézmények.

Az előkészítésben együttműködő partnerek bevonásának módszere az online, illetve telefonos kapcsolattartásra épült, az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd az elkészült dokumentum-tervezet véleményezésére koncentrált.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Sajószöged Helyi Esélyegyenlőségi Programja a község honlapján közzétételre kerül. (www.sajoszoged.hu), valamint a polgármesteri hivatalban ügyfélfogadási időben bármikor a lakosok rendelkezésére áll, így a község teljes lakosságának hozzáférése biztosítottá válik a tervezett esélyegyenlőségi folyamatok, tevékenységek megismerésére és a megvalósítás folyamatos ellenőrzésére.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény- ségben élők	alacsony iskolázottság	tanfolyamokon, képzéseken való részvétel
Gyermekek	étkezés hatékonyabb megoldása	pályázat útján az étkező felújítása
Idősek	elmagányosodás	csoportos programok szervezése
Nők	kisgyermekeseknek nehéz visszamenni a munka világába	családbarát munkahelyek létesítése, gyermekek könnyebb elhelyezése helyben
Fogyatékkal élők	akadálymentes környezet nem teljes	járdák akadálymentesítése
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	-	-

Jövőképünk: Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák a társadalmi elvárásoknak megfelelően beilleszkednek, szociális és egészségügyi helyzetük megfelelő.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életkörülményein javítani tudjunk, oktatási, szociális, lakhatási problémájukra megoldást találjunk.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek fizikai, lelki, szellemi fejlődését, illetve tehetséggondozásukat, képességük fejlesztését, értelmi, erkölcsi fejlődésük fontosságát.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök egészségügyi helyzetére, a szociális szolgáltatásokhoz való hozzáféréshez, kiemelten figyelünk az egyedülállók biztonságára.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a szűrővizsgálatokkal kapcsolatos tájékoztatást, illetve a szűrések fontosságát.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők társadalmi elfogadtatására, emberi méltóságának megőrzésére, a közlekedési lehetőségek javítására, illetve az információk mielőbbi célbaérésére.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés és bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Tanulási elősegítése a településen élő felnőttek részére	alacsony iskolázottság	Magasabb iskolai végzettség-jobb munkalehetőségek folyamatos	Együttműködési megállapodás felnőttekkel szervezettel	Új Roma Stratégia (2019-2030)	tanfolyamokon, (képzéseken való részvétel	B-A-Z Megyei Kormányhivatal Tiszaújvárosi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya, felelős: tanfolyamszervező	2028. 11. 30. (csütörtök)	magasabb iskolai végzettség-jobb munkalehetőség-elégedett munkaerő	pályázati forrás személyi és tárgyi feltételek, eszközök,	képzési források esetén fenntartható	Nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Tálalókonyha korszerűsítése	A napköziben való étkezés hatékonyabb megoldása	komfortosabb iskolai környezet, könnyebb időbeosztás.	Pályázati dokumentáció	"Legyen jobb a Gyermeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Pályázat útján az iskolai dolgozói, projektmenedzser, kivitelező	B-A-Z Megyei Kormányhivatal Tiszaújvárosi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya, felelős: munkaadó	2028. 11. 30. (csütörtök)	gyerekek, pedagógusok elégedettsége	TOP-plusz 1.1.1-21-BO1-00026 A sajtószövegi Napközi Otthonos Tálaló Konyha és a Tiszatarjáni Élelmiszeri Központ korszerűsítése	Fenntartható	Nem releváns.
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Visszatérés a munka világába	Kisgyermekesek nehéz visszatérni a munka világába	Munkába való visszatérés segítése, munkahelyteremtés, gyermekfelügyelet megoldása	pályázati dokumentáció	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Családbarát munkahelyek létesítése, gyermekek könnyebb elhelyezése helyben	B-A-Z Megyei Kormányhivatal Tiszaújvárosi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya, felelős: munkaadó	2028. 11. 30. (csütörtök)	Kisgyermekesek nappali felügyelet megoldódik, munkahelyteremtés, nők visszamennek dolgozni	TOP-1.4.1-16 foglalkoztatás és az életminőség javítása, családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztése „ Zöld Sziget Bölcsőde”	Fenntartható	Nem releváns.
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Mit tudunk tenni az elmagányosodás ellen?	Elmagányosodás	Testi-lelki egészségmegőrzés, korosztályok közötti kapcsolatfelvétel	Családsegítő éves terve	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2021-2022) (2023-2024)	Csoportos programok szervezése	Család és gyermekjóléti szolgálat családsegítő munkatársa, Sajószöged Községi önkormányzat	2028. 12. 31. (vasárnap)	Csökken az elszigetelődés veszélye, önbecsülésük javul, hasznosnak érzik magukat.	együttműködés ágazati szervezetekkel, pályázati erőforrás	Fenntartható	Nem releváns.
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Akadálymentesítés	akadálymentes környezet nem teljes	Felmérés-szakértő felkérése-járdák akadálymentesítése	Önkormányzat költségvetési beszámolója	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	járdák akadálymentesítése	Önkormányzat felelős: polgármester	2028. 11. 30. (csütörtök)	Tervdokumentáció-pályázat beadása-akadálymentesített terület növekedése	pályázatok, támogatások	pályázati forrás esetén fenntartható	Nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

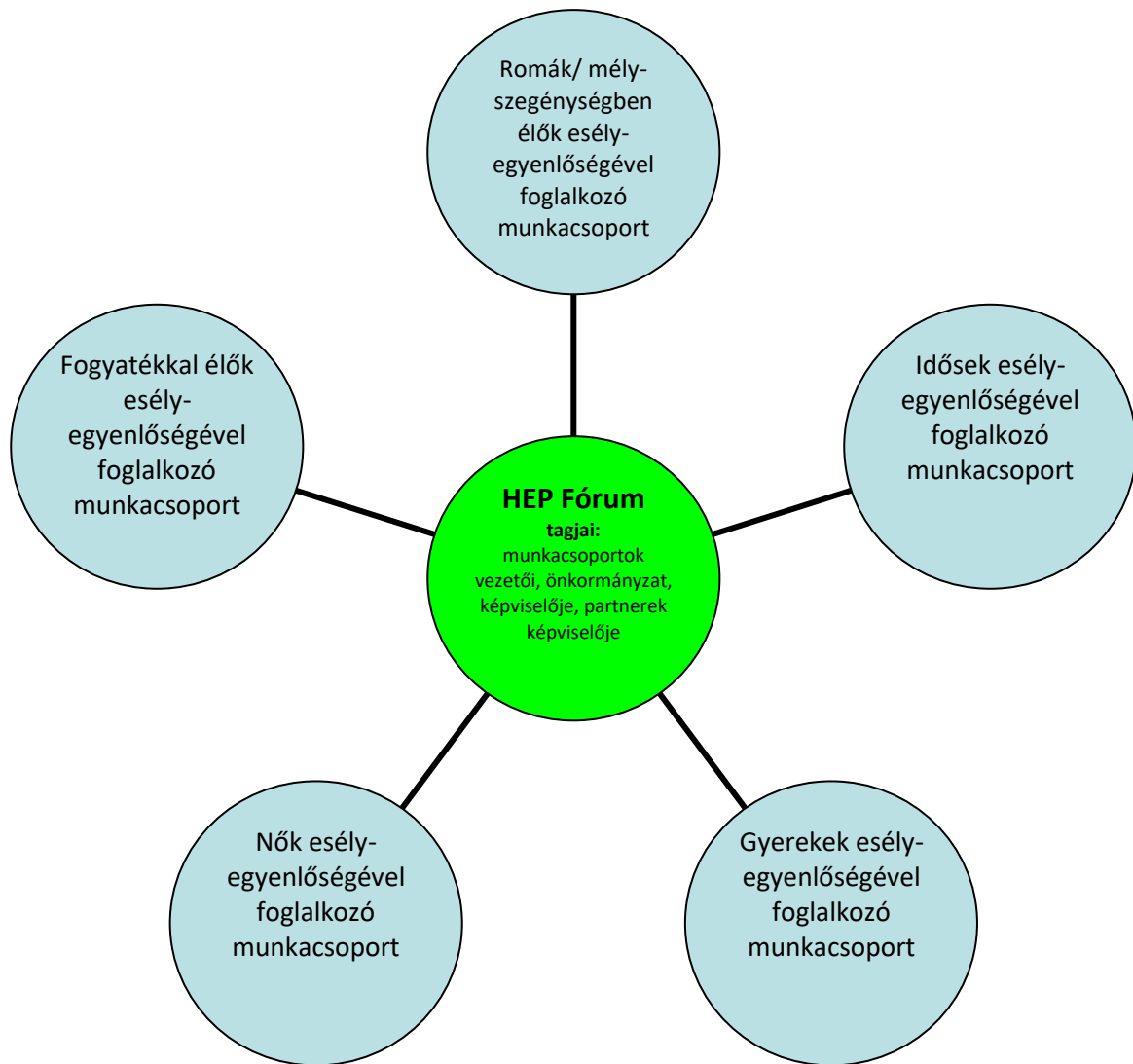
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.

- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Sajószöged város/község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Sajószöged város/község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és **67/2023.(XII.14.)** számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA

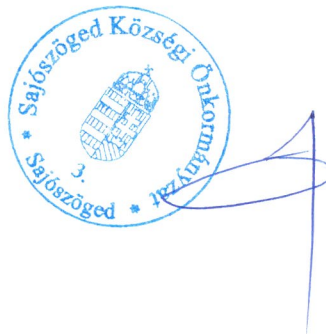
4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Sajószöged város/község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Sajószöged város/község Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és **21/2026.(II.12)** számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Sajószöged, 2026.02.19.

Sajószöged Községi Önkormányzat Képviselő-testülete
3599 Sajószöged, Ady Endre út 71.
Telefon: 49/540-743, Fax: 49/540-744
Email: sajoszoged@gmail.com

Jegyzőkönyvi kivonat

Készült Sajószöged Községi Önkormányzat Képviselő-testületének **2026. február 12-én** megtartott **nyílt** ülésének jegyzőkönyvéből.

Sajószöged Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a jelenlévő 5 képviselőből, 5 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

Sajószöged Községi Önkormányzat Képviselő-testülete
21/2026.(II.12.) határozata
a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatáról

Sajószöged Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a 2023-2028 időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálata, a rendelkezésre álló módosításokat az előterjesztésnek megfelelően átvezette.

Felelős: dr. Boros István címzetes főjegyző

Határidő: azonnal

k.m.f.

dr. Gulyás Mihály sk.
polgármester

dr. Boros István sk.
címzetes főjegyző

A kivonat hitelélül:

Sajószöged, 2026. február 19.

